

**BENGTSFORS
KOMMUN**

Årsredovisning 2021

Bengtsfors kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Kommunens verksamhet	19
3 Förvaltningsberättelse	34
4 Finansiella rapporter	61
5 Driftsredovisning	76
6 Investeringsredovisning	81
7 Redovisning av de kommunala bolagen	83
8 Revisionsberättelse	85
9 Snabbfakta om Bengtsfors	87

1 Inledning

Året som gått

Ännu ett år med pandemi

Hemtjänstbilar med budskapsdekaler kring att hålla avstånd med mera. Foto: Anna Sandström

Pandemin, som fortfarande inte är över, har inneburit en belastning verksamheten som inte går att jämföra med något annat i modern tid. Medarbetarna inom främst vård och omsorg har gjort fantastiska insatser, men har haft en tung arbetsbelastning under långa perioder.

Under pandemin har medarbetare, chefer och beslutsfattare visat vilken kompetens och kapacitet samt omställningsförmåga som finns i organisationen. Samverkan har skett såväl internt som extern för att lösa de problem som uppstått under pandemin.

Under året har det akuta läget bytts mot någon form av tillfällig normalitet och vaccinationerna gör att dess slut förhoppningsvis kan skönjas.

Det goda livet i Dalsland

Dalsland blir testarena för nya lösningar som ska bidra till utveckling och omställning. Fullföljda studier och minskat utanförskap. Utbyggnad av digital infrastruktur. Fler jobb från stat och region. Testa nya lösningar för kollektivtrafik, näringsutveckling samt attraktivt boende. Det är målen i den stora gemensamma satsningen ”Det goda livet i Dalsland” som antogs under året.

Campus Dalsland i startgroparna

Campus Dalslands logotyp innehåller en förgätmigej där blommans blad kan också ses som en uppslagen bok.

Dalslandskommunerna har ställt sig bakom förslaget om att starta ett högskolecampus i Dalsland. Behovet av att öka utbildningsnivån och tillgodose efterfrågan av personer med eftergymnasial utbildning ligger till grund för satsningen. Det kommer bli en avgörande positiv faktor för den fortsatta utvecklingen i Dalsland. Under året har en avsiktsförklaring skrivits på tillsammans med Högskolan Väst, samverkan med Dalslands folkhögskola och projektet Ökad högskoleövergång har tagit form samt att dialog med flera andra utbildningsanordnare har påbörjats.

Västra Götalandsregionens beslut i slutet av 2021 att sammanlagt gå in med 16,6 miljoner under perioden 2022–2024 innebär en långsiktig satsning och ett stort kliv framåt för etableringen av Campus Dalsland.

Bengtsfors kommun 50 år 2021

Bengtsfors kommun bildades 1971. Det innebär att det var 50-årsjubileum under 2021. Firandet blev dock inte som planerat på grund av pandemin, men en jubileumsutställning kring kommunens första femtio år togs fram och fanns att titta på i Stenhallen vid Bengtsfors bibliotek under sommaren.

Kronprinsessan Viktoria och Daniel "besökte" Bengtsfors

Kronprinsessparet träffade kommunalråd Stig Bertilsson under ett videomöte. Foto: Anna Sandström

Under ett videomöte 14 april samtalade kronprinsessan Viktoria och prins Daniel med Stig Bertilsson,

ordförande i kommunstyrelsen. Mötet handlade bland annat om hur pandemin har påverkat Bengtsfors kommun men man diskuterade även näringsliv, besöksnäring, utbildning etc.

Björkdungen invigdes i augusti

Björkdungen från Södra vägen. Foto: Niklas Eriksson

Bengtsforshus senaste nybygge Björkdungen färdigställdes och invigdes. I bottenvåningen kommer Folk tandvården ha sin verksamhet och de övriga våningarna består av elva stycken tvårums- och trerumslägenheter med balkong till varje lägenhet.

Byggnaden har uppförts med betong i källarplanet samt bottenvåningen. Resten av stommen är i massivträ. Ytterväggarna har klätts med takschiffer.

På vår hemsida kan du läsa mer om invigningen samt se fler foton och en film om Björkdungen.

Unionsleden – Sveriges fjärde nationella cykelled öppnade för cyklister

Unionsleden är uppskyltad och klar för att ta emot cyklister. Foto: Crister Blüme

Unionsleden som arbetats fram i ett Interreg-projekt är 350 kilometer lång och sträcker sig från Norska Moss i väster via Bengtsfors, till Karlstad i öster. Den svenska sträckan är Sveriges fjärde nationella cykelled. Leden går genom två länder, tre regioner och tio kommuner.

Namnet och idén till sträckningen har leden fått efter den Norsk/Svenska union som bildades i Moss 1814 och upplöstes i Karlstad 1905.

För att lyfta de boenden, sevärdheter och aktiviteter som finns längs leden och dess sju dagsetapper har en webbplats tagits fram.

Gordon Skoglunds rondell och Erik Bergers plats invigdes

Gordon Skoglund till vänster (foto: Conny Hultgren) och Erik Berger till höger (foto: Niklas Eriksson) har båda förärats med en plats i Bengtsfors.

I samband med årets skyltsöndag på första advent invigdes Gordon Skoglunds rondell och Erik Bergers plats i Bengtsfors. Platserna har tillkommit efter en motion från Stig Bertilsson med avsikt att hedra Erik Berger och Gordon Skoglund. Kommunfullmäktige beslutade att bifalla motionen och att namnge platsen mellan Storgatan 24 och Storgatan 26 till Erik Bergers plats och Kinarondellen i korsningen Kinadalsvägen/Storgatan till Gordon Skoglunds rondell.

Båda platserna har utrustats med en skylt om Gordons samt Eriks livsgärningar. I Gordon Skoglunds rondell är urnan i mitten dekorerad med texten Gordon Skoglunds rondell. Vid Erik Bergers plats kommer sittplatser att tillkomma.

På kommunens hemsida finns mer information om platserna och om Gordon Skoglund och Erik Berger.

Ekhagshallen invigdes

Elin Eliasson klippte invigningsbandet och förklarade Ekhagshallen för invigd. Till sin hjälp hade hon också Vide Amnehagen(Fsk), Sixten Westling(Åk4), Martin Eliasson(Åk2), Alma Westling (Åk1), Lovisa Emanuelsson(Åk5). På bilden syns Martin, Elin och Alma. Foto: Sofia Magnusson

I september invigdes nya sporthallen vid Ekhagsskolan formellt. Samtidigt blev det också klart att hallen ska heta Ekhagshallen. Det var en festlig invigning med såväl idrottsliga som kulturella inslag på programmet. Elin Eliasson som går i årskurs fyra på Ekhagsskolan klippte bandet och förklarade hallen för invigd. Stig Bertilsson, kommunstyrelsens ordförande, guidade publiken och digitala åhörare genom programmet. På programmet fanns såväl lokala föreningar som kulturskolan, musikkåren, folkmusikduon Aigua samt syskonen Hannes och Maja Larsson som visade upp gymnastik och parkour.

På grund av rådande restriktioner var publikantalet begränsat, men för att kompensera det så sändes också programmet live via kommunens Facebook-sida. Om du vill titta på sändningen eller titta på bilder från invigningen så finns det samlat på kommunens hemsida.

Samverkan för fortsatt hög kvalitet inom social service till våra invånare

Melleruds och Bengtsfors kommuner har startat en samverkan inom det sociala området för att tillsammans lösa kommande utmaningar inom socialtjänsten. Det blir allt svårare för kommuner att rekrytera rätt kompetens samtidigt som allt mer specialiserad personal behövs för utmaningarna inom välfärden. En framtagna avsiktsförklaring mellan kommunerna som reglerar samarbetet. Det handlar om att införa en ny organisation på övergripande chefs- och ledningsnivå.

I det första steget för samverkan inom det sociala området rekryterades Tanja Mattsson som socialchef för båda kommunerna.

Tanja Mattsson, socialchef för Bengtsfors och Melleruds kommuner. Foto: Sofia Magnusson.

Turistinformation samkörs med bibliotek

Under året har Bengtsfors kommun återtagit ansvaret för kommunens turistinformation från Dalslands Turist AB, då de valt att smalna av och fokusera sin verksamhet. Lösningen har blivit en turistinformation som är samlokaliserad med Bengtsfors bibliotek på Tingshustorget 5.

Norsk-svenskt bolag etablerar anläggning för att utvinna olja ur plast

Det var glada miner när överenskommelsen om den nya industrietableringen i Billingsfors slutligt bekräftades vid ett digitalt möte. Från ett konferensrum i kommunhuset i Bengtsfors mötte kommunstyrelsens ordförande

Stig Bertilsson och näringslivsutvecklaren Jeanette Lindh Svanqvist de norska intressenterna Geir Langeland, Green Ideas Group, och hans kollegor Lars Thoresen och Eirik Thyge Hansen. Med i diskussionen var också Ann Palmnäs, Position Väst och Anders Eliasson, Business Sweden. Foto: Sofia Magnusson

Sveriges första cirkulära återvinningsindustri där högkvalitativ olja ska utvinnas ur plastavfall, som idag bränns, planeras i Billingsfors i Bengtsfors kommun. Det är bolaget Green Ideas Group AB, med kontor i Oslo och Stockholm, som står bakom initiativet. Det kommande driftsbolaget blir Billingsfors Plastic Recycling AB och verksamheten beräknas vid full drift ha cirka 25 anställda.

Tingstad Group köpte industrifastighet på Brandberget och Norbag startade verksamhet i Bengtsfors

Första arbetsdagen på nya året räcker Conny Karlsson, Bengtsfors kommun över nyckeln till Kalle Dano, affärsutvecklare på Tingstad AB som köpt fastigheten Järnhandlaren 6 på Brandberget i Bengtsfors. Till höger Jeanette Lindh Svanqvist, näringslivsutvecklare och Henrik Andersson, mark- och exploateringsingenjör Bengtsfors kommun som båda arbetat med företagsetableringen. Foto: Anna Sandström.

Bengtsfors kommun sålde industrifastigheten Järnhandlaren 6 på Brandberget (före detta Techroi) till Tingstad Group AB. Fastigheten har under året blivit produktionsanläggning inom Norbag AB som ägs av Tingstadkoncernen.

Olga Birkfeldts konstpris 2021

Frances Alexandra och Hampus Ekman delar på första priset i årets Olga Birkfeldts konstpristävling.

Vinnarna i årets konstpristävling är Frances Alexandra och Hampus Ekman. Prissumman i Olga Birkfeldts konstpris är årligen totalt 20 000 kronor. Vinnarna i årets tävling får 8 000 kronor var och andrapristagarna får 2 000 kronor var.

Juryn har utsett fyra finalister där två deltagare delar på förstaplatsen samt två andrapristagare.

Delad första plats går till Hampus Ekman och Frances Alexandra och andrapristagare är Yumna Alkamcha och Thea Nelander.

2020 års miljöpris till Jesper Johansson

*Miljöpris 2020 - Jesper Johansson tar emot kommunens miljöpris för 2020 av Stig Bertilsson och Per Eriksson.
Foto: Sofia Magnusson*

Kommunstyrelsens allmänna utskott delade i juni 2021 ut 2020 års miljöpris till Jesper Johansson som driver Närsidan gård. Under 2020 kunde priset inte delas ut på grund av pandemin.

Jesper och Närsidans gård har en omfattande jord- och skogsbruksverksamhet. På gården i Laxarby finns 150 kor för mjölkproduktion som ger 1,5 miljoner kilo ekologisk mjölk per år. Verksamheten producerar också köttdjur på två andra gårdar. Jesper äger fastigheter i såväl Ärtemark som Steneby. Totalt omfattar hela verksamheten 600 hektar åker och 850 hektar skog. All areal brukas ekologiskt. 200 hektar används för att odla spannmål till gårdens djur.

2020 års kulturpris tilldelades Bengtsfors musikkår

Per-Evert Granlund tar emot Bengtsfors kommuns kulturpris för 2020 för Bengtsfors musikkårs räkning. Foto: Tommy Löfgren

Under kommunfullmäktigemötet 28 juni delades 2020-års kulturpris ut. Det gick till Bengtsfors musikkår. Per-Evert Granlund tog emot priset för musikkårens räkning av kultur-/fritidschef Anna Hjelmberg och Per Jonsson ordförande i kommunstyrelsens utbildningsutskott. Under 2020 kunde priset inte delas ut på grund av pandemin.

Bengtsfors musikkår har under lång tid varit en viktig spridare av god musik och förgyllt många arrangemang såväl inom som utom kommunens gränser. Kåren startade redan 1893 och är genom det en levande del av Bengtsfors historia. Genom ett samarbete med kommunens kulturskola har de under åren säkrat tillväxten av unga nya musikanter.

Kulturpriset 2021 till Mamseller & Träkarlar på Gammelgården

Utdelning av årets kulturpris 2021, från vänster Per Jonsson, Åke Eklöf, Sigrid Blomberg och Therese Karlsson. Foto: Maria Sthyr

2021 års kulturpris i Bengtsfors kommun tilldelades Mamseller & Träkarlar på Gammelgården. Utbildningsutskottets ordförande Per Jonsson delade ut priset på Majberget i december. Pristagarna representerades av Åke Eklöf samt Sigrid Blomberg samt hembygdsföreningens ordförande Therese Karlsson.

Mamseller och Träkarlarna har under lång tid funnits till hands på Gammelgården en dag varje vecka. Man har byggt upp hus som flyttats till Gammelgården och underhåller alla de kulturbyggnader som Gammelgården har. De ordnar höstlovsaktiviteter för lovlediga skolbarn där de bland annat kan snickra tillsammans med Träkarlarna och göra sin egen fågelholk. Mamsellerna syr och broderar vackra saker till det årliga lotteriet.

Folkhälsopriset 2021 - delades ut till hemsjukvården Bengtsfors kommun

Stig Bertilsson delar ut priset till personal ur hemsjukvården Bengtsfors kommun. Från vänster Stig Bertilsson, Isabelle Bloom, Kristina Emilsson och Birgitta Eriksson. Foto: Tommy Löfgren

2021 års folkhälsopris tilldelades hemsjukvården Bengtsfors kommun. Under pandemin har personalen i

hemsjukvården Bengtsfors kommun tagit ett stort ansvar och arbetat preventivt för att så få som möjligt skulle drabbas. Det togs tidigt ett beslut om att bära skyddsutrustning och att stänga olika verksamheter för besök. Man har aktivt försökt att motivera och organisera vården så att personer som är inskrivna i den kommunala hemsjukvården inte riskerade att drabbas. Det här arbetet fortgår. Antal smittade patienter har varit lågt tack vare det här arbetet och antal avlidna är inte högre än under influensaperioden.

Årets företagare 2021

Syskonen Anders och Marie Berger blev årets företagare i Bengtsfors kommun 2021. Här tillsammans med Företagarnas lokala ordförande Stephanie Brodeur Flink till vänster. Foto från Företagarna i Bengtsfors.

I samband med en tillställning på Rosellmagasinet 14 oktober delades priset till Årets företagare 2021 ut. Årets pris gick till Marie och Anders Berger som driver butikerna Bergers Bosättningsaffär, Hans & Hennes samt det senaste tillskottet Skohörnan. Priset delades ut av Stephanie Brodeur Flink från företagarna samt Jeanette Lindh Svanqvist och Stig Bertilsson från Bengtsfors kommun

Sammanfattning

Den händelse som helt har dominerat 2021 är den världsomspännande pandemin covid-19 som påverkat all verksamhet och alla invånare i Bengtsfors kommun. Det är nu 2 år med en pandemi som påverkar alla verksamheter och hela samhället. Pandemin har inneburit att vissa verksamheter inte har kunnat bedrivas och annat har skötts med stora inskränkningar. Verksamhetsmässigt så finns det ingen kommunal verksamhet som inte påverkats.

Under 2021 har kommunen inte kunnat söka ekonomisk kompensation för ökade kostnader kopplat till pandemin på samma sätt som under 2020.

Befolkning

Vid årets slut uppgick befolkningen i kommunen till 9 406 personer. Det innebär att under år 2021 minskade befolkningen i kommunen med 185 personer, vilket är den högsta siffran sedan år 2001. Både födelsenettet och flyttnettet var negativt under året.

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 17,1 mnkr. Exklusive jämförelsestörande poster är det 2,1 mnkr lägre än föregående år och 13,6 mnkr bättre än budget. Resultatet innebär att avsättning till resultatutjämningsreserv kan göras med 1,9 mnkr. Efter avsättning till resultatutjämningsreserv uppgår balanskravsresultatet till 9,0 mnkr.

För kommunkoncernen som helhet uppgår årets resultat till 26,1 mnkr.

Finansiella nyckeltal

Kommunens låneskuld minskade under året med 5,0 mnkr till 260,0 mnkr. Samtidigt förbättrades soliditeten med 1,5 procentenheter till 50,7 %. Soliditet inklusive pensionsförpliktelser utanför balansräkningen uppgår till 22,9 %.

Nettoinvesteringar under året uppgick till 53,6 mnkr. En minskning med 20,3 mnkr jämfört med år 2020.

Personal

Antal årsarbetare per den 1 november 2021 uppgick till 791 heltider. Det är en ökning från föregående år med 33 årsarbetare. Bland kommunens anställda är 80 % kvinnor och 20 % män. Medelåldern uppgår till 45 år. Den totala sjukfrånvaron uppgår för året till 7,5 %. Det är en oförändrat sedan föregående år.

Större investeringar

Under året har byggnationen av en ny sporthall vid Ekhagsskolan i Dals Långed slutförts. Den tidigare sporthallen förstördes vid en brand 2018. .

Inom fjärrvärmeverksamheten har investeringar under året gjorts i ledningsförnyelse på Baståsen i Billingsfors..

Bengtsforshus AB har under året slutfört en nybyggnation på Björkdungen i Bengtsfors. Det nya huset inrymmer lokaler för Folktandvården och lägenheter.

Kommunstyrelsens ordförande

Stig Bertilsson vid invigningen av Björkdungen i augusti 2021. Foto: Niklas Eriksson

Samtidigt som Coronapandemin fortsatt begränsade våra liv under 2021 så blev det för Bengtsfors kommun i ekonomiskt hänseende ett år som präglades av återhämtning. En fortsättning från 2020 då ju kommunens ekonomi vände uppåt efter de föregående årens utförsbacke med negativa resultat. Farhågor som mötte den nya majoriteten under första året har undanröjts och vi har inte längre behövt varna för att kommunens ekonomi håller på att utarmas.

Med ökande vaccinering och vunna erfarenheter och kunskaper så blev covid-19 inte lika dramatisk under 2021 som tidigare. Fortsatt genomsyrade dock Coronapandemin det mesta och satte sin prägel på människors liv. Rädsla för sjukdomen och restriktioner tillhörde vardagen.

Tankar med tacksamhet går till samhällets åtgärder mot pandemin. Först och sist till alla dem i den kommunala organisationen som fått sin tillvaro förändrad. Långa slitsamma arbetspass, i många fall och inte sällan med arbetsinsatser utöver vad man kan kräva.

Vi måste leva med covid-19

Tack vare många medarbetares extraordinära insatser har vi så här långt tagit oss igenom pandemin. När detta skrivs i mars 2022 är pandemin fortsatt ett faktum och var dess bortre gräns finns har vi ännu ingen säker bild av, även om vaccinering och andra åtgärder gjort covid-19 till något som vi måste leva med.

I osäkra tider måste man grundlägga för framtiden. Vill man att Bengtsfors kommun ska vara attraktiv som arbetsgivare eller en kommun som man gärna vill bo i så måste människor kunna känna förtroende för att de styrande vet vad de sysslar med. God ekonomi, ordnad och stabil service och trygga levnadsomständigheter är då betydelsefulla parametrar.

Gott samarbete i styret

I den styrande koalitionen (M–C–KD) känner vi att vi är på god väg. Samarbetet inom koalitionen är gott och vi har – på ett nödvändigt sätt – därutöver i kniviga och tvistiga frågor kunna samverka och skapa majoriteter, ibland med (SD) och ibland med (L) och (V).

Tack vare det har vi under 2020 och 2021 kunnat förverkliga det övergripande kommunala målet ”god ekonomisk hushållning”. Budgeten för 2022 är inställd på samma mål. Med detta läggs grunden för fortsatt positiv utveckling framöver.

”Hårda” och ”mjuka” investeringar

Under de tre första åren sedan vi tog över styret i kommunen har också investeringar och utvecklingsprojekt initierats och genomförts. Mycket av det beskrivs i denna årsredovisning. ”Hårda” investeringar som exempelvis flerbostadshuset i Björkdungen med nya lokaler för folktandvården, den nya Ekhagshallen i Dals Långed, detaljplanen för omlastningscentralen i Bäckefors, Unionsleden och en vinstgivande fastighetsaffär på Brandberget som dessutom drog hit produktion och arbetstillfällen är en sida av saken.

En annan är den ”mjuka” sidan med högskolecampus på gång i Bäckefors och Dalslandssamverkan i många för medborgarna viktiga frågor och då inte minst samarbetet med Mellerud inom den sociala sektorn. Över huvud taget har samarbetet Dalslandskommunerna emellan fördjupats under de senaste tre åren.

En betydelsefull ”mjuk” fråga är beslutet om reformen inom grundskolan där årskurs sex flyttas tillbaka från högstadiemiljön på Bengtsgården till mellanstadiet. Den blir verklighet redan i höst för barnen som får gå sexan på Ekhagsskolan i Dals Långed och Bäckeskolan i Bäckefors. Båda skolorna anpassas för att härbärgera hela mellanstadier. Ombyggnationen på Franserudsskolan blir större, där kommer flytten ett år senare.

Oförtröttlig dialog

En ”mjuk” fråga – om än med ”hård” innebörd – är att oförtröttlig dialog med polisedningen i Fyrbodall lett fram till att vi numera ser polisiär närvaro i kommunen och i vårt lokala polishus på ett annat sätt än tidigare. Två områdespoliser i norra Dalsland under våren fylldes på med ytterligare två efter beslut under hösten. En fin ”present” och en trygghetsfaktor för kommunen som fyllde 50 år under 2021.

Stig Bertilsson och Jenny Wester vid undertecknandet av 2021 års medborgarlöfte.

Slutligen, mitt stora TACK för 2021 går till alla de förtroendevalda och fritidspolitiker i kommunen som av engagemang och intresse bidrar med sin kunskap och tid i ledning och styrning. En kommun är per definition en politikerstyrd organisation. Samspelet i kommunen bygger på att politiken ger besked om vad som ska göras och förvaltningen därefter genomför det som beslutats. När det fungerar är kommunen som allra bäst!

Stig Bertilsson (M), kommunstyrelsens ordförande

PS! Det är i dessa dagar svårt att skriva någonting alls utan att tankarna går till Ukraina. Den ryska invasionen och människors umbäranden kommer först. I nästa steg kommer frågan vad vi i Sverige kan göra. De övergripande besluten vilar på statsmakten men också vi i kommunerna berörs och måste vara beredda att på olika sätt göra insatser. Lokalt får kommunens, organisationernas och enskilda människors insatser stor betydelse, framför allt för människor på flykt. Där har vi alla en gemensam uppgift. DS.

Kommunstyrelsens vice ordförande

När jag blickar tillbaka över det gångna året så känns det nästan som att jag hade kunnat återanvända de ord som jag skrev i årsredovisningen ifjol, så inledningsvis gör jag det: Jag vill börja med att tacka vår personal där många bakom ansiktsmask och visir har slitit och kämpat för att ta ansvar för våra äldres väl och ve inom äldreomsorgen och för våra barn inom barnomsorgen. Det är också på sin plats att skicka ett tack till vår Socialdemokratiska regering som i denna svåra tid har gett kommunerna ökade resurser, men också har sett till att stötta våra företag så att de förhoppningsvis klarar sig genom pandemin. Förhoppningsvis så är vi nu i slutet av covid-19, och det gäller att kraftsamla för att återgå till det ”normala”.

När jag skriver detta så har det tragiskt nog skett en invasion av Ukraina, så man kan komma på sig själv att man stannar upp och funderar på vad som är ett normalt tillstånd.

Det oroar mig att vi minskar så mycket i befolkning, inte sedan år 2001 har minskningen varit så stor. Här behövs det krafttag för att bryta denna negativa trend. Att prata väl om sin kommun och se till att kommunal service fungerar bra samt lever upp till invånarnas behov och önskemål om en god välfärd är en grundförutsättning för detta. Det måste komma igång ett utvecklingsarbete så att vi inte fortsätter den negativa spiralen nedåt i befolkning.

Det är glädjande att det arbete som påbörjades under förra mandatperioden med Campus Dalsland nu börjar närma sig en start. Det är också glädjande att se att vår kommun upplevs som en positiv plats att etablera näringsverksamhet. Utifrån en dialog med näringslivet så kan vi förhoppningsvis utveckla vår gymnasieskola samt vuxenutbildning. Genom kompetensutveckling kan våra företag klara framtida behov av arbetskraft, samt att det är jobb och egen försörjning som är grunden för att människor ska ha framtidstro och vilja bo kvar i vår fina kommun.

Efter min motion om slyröjning som togs emot positivt av fullmäktige så har det påbörjats ett viktigt arbete att röja så att våra tätorter upplevs som mer attraktiva av såväl de som bor där samt av besökare. Det är också glädjande att vårt krav på ett omtag av Billingsforslyftet har hör sammats, och att det nu har påbörjats en process. I utvecklingen av våra tätorter är det viktigt att ha en dialog med civilsamhället, det är de som bor i våra tätorter som är experter på vad som behöver göras.

Det är bra att arbetet med heltidsresan har återupptagits, men det känns som att det finns mycket att förbättra inom personalpolitiken för att vi ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare. Vi kommer att stå upp för att våra anställda ska ha inflytande över sin arbetssituation, och att den är god. Det är inte okej att pengar som kommunen har fått till att höja kvaliteten inom äldreomsorgen inte har använts. Det är inte heller okej att pengar som skulle ha gått till kompetensutveckling av personal inte har nyttjats, utan istället skickas tillbaka till staten.

Vi Socialdemokrater är övertygade om att vår politik är den bästa för invånarna, en politik som bidrar till god service och framtidstro. Bengtsfors kan bättre!

Per Eriksson (S)

Kommunstyrelsen

Stig Bertilsson (M)
Ordförande

Per Eriksson (S)
1:e vice ordförande

Per Jonsson (C)
2:e vice ordförande

Krister Stensson (M)

Christina Lundqvist (S)

Kåre Karlsson (C)

Stein Begby (S)

Christer Andreasson (-)

Susanne Öhrn (-)

Ersättare i kommunstyrelsen är: Anders Forsberg (M), Göran Skogfält (S), Linda Höder Stenegren ©, Ulf Nelson (M), Johnny Eliasson (S), Jerker Johansson (C), Viktoria Gradin (S), Britt-Inger Sandström (SD), Jan Leander (L), Anna-Greta Strömberg, (KD), Jenny Svensson (S).

2 Kommunens verksamhet

Utbildning

Skolformernas uppdrag berör alla samhällsmedborgare, med ett särskilt fokus på barn och unga. För verksamheterna gäller samma grundläggande perspektiv och värderingar:

"Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. "(1 kap. 4 § Skollagen)

2021 har liksom 2020 varit mycket speciellt. 2021 inleddes med mycket hög smittspridning och stor påverkan på verksamheterna. Högstadium, Gymnasium och Vuxenutbildning bedrevs genom fjärrundervisning vid vårterminens början, och verksamheter som Fritidsgård och Familjecentral gick inte att bedriva. Sjukfrånvaro bland barn, elever och personal har periodvis legat runt 50%, vilket riskerat att skapa en så kallad utbildningsskuld. Oron har varit stor och påverkat mångas mående. Hanteringen av pandemin och dess möjliga konsekvenser har påverkat i stort sett varje aspekt av verksamheternas arbete, och lett till att många planerade aktiviteter och processer lagts på is. Smittspridningen blossade åter upp mot årets slut och påverkade alla verksamheter på bred front.

Pandemins effekter har utvärderats vid ett flertal tillfällen. Kort sagt bedöms inte utbildningsskulden generellt stor, men för enskilda barn, elever, familjer har den haft påtagligt negativ effekt. Samtidigt har pandemin fört med sig positiva effekter, som exempelvis ett breddat kunnande om digitala arbetssätt och en utveckling av arbete med utomhusaktiviteter i praktiskt taget alla verksamheter. Vilka konsekvenser pandemin kommer att ha på sikt blir en viktig fråga att följa.

Den så kallade Skolmiljarden fördelades i huvudsak mellan Introduktionsprogrammen på gymnasiet och årskurs 9 i grundskolan, för att under våren skapa möjligheter till särskilda insatser för att motverka pandemins negativa effekter. För grundskolans årskurs 9 bedöms insatserna haft mycket positiv effekt, och resultaten ser inte ut att i slutändan drabbats av fjärrundervisning och högre frånvaro.

Skolinspektionen har genomfört 2 granskningar under början av 2021. Dessutom har kommunrevisionen tagit fram en rapport om likvärdig förskola och skola. Alla tre rapporter har utmynnat i handlingsplaner för utveckling och utgör ett bra stöd för förbättringsarbete framåt. Att Bengtsfors kommun har utmaningar större än många andras underströks 2021 av att både Ekshagskolan och Strömkullegymnasiet av Skolverket utsågs till skolenheter med särskilt svåra förutsättningar.

Förskola

Förskolan är till för barn 1-5 år. Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. I Bengtsfors kommun finns 6 förskolor organiserade i tre områden. I kommunen finns också den fristående förskolan Lantlyckan.

Trots pandemin har återkommande aktiviteter som skräpplockarvecka, midsommarfirande och luciafirande kunnat genomföras, om än corona-anpassat. Under året har ett samarbete med Karlstad universitet påbörjats som syftar till professionsutveckling för förskollärare.

Förskoleverksamheten beviljades statsbidrag för Bättre språkutveckling i förskolan 2021, men har endast till del kunnat följa satsningens plan. Lövåsens förskola drev samtidigt ett projekt med medel från SPSM, "Barns rätt att äga ett språk är en mänsklig rättighet", en satsning för att stärka språkutvecklingen riktad till den enhet som har störst andel barn med annat modersmål. Projektet avslutades enligt plan augusti 2021. Ytterligare en

språkutvecklande satsning är Läsbussen Läster, som besökt förskolorna en gång per månad, något som varit mycket uppskattat.

Förskolans rektorer har under året påbörjat en utbildning i att Leda lärande för hållbar utveckling via Karlstad universitet, för att kunna arbeta mer systematiskt med Agenda 2030.

Förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola

Förskoleklass, grundsärskola och grundskola ska ge eleverna kunskaper och utveckla deras förmåga att självständigt söka kunskap. Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen och skolan till och med årskurs 6. Syftet med fritidshemmen är att stimulera elevers utveckling och lärande och göra det möjligt för föräldrar att förena föräldraskap med förvärvsarbete.

Under året har frånvaron periodvis varit stor, och högstadium samt någon klass på mellanstadiet har behövt bedriva fjärrundervisning vissa veckor när smittspridningen varit stor. Utvecklingsarbetet med Lärandematriser, som syftar till att underlätta för elever och föräldrar att förstå vad ämnen kräver, och ger den pedagogiska personalen goda underlag för bedömning, har fortgått, men i lägre tempo än planerat. Kopplat till arbetet med Lärandematriser har också en plan satts för att förbereda personalen för de nya kurs- och ämnesplaner som träder ikraft 2022.

På Bengtsgården går man in i andra halvan av satsningen Med Gemensamma Krafter, där fokus ligger på att fler ska fullfölja grundskolan framgångsrikt. Satsningen görs med stöd från Västra Götalandsregionen. 2021 beviljades en utökning av satsningen även till årskurs 1-5 som kallas Med Tidiga Gemensamma Krafter +.

Grundsärskola bedrivs på Fransrudsskolan och Bengtsgården. Under året har verksamheten stärkts med en specialpedagog tillika samordnare, för att skapa ännu bättre förutsättningar att öka kvaliteten och samarbetet mellan de två skolenheterna.

Under året har processen med att skapa sammanhållna mellanstadium fortsatt. Från och med höstterminen 2022 tillhör årskurs 6 Bäckeskolan, Ekhagsskolan och Fransrudsskolan och Bengtsgården blir ett rent högstadium. En annan viktig händelse under året har också varit att Ekhagshallen färdigställts och invigts, något som verkligen uppskattats både av lokalsamhälle och skola, som åter får tillgång till hela skolområdet och möjligheter att bedriva idrott och hälsa med mycket goda förutsättningar.

Gymnasium och Vuxenutbildning

Målet för gymnasium och den kommunala vuxenutbildningen är att elever och vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Under 2021 har elevantalet minskat i volym på gymnasiet, och stor kraft har lagts på att individualisera utbildningar för elever med särskilda behov. Under 2021 har verksamheterna slagits samman under en gemensam verksamhetschef och en rektor. Detta har lett till att Vuxenutbildningen och Strömkullegymnasiet ökat sitt samarbete, vilket lett till att vuxenutbildningen kunnat utöka yrkesvux och matcha med efterfrågan inom näringslivet, speciellt inom industri, kör, vård och omsorg och handel.

Framförallt vuxenutbildningen har under året också arbetat med utbyggnad av den digitala tekniken för att kunna köra fler utbildningar i samverkan med andra lärosäten och flexibla undervisningsformer för att möta efterfrågan på flexibilitet hos de studerande. Denna process har kunnat ske tack vare statsbidrag Lärcentra samt beslutade investeringspengar och gynnar även samarbetet med Campus Dalsland.

Kultur och fritid

År 2021 har präglats av rådande pandemisituation med inställda aktiviteter, evenemang, ändrade rutiner och nya arbetssätt. Många aktiviteter och evenemang har flyttats framåt i tiden samtidigt som verksamheter har anpassat efter rådande läge och varit igång. Ännu ett annorlunda år som för alla andra.

Bibliotek

Inom biblioteksverksamheten i kommunen finns huvudbiblioteket i Bengtsfors och biblioteksfilialer i Bäckefors

och Dals Långed. Biblioteksverksamheten har under första delen av året påverkats av restriktioner i form av minskade öppettider och ett begränsat antal låntagare på plats i lokalerna samtidigt. Under året har verksamheten kunnat öppna upp alltmera i takt med att restriktionerna lättats. Inför budget avseende år 2021 beslutades att verksamheten skulle besparas motsvarande en heltidstjänst, detta kunde genomföras i en tid av pandemi med begränsad verksamhet och öppettider genom att exempelvis inte tillsätta tjänsteledigheter med vikarier. Biblioteket har under året också utökat verksamheten med turistbyråverksamhet. Under perioden från mitten av augusti till mitten av juni besvarar bibliotekspersonalen turismrelaterade frågor via telefon och mail. Under sommarperioden anställs turistbyråpersonalen som tjänstgör i lånedisken vid entréhallen. Via söka bidrag från Kulturrådets Stärkta bibliotek har bland annat ett digitalt mötesrum för låntagare kunnat finansieras, rummet förväntas invigas under år 2022.

Införandet av meröppet på huvudbiblioteket i Bengtsfors, det vill säga att tillgängliggöra biblioteket obemannat för låntagarna på kvällstid, har utretts under året och kommer att fortsätta under år 2022. Under året har Dalslandskommunerna inom ramen för ett gemensamt projekt inom Stärkta bibliotek köpt in en gemensam bokbuss och anställt en koordinator. Bokbussen finns i respektive kommun var 5:e vecka till olika orter i kommunen.

Kulturskola

Kulturskolan har fortsatt sin verksamhet men provat nya arbetssätt, till en början har man fått ställa in konserter och undervisa digitalt. Istället för att genomföra en traditionell instrumentvisning valde man att i samarbete med barnbibliotekarien spela in en digital musiksaga. När restriktionerna släppte kunde man under hösten visa musiksagan i skolorna och på så vis skapa intresse för kulturskolans utbud. Kulturskolan har under året kunna utveckla sin verksamhet och bredda kursutbudet genom att få ansökan beviljad för utveckling av kulturskola hos Kulturrådet. Bland annat har man kunnat erbjuda kurser inom musikal, konst, rockgrupp och måleri. I september invigdes den nya idrottshallen i Dals Långed. Personal och elever från kulturskolan medverkade tillsammans med personal från fritidskontoret för att kunna göra invigningen möjlig. Under hösten genomfördes konserter och året avslutades med en lucia och adventskoncert i Missionskyrkan.

Allmän fritidsverksamhet

Fritidsenheten har fortsatt sitt arbete med att röja och märka leder och förhoppningsvis kan nymärkta vandringsleder invigas under nästkommande år på exempelvis Långevis idrottsanläggning. På grund av pandemin var uthyrningen av lokaler lägre än vanligt och vi ställde in de populära föräldra/barnaktiviteterna som enheten brukar arrangera tillsammans med föreningar. Under början av året kunde Fritidslånet startas upp vilket var särskilt uppskattat av låntagare veckorna före och under sportlovet. Gratis simskola kunde arrangeras för barn och unga under sommaren som vanligt. Under slutet av året kunde också ett föreningsmöte arrangeras tillsammans med RF Sisu i Billingsfors.

Under 2021 har Bengtsfors kommun flyttat upp positionen på listan för Årets Friluftskommun från 196 till 95, vilket är mycket positivt. Det handlar egentligen inte om att kommunen i praktiken förbättrat sig utan att man tagit hjälp av andra verksamheter för att svara på frågorna mer korrekt. För att förbättra positionen ytterligare ett än bättre gränsöverskridande samarbete verksamheter och enheter emellan och en friluftspan arbetas fram för Bengtsfors kommun. Arbetet med en friluftspan planeras att påbörjas under år 2022.

Fritidsgården

Fritidsgårdens verksamhet har under året till stor varit förlagd till Såguddens lokaler och sporthallen och under hösten även Paletten. Oturligt nog fick fritidsgården stänga under en period i början av året då lokalen var för liten att använda sig av på grund av rådande restriktioner. En del utomhusaktiviteter kunde då genomföras. Under hösten har verksamheten fungerat bättre då restriktioner lättats och man har haft tillgång till tre lokaler. Under sista delen av året kunde det vara lördagsöppet och fredagsbussen kunde komma igång igen. Ett orosmoln som funnits under en period är hotet om nedläggning av den föreningsdrivna fritidsgården i Dals Långed. Glädjande nog kunde en återuppstartad förening ta på sig uppdraget att driva fritidsgården på orten.

Allmänskultur

Inom ramen för allmänskultur har arbetet med en uppdaterad kulturplan präglat året. En lokal arbetsgrupp har genomfört arbetet med stöd av kulturkonsulenter från regionens Förvaltning för kulturutveckling. Workshops

har hållits med kulturaktörer såsom näringsidkare, studieförbund, föreningsliv och Stenebyskolan. Workshops har också hållits med tjänstepersoner och politiker i kommunen. Under slutet av året har en uppdaterad kulturstrategi och kulturplan kunnat redovisas för utbildningsutskottet.

Uppdraget och arbetet med att genomföra ett jubileum för Bengtsfors kommun 50 år har planerats under året, men tyvärr har stora delar av planerna fått ställas in. En utställning har dock kunnat ställas ut i entréhallen i Strömkullens lokaler.

Även i år fick nationaldagsfirandet genomföras digitalt och spelades in vid Bäckefors hembygdsmuseum. Under hösten kunde en drive in bio genomföras i samarbete med det lokala föreningslivet. Ett nätverksmöte kunde också genomföras i samarbete med Mötesplats Steneby, vilket lockade många medverkande. Lovaktiviteterna under sportlov, sommarlov och höstlov har varit lyckade och lockat många barn och ungdomar i kommunen.

Social välfärd

Det sociala områdets uppdrag är att bidra till goda livsvillkor för människor som vistas i Bengtsfors kommun. Sociala området ansvarar för utredning, bedömning och beslut enligt socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och lagen om bostadsanpassningsbidrag. Tillsammans med våra cirka 350 medarbetare ger vi stöd, vård och insatser till cirka 900 kommuninvånare.

Individ och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen (IFO) har i uppdrag att utreda och bevilja insatser som Bengtsfors kommuns invånare ansöker om eller där orosanmälningar inkommit till myndigheten. IFO hanterar frågor inom missbruk, socialpsykiatri, budget- och skuldrådgivning samt barn och unga. IFO består av arbetsledande funktioner i form av en verksamhetschef, två enhetschefer, en 1:e socialsekreterare inom myndighetsutövningen samt en 1:e behandlingssekreterare inom öppenvårdsenheten. Personalgruppen omfattar 27 medarbetare.

Särskilt boende

Särskilt boende för äldre enligt socialtjänstlagen ska erbjudas personer med omfattande behov av stöd och hjälp. Det finns totalt 137 platser på särskilt boende i Bengtsfors, fördelat på Granåsgården (60 platser), Solbacken (46 platser) och Björklunda/Kolaregården (31 platser). På samtliga boenden finns dagverksamhet i någon form. Verksamheten har drygt 93 årsarbetare och leds av fyra enhetschefer.

Hemtjänsten

Hemtjänsten utför insatser i hemmet till personer i behov av vård eller stöd under dygnets alla timmar. Syftet med hemtjänsten är att individer som har behov av hjälp och stöd ska kunna bo kvar hemma så länge det är möjligt. Hemtjänsten i Bengtsfors kommun är indelad i två geografiska områden, norr och söder, med en enhetschef för respektive område. Verksamheten har vid tiden för delår cirka 163 brukare som har hjälp med olika insatseromvårdnadsinsatser. Verksamheterna har ett stort behov av månads- och timvikarier utifrån att verksamheten är mycket föränderliga.

Korttidsenhet

Korttidsenheten har 16 platser och är belägen på Björkåsen. Korttidsvård beviljas till personer som tillfälligt behöver omfattande vård och stöd, till exempel efter en olycka eller en stroke. Verksamheten leds av en enhetschef. Under hösten leds enheten av enhetschef för hemsjukvård då tjänsten är vakant.

Kommunal hälso- och sjukvård

Hemsjukvårdens uppdrag är att upp till sjuksköterske-, fysioterapeut- och arbetsterapeutnivå ansvara för all hälso-och sjukvård som ges i kommunal regi. Det gäller vård i ordinärt boende, särskilda boenden, LSS-verksamhet, personlig assistans och socialpsykiatri. Uppdraget omfattar vård till personer i alla åldrar. Hemsjukvården har i dagsläget ansvar för cirka 370 patienter.

LSS-verksamhet

LSS verksamheten utför insatser som den enskilde beviljats enligt Lagen om stöd och service. Insatserna är definierade i lagstiftningen och omfattar personlig assistans, korttidsvistelse, kontaktpersoner, ledsagning, avlösarservice daglig verksamhet och bostad med särskild service. Verksamheten omfattar totalt cirka 50 årsarbetare och leds av två enhetschefer.

Biståndsenheten

Biståndsenheten fattar beslut enligt socialtjänstlagen och utgår sedan 2020 från Dals-Ed genom ett samverkansavtal. Biståndshandläggarna tar emot den enskildes ansökan, utreder, bedömer och följer upp personens behov samt beslutar om insatser med stöd av socialtjänstlagen och kommunens riktlinjer. Från årsskiftet 2021/2022 har avtalet med Dals-Ed sagts upp och biståndshandläggningen ingår under IFO.

Under året har den nya gemensamma organisationen med Melleruds kommun förhandlats fram. Under våren genomfördes ett flertal dialogrundor på både politisk och facklig nivå. Samtliga cheferna inom området har träffats regelbundet under året och arbetat fram devisen "*Vi är i framkant och har en unik samverkan där individen alltid är i centrum*". Organisationen träder i kraft från årsskiftet och är bemannad fullt ut med det nya chefsledet av verksamhetschefer från januari 2022. Att klara kompetensförsörjningen framåt är en central fråga för det sociala området och den nya organisationen ger bättre förutsättningar att lyckas med detta till exempel genom samverkan kring specialister. Mycket fokus under året har legat på planering och struktur. Detta bidrar till tydlighet och systematik i kvalitetsarbetet framåt och kommer även förbättra resultatet i öppna jämförelser.

Verksamheten har varit mycket påverkad av den pågående pandemin. Detta har slagit hårt mot bemanningen där området under hösten haft ökade volymer inom hemtjänst och korttidsvård samtidigt som grundbemanningen i många fall varit för låg. En satsning har därför gjorts under året på att stärka bemanningskunskaperna bland cheferna i organisationen och på att bemanna upp dvs. anställda fler tillsvidare personal. Riktlinjer för en hållbar bemanning med heltid som norm har arbetats fram och går för politiskt beslut i februari 2022. En arbetsgrupp av medarbetare har startats upp för dialog kring och förankring av dessa riktlinjer.

Under våren 2021 verkställdes omställning av bemanningen inom LSS verksamheten som anpassades efter den stödbehovsmätning som genomfördes 2020. All personal inom LSS har under året genomgått en halvdags utbildning/dialogdag tillsammans med socialchef och enhetschefer kring pedagogiskt förhållningssätt, värdegrund och LSS-lagens intentioner. Ett arbete har också gjorts för att stärka brukarinflytandet och starta upp brukarråd inom LSS.

Arbetet med våld i nära relationer har setts över och en ny strategi har tagits fram tillsammans med Mellerud. Denna beskriver inriktningen för arbetet på ett övergripande plan och en handlingsplan med mer konkreta aktiviteter inom området kommer nu tas fram.

Under året har inspektioner från arbetsmiljöverket genomförts på Solbackens boende vid två olika tillfällen. Flera utbildningar har skett inom systematiskt arbetsmiljöarbetet och en planering finns för ytterligare utveckling under nästkommande år.

Under året har ett mycket hänt inom individ och familjeomsorgen där man arbetat mycket med arbetsmiljön och med att införa nya strukturer och arbets sätt för att stärka och utveckla myndighetsutövningen vilket gett goda resultat under året.

Nyckeltal IFO

	2021	2020	2019
Nettokostnad (mnkr)	54,2	58,7	61,6
Nettokostnadsutveckling (%)	-7,7 %	-4,7 %	15,4 %
Antal vård dygn på institution (barn)	1 340	755	1 395
Antal vård dygn i familjehem (barn)	6 151	6 439	6 911

Nyckeltal funktionshinder

	2021	2020	2019
Nettokostnad (mnkr)	40,4	42,2	38,6
Nettokostnadsutveckling (%)	-4,3 %	9,3 %	5,8 %
Antal LSS-timmar	28 284	25 128	24 352

Nyckeltal äldreomsorg

	2021	2020	2019
Nettokostnad (mnkr)	179,7	165,7	158,5
Nettokostnadsutveckling (%)	8,4 %	4,5 %	7,2 %
Antal vårdtagare hemtjänst	243	223	247
Nöjd vårdtagare äldreboende, index	-	94	88
Nöjd vårdtagare hemtjänst, index	-	97	95

Offentliga miljöer

Bengtsfors kommun bedriver en omfattande verksamhet med utveckling och skötsel av offentliga miljöer som byggnader, gator, parker, badplatser, rastplatser, gästhamnar med mera. Den offentliga miljön är viktig för att skapa attraktivitet och välmående.

Under året har ett större marksaneringsprojekt genomförts vid Sulfiten-området i Bengtsfors och med bidrag från Naturvårdsverket. Syftet har varit att skapa möjlighet till försäljning av sju tomter så att dessa därefter kan bebyggas. En ny detaljplan för området ligger för godkännande.

Det kommunala bostadsbolaget Bengtsforshus AB har rivit fastigheter i Billingsfors, fastigheter med stort renoveringsbehov och många tomma lägenheter. Bolaget har under året färdigställt ett nytt bostadshus i Bengtsfors tätort.

Offentliga fastigheter (sambällsfastigheter)

Bengtsfors kommuns fastighetsbestånd innefattar cirka 55 byggnader fördelade på kommunens olika orter. Uppdraget är att tillhandahålla god kommunal service till brukare i kommunala fastigheter och att sköta drift och underhåll av byggnaderna på bästa möjliga sätt.

Under året så har den nya sporthallen i Dals Långed färdigställt och invigts. Sporthallen är en modern sporthall med möjlighet till tränings och tävlingsverksamhet utöver sin funktion som idrottshall för eleverna vid Ekshagsskolan. I samband med byggnationen av hallen har en tävling om utsmyckning av hallen genomförts. Vid nybyggnation eller större ombyggnationer skall medel avsättas för offentlig utsmyckning och konstverket som vann tävlingen presenterades vid invigningen av konstnären.

Gator och trafik

Kommunen har ett gatunät på cirka 10 mil och cirka 1,5 mil gång- och cykelväg. Uppdraget är att tillhandahålla god kommunal gatuservice till kommuninvånare. Inom det kommunala gatunätet ansvarar kommunen för underhåll och investeringar, vinterväghållning, gatubelysning, trafiksäkerhet och trafikföreskrifter.

För att möjliggöra separat mätning av kommunens elförbrukning i anläggningarna för gatubelysning, så har kommunen, genom avtal med nätägaren Vattenfall och teknisk uppgradering i belysningssskåpen, blivit formell ägare till samtliga belysningsanläggningar (stolpar, armaturer, belysningssskåp).

Den planerade busshållplatsen i Billingsfors centrum för en säkrare miljö för resande med kollektivtrafik och skolskjutsar har äntligen godkänts av Trafikverket, projektering pågår och kommer slutföras under 2022.

2021 har två platser i Bengtsfors namngivits till minne av två stora Bengtsforsprofiler, Gordon Skoglunds rondell och Eric Bergers plats. Bägge platserna har märkts upp med minnestexter.

Park

Kommunen ansvarar för skötsel och anläggande av park- och grönytor motsvarande en yta på cirka 45 hektar samt även skötsel och nyplantering av blomsteranläggningar och rabatter, utsmyckning för högtider med mera. I uppdraget ligger att erbjuda attraktiva miljöer i form av 10 badplatser, 3 rastplatser, småbåtshamnar med 200 båtplatser, 2 gästhamnar, EKA-parken samt ett flertal offentliga lekplatser.

Skogsverksamheten

Skogsverksamheten och framförallt behovet av slyröjning har diskuterats under året, Bengtsfors kommun har en omfattande skogsbruksplan och under 2021 så har en plan tagits fram för att prioritera vilka ytor som behöver slyröjas mer frekvent. Tätortsnära lägen och genomfarter kommer att prioriteras. En ökad samverkan mellan skogslag och arbetslagen som ansvarar för parker har genomförts då verksamheterna nu har samma enhetschef som ansvarig för verksamheten.

Affärsdrivande verksamheter

Den stora frågan under 2021 har varit utredningen om en eventuell bolagisering av kommunens taxefinansierade verksamhet, kommunfullmäktige har nu fattat ett beslut som innebär att fjärrvärme, renhållning och vatten- och avloppsverksamheten skall övergå till Bengtsfors Energi under 2022. För den kunden innebär det att man har en part att prata med oavsett om det gäller driftsstörningar eller fakturafrågor.

Till kommunens affärsdrivande verksamheter räknas vatten och avlopp (VA), renhållning och fjärrvärme. Dessa verksamheter finansieras helt via taxor och avgifter. Eventuella över- eller underskott i dessa verksamheter balanseras mellan åren och särredovisas under kommunens egna kapital och under kortfristiga skulder. Vid årets utgång har VA-kollektivet en fordran på kommunen på 2,7 mnkr och renhållningskollektivet har en fordran på 0,6 mnkr. Fjärrvärmeverksamheten har ackumulerat gått med underskott på 10,3 mnkr.

VA-verksamheten

VA ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden. En mild vinter i början av 2021 har resulterat i relativt få vattenläckor och fokus har istället kunnat läggas på ledningsförnyelse och andra investeringar. Frekvensen av läckor har dock ökat under årets senare hälft.

Flera större projekt med ledningsförnyelse har färdigställts, exempelvis Övre Terrassgatan i Billingsfors och Centralbacken i Bengtsfors. I samverkan med Bengtsfors Energi Nät AB har projektet Strandvägen i Bengtsfors med nytt spillvatten, vatten, el och fiber färdigställts.

Ett pågående arbete med att byta samtliga äldre vattenmätare pågår men har pausats på grund av covid-19.

I totalt 6 vattenverk (Gustavsfors, Bengtsfors, Årbol, Lästvik, Ödskölt och Bäckefors) produceras dagligen cirka 2 500 m³ dricksvatten. Verksamheten ansvarar för kvaliteten på vattnet med hjälp av provtagning, att tillräcklig mängd produceras och överföringen via vattenledningsnätet till ansluten fastighet. Ett vattenverk tar in ytvatten och resterande tar grundvatten som råvatten.

I kommunen finns 7 reningsverk (Gustavsfors, Bengtsfors, Årbol, Billingsfors, Dals Långed, Ödskölt och Bäckefors). Verksamheten ansvarar för provtagning av utgående vatten, driften av reningsverken, driften av pumpstationer samt ledningsnätets funktion. Reningsverken ska skydda vattenmiljön där miljöbalken, föreskrifter och riktlinjer från Dalslands Miljö- och Energiförbund styr. Slam från processen körs vidare för behandling i Skara/Blombacka.

Bengtsfors kommun, VA-enheten, distribuerar dricksvatten och avleder spill- och dagvatten genom ledningsnät runt om i kommunens alla samhällen. Det finns cirka 220 kilometer vattenledningar, 160 kilometer spillvattenledningar och 100 kilometer dagvattenledningar - dessa ska underhållas, förnyas och också byggas ut. Målet för utbytestakten är 120 år.

Renhållning

Verksamheten finansieras genom av kommunfullmäktige fastställda renhållningstaxa. Transport och omhändertagande sköts av kommunen upphandlad entreprenör. Avtal med Förpacknings- och

Tidningsinsamlingen om städning och skötsel av återvinningsstationer som finns i kommunen. Förpackning- och tidningsinsamlingens anlitade entreprenörer ansvarar för att tömning av behållarna sker. Kommunerna kommer under 2022 få ett större ansvar för förpackning och tidskriftsinsamling.

Antalet kunder på Nolängens Återvinningsstation ökade kraftigt under 2020. I jämförelse med statistik från 2018 har antalet ökat med cirka 35%. Besöksantalet höll i sig under 2021, med bara något färre besökare och landade på 13 314 st (cirka 600 färre än 2020).

Verksamheten arbetar i enlighet med avfallsplanen. Syftet är att långsiktigt styra avfallshanteringen i riktning mot ett hållbart samhälle.

Fjärrvärme

Verksamheten finansieras genom inkopplingsavgifter, fasta- och rörliga avgifter. I kommunen finns för närvarande 140 anslutna privatfastigheter och 106 anslutna företags- och kommunala fastigheter. Det finns totalt 7 fjärrvärmeverk/panncentraler, samt att värme köps genom det överskott som produceras vid Ahlström-Munksjö i Billingsfors.

Verksamheten arbetar ständigt för att få fler anslutna fjärrvärmekunder.

Nyckeltal VA-verksamheten

	2021	2020	2019
Försåld vattenmängd (m3)	523 842	657 117	602 164
Levererat från vattenverk (m3)	1 063 148	956 248	1 011 576
Debiteringsgrad vatten (%)	49 %	69 %	60 %

Nyckeltal renhållningsverksamheten

Antal abonnemang (st)	2021	2020	2019
Helår	3 857	3 621	3 602
Sommar	1 405	1 395	1 388
Lägenheter/lokaler	2 176	2 197	2 186

Nyckeltal fjärrvärmeverksamheten

	2021	2020	2019
Rörelsemarginal	11,3 %	6,5 %	2,5 %
Andel fossilfritt bränsle	97,1 %	97,0 %	97,6 %
Taxeökning	0 %	0 %	0 %

Miljöredovisning

Fossilfri Gränsregion 2030

Bengtsfors kommun har med övriga Dalslandskommuner, Dalslands miljö- och energiförbund och Fyrbodals kommunalförbund, deltagit i projektet Fossilfri Gränsregion 2030.

Inom projektet har delprojekt bedrivits inom områdena biogas, fossilfria arbetsmaskiner, laddinfrastruktur och kommunal samordnad varudistribution. Merparten av delprojekten avslutades vid årsskiftet 2021/2022.

I delprojektet för *arbetsmaskiner* har fossilfria alternativ till fordon och arbetsmaskiner som används i de kommunala verksamheterna tagits fram. Även en TCO kalkyl (Total Cost of) har tagits fram för att kunna beräkna totalkostnaden vid inköp av nya fordon och maskiner. En prova-på-dag för fossilfria maskiner arrangerades i Trollhättan i oktober vilken var välbesökt.

Inom Fossilfri Gränsregion har Dalslands miljö- och energiförbund tillsammans med Fyrbodals

kommunalförbund och Biogas Väst arbetat med *biogasutveckling i Dalsland*. Bland annat har höga miljökrav ställts vid skolskjutsupphandlingen som kommunen varit med och utformat. Vidare har en kartläggning gjorts över vilka industrier som fortfarande använder fossila insatsvaror eller bränslen. Informationsmöten har hållits riktade till både industri och åkerier om möjligheter att byta fossilt till biobaserat. Västtrafik har gått ut med upphandling av linjetrafik i Dalsland och där har, tack vare ett omfattande förarbete, biogas ställts som krav på kommande trafik.

Delprojektet för *laddinfrastruktur* har syftat till att stötta kommunerna i deras fortsatta arbete med laddinfrastruktur. Bengtsfors kommun har tillsammans med Dalslands miljö- och energiförbund medverkat i workshops i syfte att ta fram en gemensam vägledning för laddinfrastruktur med kommunspecifika laddpunkter.

Miljöledning i kommunen

Målet med ett miljöledningssystem är att skapa ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete som leder till ständiga miljöförbättringar.

En viktig del i miljöledningsarbetet är att fortlöpande förankra, utbilda och kommunicera kommunens miljöarbete till alla verksamheter. Under 2021 har en miljöutbildning tagits fram (konceptet nanolearning) och erbjudits till alla kommunanställda. Vidare pågår ett kontinuerligt arbete att lyfta miljö- och hållbarhetsfrågor i styrdokument och i kommunens långsiktiga målarbete.

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Energigrupp och energiuppföljning

Kommunens energigrupp arbetar tillsammans med energistrategerna kontinuerligt med att diskutera energieffektiviseringsåtgärder och följa upp verksamheternas energiförbrukning.

Den årliga uppföljningen visar att energianvändningen i kommunala fastigheter och lokaler (inklusive Bengtsforshus) minskat med 15 %, 2009 till 2020. Målet var 20 % till 2020.

Klimatlöften

Alla 10 Klimatlöften som kommunen åtog sig att arbeta med under 2021 har genomförts. Bland annat togs det med hjälp av Dalslands miljö- och energiförbund fram en klimatstyrande resepolicy, gemensam för alla Dalslandskommunerna. Kommunen erbjuder nu laddningsmöjligheter till boende i kommunala flerbostadshus på fem olika platser. I december 2021 lämnade kommunen över 11 klimatlöften, varav 3 nya löften, som kommunen valt att arbeta med under 2022 i syfte att ytterligare skruva upp det befintliga klimatarbetet.

Energi- och klimatrådgivning

Intresset för solenergi är fortfarande högt. Efterfrågan på solel har dominerat inkommande rådgivning tillsammans med byte av värmesystem. Både privatpersoner och organisationer har kontaktat rådgivningen för information och hjälp.

Vattenplanering

DMEK deltar i vattenråden för Dalbergså/Holmsån. Efter Dalbergså/Holmsåns vattenråds initiativ pågår en särskild satsning i Teåkersälven för att förbättra livsmiljön för flodpärlmusslan, öringen och andra arter. Genom LOVA-stöd från länsstyrelsen samt bidrag från Naturskyddsföreningen skapade DMEK 2020 en fiskväg för till exempel öring och flodpärlmussla vid Kårud i Teåkersälven. Ytterligare utredningar och förstudier pågår vid Teåkersälven, till exempel om återmeandering och om insatser för att minska grumligheten i vattnet. Bengtsfors Energi AB kan påverka biologin i Teåkersälven positivt genom att som överordnat mål för vattenkraftverket i Bäckefors tillse att vattenflödet från Marsjön ej är så lågt så att det skadar fisk och musslor.

I övre delen av Örekilsälven pågår ett LOVA-projekt, där åtgärdssamordnare medverkar i dialogprocesser tillsammans med markägare och brukare, för att ta fram åtgärdsförslag till förändrad mark- och vattenanvändning. Största delen av projektområdet ligger i Dals-Ed men även ett område i Bengtsfors kommun ingår.

Även för Dalslands kanal (Upperudsälven) finns ett vattenråd, inom samma organisation som Dalslands kanals Vattenvårdsförbund. DMEK är sekreterare för VVF & VR.

Dalslands Miljö- och Energikontor genomför fortlöpande kalkningar av försurade sjöar vattendrag enligt det regionala kalkningsprogrammet.

Hållbar markanvändning

Dalslands katalysatorgrupp, med sikte på hållbar markanvändning och positiv landsbygdsutveckling i Dalsland, har under året förankrat arbetssätt och principer, samt skapat och underhållit kontakter och nätverk.

Vad gäller hållbar markanvändning på kommunal mark i Bengtsfors kommun har DMEK varit bollplank i ärenden gällande naturvårdsåtgärder i Gustavsfors, i Ösans naturreservat samt vid framdragnings av ledning i Dals-Långed. Dessutom har dialog om eventuell samverkan med Svenska Kyrkan inletts för betesprojekt för att bekämpa den invasiva arten parkslide i Billingsfors.

Projekt med att skapa en gemensam grön infrastrukturplan för hela Dalsland fick beviljat LONA-medel och arbetet inleddes 2021 med att KSAU, KS och Myndighetsnämnden fick en kort utbildning i vad Grön infrastruktur är samt syfte och mål med projektet. En Dalslandsgemensam projektgrupp har startats upp under 2021.

Miljöanpassad offentlig upphandling

Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg för att nå hållbar samhällsutveckling. En miljöstrateg bistår upphandlingsgruppen med att välja och specificera miljökriterierna i gemensamma upphandlingar.

Folkhälsa

Välfärd 2020

Att ha en god hälsa är ett av de viktigaste värdena i livet. Befolkningens välfärd är en betydelsefull resurs och ett grundläggande villkor för en positiv samhällsutveckling. En god folkhälsa kännetecknas av god livskvalitet, hög medellivslängd, låg sjuklighet och jämlikhet i befolkningen. Bengtsfors kommuns folkhälsoarbete utgår från de riktlinjer som beskrivs i kommunens folkhälsostrategi. Där redogörs även samverkan och samfinansiering av kommunens folkhälsoråd och gemensamma folkhälsoinsatser som har sin utgångspunkt i det samverkansavtal som är upprättat mellan Bengtsfors kommun och Västra Götalandsregionen hälso- och sjukvårdsnämnden norra.

Övergripande folkhälsomål

I Bengtsfors kommuns lokala folkhälsostrategi har tre strategiska utvecklingsområden identifierats *Det tidiga livets villkor, Lärandet genom hela livet, Inflytande och delaktighet*. Utifrån befolkningens livsvillkor och levnadsvanor ska Folkhälsorådet identifiera behov, prioritera, leda och samordna utvecklingen av det lokala arbetet. För år 2021 valde Folkhälsorådet att fokusera på studiemotivation och trygga uppväxtvillkor i Bengtsfors kommun.

Några av de insatser som genomfördes under året

Hälsofrämjande föreningsutveckling

Samarbetet med föreningslivet skapar goda förutsättningar för folkhälsans utveckling i kommunen. Under år 2021 ansökte Billingsfors IBK och Valhalls framtid medel för hälsofrämjande föreningsutveckling. Folkhälsorådet utsåg att de hälsofrämjande medlen gick till Billingsfors IBK.

Folkhälsopris

Folkhälsopriset kan efter ansökan tilldelas en person, grupp av personer, förening, förvaltning, enhet inom kommunen, organisation, eller liknande som genom ett aktivt arbete gör en särskild insats för folkhälsan i Bengtsfors kommun. Folkhälsopriset 2021 tilldelades personalen i hemsjukvården med motivering: Under pandemin har personalen i hemsjukvården Bengtsfors kommun tagit ett stort ansvar och arbetat preventiv för att så få som möjligt skulle drabbas. Tidigt togs det ett beslut om att bära skyddsutrustning och att stänga olika verksamheter för besök. Man har aktivt försökt att motivera och organisera vården så att personer som är inskrivna i den kommunala vården inte riskerar att drabbas, det arbetet fortgår. Antalet smittade patienter har varit lågt tack vare detta och antalet avlidna är inte högre än under influensaperioden.

En väg in

Genom projektet En väg in har långtidsarbetslösa deltagare förbättrat sin psykiska och fysiska hälsa genom framgångsakademin, motivationskurser och yoga. Genom detta har självkänslan och självförtroendet stärkts vilket har resulterat i ett ökat välbefinnande och ett steg närmare till en egen försörjning.

Du äger ditt liv

Samtliga kuratorer och studievägledare har upprättat en handlingsplan med arbetsmetoder som ger elever möjligheter att öka studiemotivation, handlingsberedskap och valkompetens. Detta för att en högre andel elever ska nå behörigheter till gymnasieutbildning.

Rastaktiviteter

Genom att utveckla och införa rastaktiviteter från förskoleklass till och med årskurs nio, med stöd från fritidspedagog, kan ett större aktivitetsutbud erbjudas. Mer organiserade aktiviteter på rasterna ökar den fysiska aktiviteten hos barn och unga, skapar goda relationer och gynnar skolresultaten.

Hälsans stig

Ett promenadstråk har skapats i Dals Långed, stigen är lätt att ta sig fram på och är välskyttad. Det för att erbjuda barn, unga och vuxna möjligheten att röra sig utomhus i trygga former.

Studiemotivation

Projektet är en start på ett långsiktigt projekt för att motivera gymnasieelever till studiemotivation. Lärarna har även utbildats i föreläsningar kring NPF diagnoser för ökad kunskap inom området att utveckla studiemotivation hos eleverna med dessa diagnoser.

Familjecentralen gympapåse

För att stimulera rörelse för hela familjen har familjecentralen delat ut gympapåsar med tips och idéer. I gympapåsen medföljer ett träningsprogram som dem genomför med besökarna på familjecentralen.

Folkhälsans utveckling

Det tidiga livets villkor

Barnfattigdom- 36% av barnen lever i en låg ekonomisk standard.

Vikt (BMI) Vuxna 21% lider av övervikt fetma, övervikt och fetma ses även öka hos 4 åringarna.

Bengtsfors kommuns invånare (16-84 år) tillhör de minst fysiskt aktiva i jämförelse med riket och regionen.

Lärandet genom hela livet och trygg försörjning

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel 77%

Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel 71%

Låg ekonomisk standard, andel 30%. Jämförelse mot riket, andel 14%

Inflytande och delaktighet

Medellivslängden för kvinnor är 82 år och bland män 80 år.

Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel 81%

Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel 31%

Näringsliv

Under året som gått har etableringar, kompetensförsörjning och rekryteringsbehov varit i fokus.

Näringslivet i stort har positiv tillväxt och stark återhämtning efter pandemins inledande fas 2020. De företag som även under 2021 påverkats negativt av pandemins restriktioner finns inom bland annat restaurang, konferens, hotell och kulturbranschen. Näringslivet i Bengtsfors kommun har en stor bredd och är differentierat, vilket varit en fördel under pandemin. Det har minskat sårbarheten. Många företag har visat en stark omställningsförmåga genom att utveckla nya tjänster, produkter, affärsmodeller och samverkansformer vilket

gett en ökad tillväxt.

Kompetensförsörjning och rekryteringsbehov

Behov av kompetens finns inom alla branscher, på alla utbildningsnivåer och i en mängd olika yrkesroller. Behoven finns främst inom industrin, industriell byggnation, verkstadsindustri samt även inom besöksnäring, transportsektorn och hantverkartjänster. Tillgång till relevant kompetens och samverkan mellan skola och arbetsliv är högprioriterade frågor för företagen i Bengtsfors kommun.

Ett strategiskt arbete med kompetensförsörjning pågår kontinuerligt i samverkan med arbetsgivarna. Olika insatser genomförs både lokalt och i samverkan med övriga Dalslands kommuner och olika externa aktörer. Under året formades en tvärfunktionell samverkansgrupp som på olika sätt matchar och rustar arbetskraft mot företagets behov. Verktyg finns för både kort- och långsiktiga insatser. Dalsland har gemensamma möjligheter och utmaningar och många aktiviteter och projekt har ett Dalslandsperspektiv.

Etableringar

Antalet etableringsförfrågningar fortsätter öka och har under året resulterat i att tre företag med fokus på hållbara, innovativa produkter och affärsmodeller valt att förlägga sina etableringar i Bengtsfors. Etableringarna har resulterat i stort intresse både lokalt, regionalt och nationellt och har redan skapat, och kommer att skapa fler, arbetstillfällen både direkt och indirekt.

I januari 2021 såldes industrifastigheten Järnhandlaren 6 på Brandberget till Tingstad Group AB där Norbag AB som ägs av Tingstadskoncernen under året etablerat en produktionsanläggning för olika typer av papperspåsar. Norbag anställde under året cirka 30 personer.

Bengtsfors kommun har en strategisk placering mitt i tillväxtzonen mellan Göteborg och Oslo och gränsregionen mot Norge och Värmland. Bengtsfors placering tillsammans med det starka bransch- och kompetensklustret inom gröna och skogliga näringar med fokus på hållbar, innovativ träproduktion och affärsutveckling som finns i vår region är en viktig bakgrund till det ökande intresset för etablering och expansion.

Fokus på hållbarhet och materialet trä

Ett speciellt fokus är olika insatser för att förbättra möjligheterna för, och skapa tillväxt inom, lokal förädling av skogsråvara. I Bengtsfors och regionen finns hela värdekedjan inom trä vilket formar ett starkt skogligt företagskluster och kompetensinfrastruktur. Här möts industri, hantverk och design. I mötet mellan den industriella automatiserade produktionen och den gedigna hantverks- och designkunskapen finns förutsättningar att utveckla innovativ hållbar träproduktion, affärs- och produktutveckling.

Företagsklimat

I Svenskt näringslivs undersökning av företagsklimatet i Sveriges kommuner har Bengtsfors kommun ett fortsatt gott företagsklimat och en långsiktigt positiv utveckling med ett förbättrat resultat på majoriteten av enkätfrågorna. Årets rankingplacering 119 innebär ett tapp på 23 placeringar jämfört med 2020, orsaken till det sämre resultatet är främst företagets oro för brottslighet. Bengtsfors kommun når ändå det näst bästa rankingresultatet någonsin och har fortsatt näst högst betyg i företagets sammanfattande omdöme av företagsklimatet bland kommunerna i Fyrbodalen. Bengtsfors kommun har under året haft stort fokus på brottslighet där en rad åtgärder redan genomförts. I medborgarlöftet 2021 har polisen och kommunen lovat att gemensamt verka för att öka tryggheten på allmän plats samt att i ökad omfattning rikta fokus mot brottslighet som drabbar det lokala näringslivet. Flera åtgärder är redan på plats och visar positiv effekt.

Servicemätningen INSIKT

Servicemätningen INSIKT som genomförs av SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) mäter kommunernas myndighetsutövning gentemot företagare. Det sker inom sex myndighetsområden; brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. De företag som haft ärenden hos kommunen inom ett eller flera av dessa områden har fått möjligheten att svara på en enkät med om service. Servicemätningen presenteras i ett nöjd-kund-index (NKI) där maximalt NKI är 100. Resultatet presenteras året efter mätningen så resultatet som presenterades 2021 bygger på 2020 års undersökning. Snittet på NKI för alla deltagande kommuner 2020 ligger på 74. Bengtsfors kommun placerar sig med ett NKI på 83 som nummer 7 i

Sverige. Placeringen innebär en uppgång från 2019 års undersökning då NKI var 76.

Registrerade företag

Under året har det registrerats 69 nya företag i kommunen vilket är ett företag mer än 2020. Noteringen innebär att vi inte når målet för 2021 på 76 nya företag. Orsaken är pandemin och all den osäkerhet som finns kring framtiden. Det ser ändå positivt ut inför framtiden då det trots pandemin varit ett stort intresse för de olika starta eget aktiviteterna som erbjudits digitalt av bland annat Almi Väst och Nyföretagarcentrum. Många har börjat fundera kring företagande men valt att avvakta.

Bland ungdomar finns ett ökat intresse för entreprenörskap. Exempelvis är 59% av eleverna i årskurs 8 intresserade att starta företag i framtiden. Ungdomarna kan prova på att driva företag genom UF-företagande eller genom att starta ett sommarlovsföretag via satsningen UngDrive Academy där de samtidigt får en entreprenörskapsutbildning.

Rådgivning

Via företagsfrämjande aktörer erbjuds kontinuerligt seminarier, coachning och rådgivning i frågor som rör företagandets alla faser från start av företag till affärsutveckling, etablering och ägarskifte. Rådgivningen har mestadels skett digitalt på grund av pandemin. Ett speciellt fokus är ägarskifte. Ungefär 25 % procent av alla företag i kommunen har ägare som är över 64 år. Lyckade ägar- och generationsskiften är avgörande för både företag och anställda samt för företagsklimatet och välfärden i vårt område. Genom ägarskifte behåller vi kompetensen, säkrar arbetstillfällena, tillväxt och konkurrenskraften.

Näringslivsstrategi

Arbetet med näringslivsstrategins fokusområden Kompetens, Växande småföretag, Besöksnäring, Handel och Centrumutveckling pågår löpande där olika aktiviteter och projekt genomförs utifrån näringslivets behov och i samverkan med näringslivet, företagsfrämjande aktörer i innovationssystemet samt kommunerna i Dalsland och Fyrbodal.

Information och kommunikation

Det gångna informations- och kommunikationsåret – 2021 – har som i många andra verksamheter präglats av corona och covid-19-relaterat arbete. Under pandemin har vikten av att vi har fungerande kommunikation och kommunikationsvägar aldrig varit tydligare. Jämfört med året innan har dock resurser kunnat frigöras för att arbeta med annan utveckling under året.

Kommunikationsfunktionen ansvarar för kommunens övergripande interna och externa kommunikation, såväl analog som digital. Funktionen är en resurs för hela organisationen och hanterar frågor om exempelvis grafisk profil, kanalval, mediakontakter, kommunikationsplanering, sociala medier, kommunkoncernens webbplatser och intranätet.

Under året har vi stöttat och jobbat med kommunikationen för det goda livet i Dalsland och Campus Dalsland. Vi har också haft fokus på att kommunicera den samverkan som inletts mellan Bengtsfors och Melleruds kommuner inom de sociala verksamheterna.

Nytt intranät

Under året har en arbetsgrupp arbetat med att utveckla ett nytt intranät och ett nytt system för dokumentlagring. Planen var att lansera det nya intranätet under året men med anledning av pandemin har projektet inte kunnat avslutas. Vid årets slut finns dock ett planerat lanseringsdatum till den 1 mars 2022.

Målbilden för det nya intranätet är att det ska vara arbetsdagens naturliga startplats för alla medarbetare oavsett teknisk plattform och organisatorisk/geografisk placering. Det ska vara den självklara plattformen för att kommunicera och sprida information i alla led, tillhandahålla verktyg för digitala samarbeten, ett stöd i arbetet för medarbetare och chefer samt sprida kommunens uppdrag och värdegrund.

Besöksstatistik bengtsfors.se

I tabellen nedan visas besöksstatistik för bengtsfors.se med tillhörande sidor för grundskolorna och Strömekulle gymnasiet som ligger i samma strukturträd. Statistiken kan jämföras mellan 2020 och 2021.

Mätetal	Antal 2021	Antal 2020	Kommentar
Unika webbläsare	171 864	151 955	Unika webbläsare kan enklast förklaras som "unika besökare"
Besök	342 022	359 268	Antal gånger unika besökare varit aktiva på webbplatsen.
Nybesök	293 378 (86 %)	307 089 (85 %)	Besökare som aldrig/sedan minst ett år besökt webbplatsen.
Återbesök	48 644 (14 %)	52 179 (15 %)	Besökare som varit på webbplatsen tidigare inom intervallet ett år.
Ensidesbesök	239 334	234 396 (65 %)	Besök till en sida som därefter lämnat webbplatsen.
Sidvisningar	649 426	722 265	Varje gång en besökare efterfrågar en sida.

Bengtsforskanalen

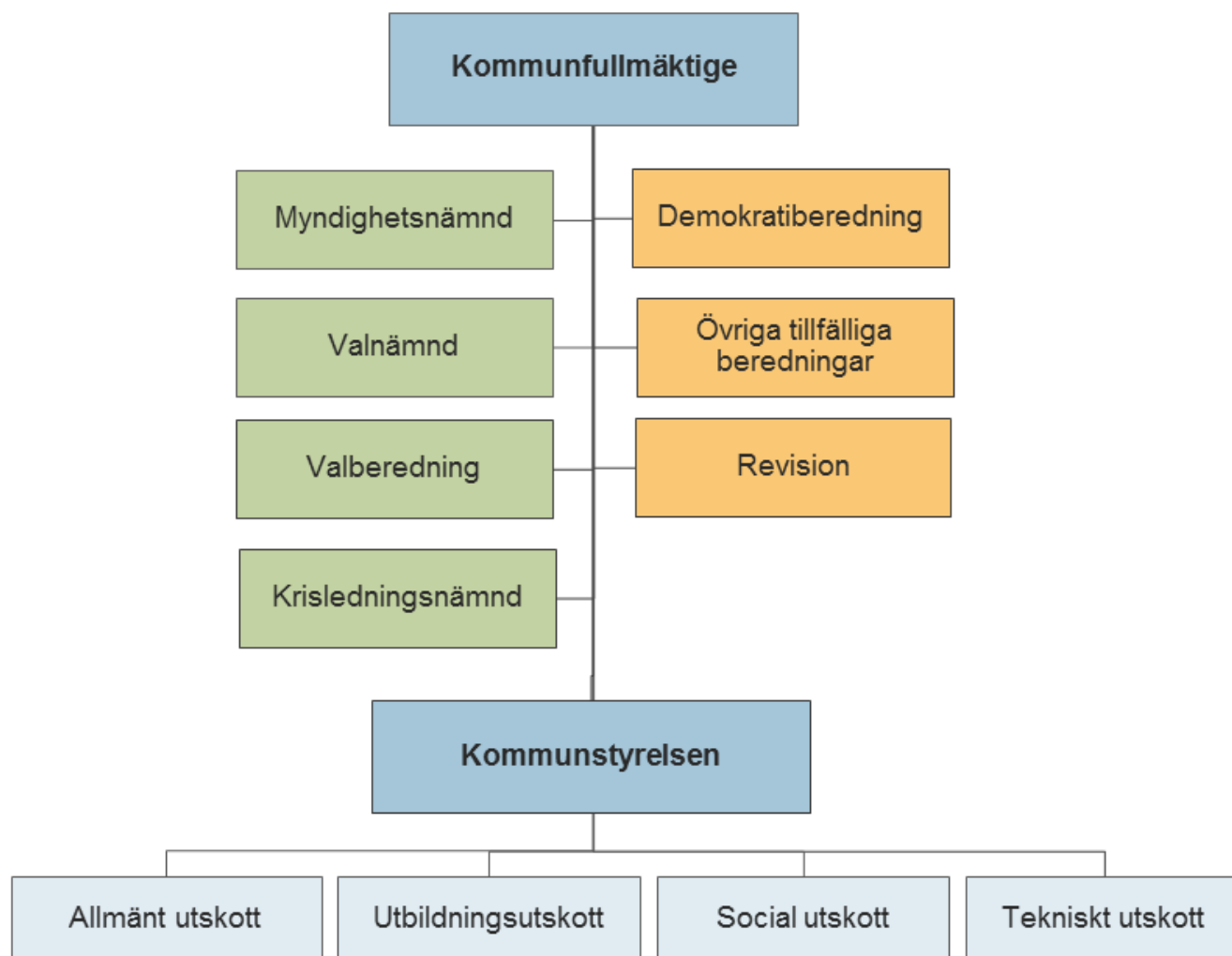
Under året gav vi ut tre nummer av Bengtsforskanalen som är ett fyrsidigt informationsmaterial som går ut till samtliga hushåll i kommunen.

Podd

Familjecentralen Nyckelspikens personal lanserade sin egen podd med vårdnadshavare som målgrupp under 2020. Under 2021 har de lanserat ytterligare ett par avsnitt.

3 Förvaltningsberättelse

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen omfattar också de kommunala bolagen som är organiserade enligt nedan.

Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i miljoner kronor	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	197,5	194,1	221,8	238,7	241,9
Verksamhetens kostnader	-836,1	-811,4	-840,1	-831,2	-793,4
Avskrivningar	-31,4	-30,7	-29,9	-29,8	-29,3
Verksamhetens nettokostnader	-670,0	-648,0	-648,2	-622,3	-580,8
Skatteintäkter	434,0	418,2	422,7	405,8	396,5
Generella statsbidrag	253,0	249,9	204,7	206,7	195,2
Finansiella intäkter	1,6	71,6	2,6	4,1	2,2
Finansiella kostnader	-1,5	-15,2	-2,0	-1,4	-1,8
Resultat före extraordinära poster	17,1	76,5	-20,2	-7,1	11,3
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	17,1	76,5	-20,2	-7,1	11,3

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare 31 december	9 406	9 591	9 750	9 846	9 905
Utdebitering per skattekrona					
Kommunal skattesats	22,92	22,92	22,92	22,92	22,92
Finansiella mått					
Soliditet (%)	50,7	49,2	43,6	47,8	50,7
Eget kapital (miljoner kronor)	413,9	396,7	320,2	340,4	347,5
Totala tillgångar per invånare (kronor)	86 796	84 037	75 333	72 375	69 157
Låneskuld per invånare (kronor)	27 642	27 630	25 128	21 877	17 607
Låneskuld i % av anläggningstillgångar	37,0	38,7	39,1	36,8	32,1
Rörelsekapital (miljoner kronor)	-23,8	-17,8	-55,4	-24,9	-15,9
Finansnetto (miljoner kronor)	0,1	56,4	0,6	2,7	0,4
Skatteintäkter per invånare (kronor)	73 038	69 659	64 349	62 208	59 738
Personal					
Antal årsarbetare	791	758	764	750	751
Personalkostnader totalt (miljoner kronor)	536,1	515,5	533,1	531,1	499,3

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällets utveckling

Befolkningsutveckling

Befolkningen i Bengtsfors kommun har successivt minskat under ett antal år. Under 2011 och 2012 accelererade minskningen och antalet invånare minskade med 111 respektive 92 personer. Siffran för år 2013 var en minskning på 38 personer, vilket då var den bästa siffran under redovisningsperioden. Under 2014 ökade dock antalet invånare med 6 personer. Med undantag för några enstaka år har detta nästan inte hänt under kommunens historia. Under 2015 ökade befolkningen med 70 personer och under år 2016 med hela 314 personer. Trots detta har befolkningen totalt minskat med 1 330 personer eller 11,9 % under perioden 1998-2016. Under senare delen av år 2017 började antalet invånare i kommunen att minska igen och minskningen blev 35 personer totalt under året. Utvecklingen har fortsatt under år 2018, 2019 och 2020 med en minskning på 59, 96 respektive 159 personer. Under år 2021 minskade befolkningen i kommunen med hela 182 personer, vilket är den högsta siffran sedan år 2002.

När det gäller födelsenettet har det varit negativt under en lång tid. I tabell på följande sida visas statistik för födda och döda under perioden 1999-2020. Det är några år i serien som särskilt sticker ut och på senare tid är det främst 2007 och 2013. Under år 2013 försämrades både födelse- och dödstalet, vilket ledde till det sämsta födelsenettet sedan år 2007. Under år 2014 låg födelsetalet kvar på samma låga nivå som året före, men dödstalet förbättrades dock kraftigt. Det ledde till att födelsenettet också förbättrades mycket. Under år 2016 ökade födelsetalet till den högsta nivån på över 15 år, vilket också förbättrade nettot. Under år 2017, 2018, 2019 och 2020 är både födelsetal och dödstal på en nivå som kan betraktas som normal jämfört med övriga år i tabellen. Under år 2021 föddes dock bara 68 barn, vilket är i nivå med de sämsta åren medan antalet döda är något lägre än normalt.

Även flyttningsnettot har under många år varit negativt. Statistik för det finns i tabell på nästkommande sida. Under 2013-2016 var flyttningsnettot positivt och förbättrades stadigt. Tittar man på statistiken för tiden från 1999 till 2014 syns att positiva siffror finns för flera år från 2008 och framåt. Under år 2014 ökade antalet både in- och utflyttade kraftigt (17 respektive 15 procent) och även flyttnettet förbättrades. Under 2015 fortsatte antalet inflyttade att öka kraftigt medan antalet utflyttade minskade, vilket ledde till att nettot förbättrades ytterligare. Under år 2016 ökade visserligen antalet utflyttade något, men antalet inflyttade ökade med hela 244 personer eller 38%. Detta gjorde att flyttnettet 2016 var tre gånger så stort som under år 2015. Under år 2017 har antalet utflyttade fortsatt att öka, medan antalet inflyttade minskat kraftigt. Det innebär att nettot försämrats från +361 personer till endast +15 personer. Under 2018 minskade både in- och utflyttade och nettot var +5 personer. Under år 2019 har antalet inflyttade minskat med 10 % och var det lägsta sedan 2013, vilket ledde till det sämsta flyttnettet (-49) sedan 2006. Antalet inflyttade låg år 2020 på samma nivå som föregående år, men antalet utflyttade ökade med 54 personer eller 9 %. Under år 2021 har antalet utflyttade minskat med 54 personer jämfört med året innan, men antalet inflyttade har minskat med 85 personer eller 16 %. Det gör att flyttningsnettot är det sämsta sedan 2001.

Boende i kommunen

Av kommunens befolkning på 9 406 personer är 19,3 % utlandsfödda. Motsvarande tal för år 2011-2020 var 12,7, 12,9, 13,8, 14,5, 16,3, 19,1, 20,1, 20,3, 20,4 respektive 19,5 %. Den största gruppen utlandsfödda är syrier. Andra vanligt förekommande födelseländer är Norge, Finland, Tyskland, Somalia, Danmark och Polen.

Folkmängd med förändring		
År	Folkmängd	Förändring
2021	9 406	-182
2020	9 591	-159
2019	9 750	-96
2018	9 846	-59

Folkmängd med förändring		
2017	9 905	-35
2016	9 940	314
2015	9 626	70
2014	9 556	6
2013	9 550	-38
2012	9 588	-92
2011	9 680	-111
2010	9 791	-50
2009	9 841	-56
2008	9 897	-60
2007	9 957	-123
2006	10 080	-145
2005	10 225	-110
2004	10 335	-101
2003	10 436	-80
2002	10 516	-169
2001	10 685	-211
2000	10 896	-136
1999	11 032	-172

Födda och döda			
År	Födda	Döda	Födelsenetto
2021	63	123	-55
2020	81	136	-55
2019	87	138	-51
2018	88	150	-62
2017	83	138	-55
2016	91	144	-53
2015	83	144	-61
2014	69	128	-59
2013	70	153	-83
2012	79	142	-63
2011	80	142	-62
2010	81	137	-56
2009	82	138	-56
2008	84	154	-74
2007	57	149	-92
2006	84	166	-82

Födda och döda			
2005	84	146	-62
2004	86	152	-66
2003	84	142	-58
2002	82	179	-97
2001	66	167	-101
2000	97	161	-64
1999	91	159	-68

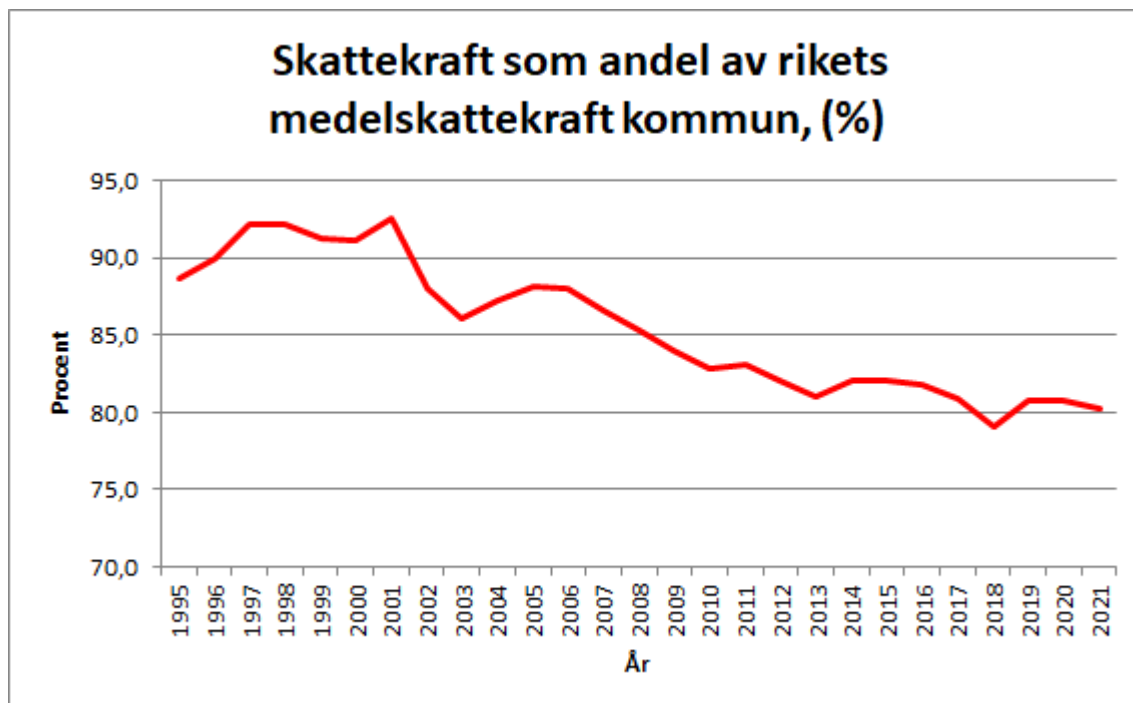
In- och utflyttning			
År	Inflyttade	Utflyttade	Flyttningsnetto
2021	452	587	-135
2020	537	641	-104
2019	538	587	-49
2018	597	592	5
2017	729	714	15
2016	888	527	361
2015	644	518	126
2014	588	527	61
2013	504	459	45
2012	467	498	-31
2011	432	478	-46
2010	448	434	14
2009	466	465	1
2008	457	445	12
2007	450	477	-27
2006	429	499	-70
2005	422	470	-48
2004	457	491	-34
2003	412	433	-21
2002	391	469	-78
2001	366	476	-110
2000	385	454	-69
1999	396	499	-103

Demografiska förändringar

Skatteintäkterna och statsbidragens storlek påverkas i hög grad av medelskattkraften och den lokala befolkningsutvecklingen. Bengtsfors kombination av högre arbetslöshet än riket och sjunkande invånarantal, slår därför hårt mot såväl skatteintäkterna so statsbidragen.

Befolkningens sysselsättning har betydelse för dess inkomster, som i sin tur påverkar hur mycket skatt de

betalar, d v s skattekraften. Utvecklingen av kommunens skattekraft i förhållande till övriga Sveriges mellan 1995 och 2021 ses i nedanstående diagram.

Exakt vad som orsakar uppgången av medelskattekraften för Bengtsfors kommun under 2004 och 2005 är inte möjligt att förklara. En jämförelse mellan olika typer av kommuner visar dock att motsvarande trend finns bland andra mindre kommuner och glesbygdskommuner medan storstäderna och förorterernas medelskattekraft sjunker under samma period. Eftersom skattekraften i detta diagram beräknas som procent av riksmedelvärdet kan det vara så att ökningen för Bengtsfors lika gärna kan förklaras av större minskningar i andra kommuner som att skattekraften i Bengtsfors har ökat. Detsamma gäller för den minskning som skett, med några få undantag, sedan 2006.

En orsak till att skattekraften är lägre i Bengtsfors kommun än genomsnittet i riket hänförs till de som arbetar i Norge och betalar inkomstskatt där. Denna grupp har ökat under 2000-talet.

Anpassningsförmågan till ändrade förutsättningar som Sveriges kommuner och landsting påtalar i sina rapporter är oerhört viktig för Bengtsfors kommun. Huruvida kommunen klarar att anpassa sig till, främst de demografiska, förändringarna har avgörande betydelse för hur kommunens ekonomi kommer att utvecklas. Hur kommunens ekonomi utvecklas har sedan i sin tur väsentlig betydelse för hela kommunens utveckling.

Arbetsmarknaden

Den totala arbetslösheten vid årets slut har minskat från 12,5 % till 9,4% i jämförelse med föregående år. En minskning med 3,1%.

Den öppna arbetslösheten i Bengtsfors kommun uppgick till 2,8 %, vilket är en minskning med 2,3 % i jämförelse med föregående år. I jämförelse med riket och Västra Götaland har Bengtsfors kommun en lägre andel öppet arbetslösa. Andelen sökande i program är dock högre i Bengtsfors än i riket och övriga Västra Götaland.

När det gäller ungdomsarbetslösheten så ligger även den totalt sett högre än riket och regionen. Total ungdomsarbetslöshet uppgår vid årets slut till 9,6 %, vilket är en minskning med 3,2 % jämfört med föregående år. Den öppna ungdomsarbetslösheten var vid årets slut 1,6 %, vilket är en minskning med 2,5 %. Öppen ungdomsarbetslöshet är också lägre i Bengtsfors än i riket och övriga Västra Götaland. Ungdomar i program med aktivitetsstöd var vid årets slut 8,0 %, vilket är en minskning med 0,7 % från föregående år.

Utvecklingen i Bengtsfors följer utvecklingen i riket och regionen på så sätt att arbetslösheten minskar men i

Bengtsfors har minskningen varit större under året.

I tabellen nedan visas arbetslösheten i december 2021 jämfört med samma period 2020.

	Öppet arbetslösa	Förändring jämfört 2020	Progr med akt.stöd	Förändring jämfört 2020
Samtliga				
Riket	3,5%	-1,1%	3,7%	-0,5%
Västra Götalands län	3,1%	-1,4%	3,4%	-0,4%
Bengtsfors	2,8%	-2,3%	6,6%	-0,8%
18-24 år				
Riket	3,5%	-1,3%	5,2%	-1,7%
Västra Götalands län	3,1%	-1,4%	4,5%	-1,6%
Bengtsfors	1,6%	-2,5%	8,0%	-0,7%

Omvärldens påverkan

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) publicerar två gånger om året ”Ekonomirapporten – om kommunernas och regionernas ekonomi”. Ekonomirapporten belyser regionernas och kommunernas ekonomiska situation och förutsättningar. Den senaste rapporten kom i oktober 2021. Nedan återges delar av de sammanfattande slutsatserna i rapporten.

"Pandemin är långt ifrån över och det är svårt att överblicka dess långsiktiga konsekvenser. I västvärldens länder har det genomförts omfattande insatser för att dämpa pandemins påverkan på ekonomin. Centralbankernas styrräntor har sänkts och programmen av kvantitativa lättnader har utökats. Regeringar har sjuksatt omfattande krisåtgärder och bedrivit en expansiv finanspolitik."

"Vändningen i ekonomin har gått snabbt, mycket tack vare stimulanserna i Sverige och vår omvärld och det är lätt att glömma hur djupt fallet i BNP var."

I rapporten lyfts tre områden som särskilt viktiga för den långsiktiga ekonomin; få personer som står långt från arbetsmarknaden i arbete, att genomföra klimatrelaterade investeringar och att ställa om välfärden med hjälp av digitalisering och modern teknik.

"Ett skäl till att det är viktigt att få upp sysselsättningen bland grupper som står långt från arbetsmarknaden är att vi kommande år riskerar brist på arbetskraft både till näringslivet och till välfärden. Förutom arbetsmarknadsinsatser ställer det krav på kommuner och regioner att förändra arbetssättet och i högre grad använda tekniska lösningar som ger invånarna möjlighet att själva göra delar av de tjänster som annars kräver personella resurser. Ett av skälen till den annalkande arbetskraftsbristen handlar om att vi nu går in i en period med låg befolkningstillväxt."

"Sommarens översvämningar, liksom de senaste årens bränder både i Sverige och Europa tydliggör behovet av att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Det är därför viktigt att både anpassa verksamheterna så att de i så låg grad som möjligt bidrar till koldioxidutsläpp, men även att anpassa samhället inför ett förändrat klimat."

Riskbedömning

Bengtsfors kommun är i sin dagliga verksamhet utsatt för många typer av risker. Exempel på sådana risker är finansiella risker, borgensåtaganden och skador på kommunens egendom. Riktlinjer för hantering av finansiella risker finns i kommunens finanspolicy och även i riktlinjer för förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

Likviditetsrisk

Till koncernkontot finns en checkkredit knuten på 20 mnkr som kan utnyttjas utan förbehåll. Bengtsfors kommun är dessutom medlem i Kommuninvest. Kommuninvest är en ekonomisk förening som genom ett

kreditmarknadsbolag erbjuder lån till svenska kommuner och regioner. Där kan även de kommunala bolagen låna med kommunal borgen.

Valutarisk

För att begränsa valutarisken är placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta ska kurssäkras om de uppgår till ett värde motsvarande minst 1 mnkr. Kommunkoncernen har dock endast i begränsad omfattning in- eller utbetalningar i utländsk valuta.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att förändringar i räntenivån påverkar kommunen negativt genom ökade räntekostnader.

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt en fastställd normportfölj. Av kommunens totala lån på 260,0 mnkr ligger 65,0 mnkr (25 %) med rörlig ränta.

Pensionsåtagande

Utöver de förpliktelser och skulder som redovisas i kommunens balansräkning finns ett pensionsåtagande som avser pensioner intjänade före år 1998. Denna så kallade ansvarsförbindelse är en skuld som enligt regelverket för kommunal redovisning inte tas upp i balansräkningen. Det innebär att kostnaden för dessa pensioner redovisas när utbetalningen görs i stället för när pensionen tjänas in. Denna ansvarsförbindelse uppgår till 227,3 mnkr inkl löneskatt. Från och med år 1998 redovisas kostnaden för pensioner det år de tjänas in. För att mildra effekten de år utbetalningarna med anledning av ansvarsförbindelsen är som störst beslutade kommunfullmäktige år 2007 att pengar skulle sättas av till detta ändamål. Fram till år 2015 placerades därför 28 mnkr. I budget 2019 beslutade kommunfullmäktige att börja använda de medel som satts av för att utjämna pensionskostnaderna. Under åren 2019-2035, då pensionskostnaderna är höga, kommer avsätta medel att förbrukas enligt detta beslut.

Borgensåtaganden

Bengtsfors kommun är medlem i Kommuninvest.

Bengtsfors kommun har i juni 1997 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bengtsfors kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 447 797 590 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 453 878 252 kronor.

Bengtsfors kommun har gått i borgen för de kommunala bolagens lån. Deras låneskuld uppgår till 273,3 mnkr.

Kommunen har sedan 2021 inte längre något ansvarsåtagande för statligt reglerade lån för egna hem.

Kommunen har också borgensåtagande för pensioner gentemot stiftelsen Stenebyskolan på 2,5 mnkr och de kommunala bolagen Bengtsfors Teknik AB och Bengtsfors Energi Nät AB på totalt 2,6 mnkr.

Övriga borgensförbindelser är till stiftelsen Stenebyskolan på 3,5 mnkr, till Gustavsfors-Vårviks Äldreboendeförening på 0,6 mnkr och stiftelsen DVVJ på 1,5 mnkr.

Bengtsfors kommuns totala borgensåtagande uppgår till 283,9 mnkr.

Intern kontroll

Kommunfullmäktige har antagit ett reglemente för intern kontroll. Kommunstyrelsen har med utgångspunkt från

väsentlighet och risk fastställt en plan för granskning av den interna kontrollen för åren 2019-2020. För år 2021 fastställdes ingen plan för intern kontroll.

Försäkringsskydd

Kommunen och de kommunala bolagen har tecknat försäkringsavtal som bland annat innehåller ansvarsförsäkring och fullvärdesförsäkring på fastigheter.

IT-säkerhet

Kommunens IT-enhet gör kontinuerliga förbättringar av exempelvis viruskydd, backup-rutiner och tillgång till reservkraft.

Känslighetsanalys

Invånarantal

Invånarantalet påverkar kommunens skatteintäkter och statsbidrag. I budgeten för år 2021 beräknades befolkningen att minska med 140 personer. Detta innebär 8,3 mnkr i minskade skatteintäkter och statsbidrag jämfört med om befolkningen vore oförändrad.

Statsbidrag/utjämningsystem

I bokslutet för år 2021 erhöll kommunen netto 242,9 mnkr i inkomst- och kostnadsutjämningsbidrag samt. I detta statsbidrag ingår avgift för LSS-utjämningsbidrag med 0,4 mnkr. De generella statsbidragen uppgick för året till 10,2 mnkr.

Räntehöjningar

En höjning generell höjning av räntan på kommunens lån med en procentenhet skulle ge ökade räntekostnader vid fullt genomslag med 2,6 mnkr.

Löneökningar

Om löneökningarna blir en procentenhet högre än beräknat ökar lönekostnaderna med 5,4 mnkr.

Finansiell profil - finansiell jämförelse med andra kommun

Ett verktyg för finansiell jämförelse är den finansiella profilen som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige. Alla delar i detta avsnitt är hämtade från den rapport som Kommunforskning i Västsverige sammanställt. Profilen används för att jämföra Bengtsfors med övriga kommuner i Västra Götalands län och Hallands län. Den analyserade perioden avser åren 2018-2020 då 2021 års profil ännu inte finns tillgänglig.

Profilen innehåller åtta nyckeltal redovisade på åtta axlar. De tas fram för samtliga enskilda kommuner som ingår i den studerade kommungruppen. Nyckeltalen betygsätts sedan enligt betygsskalan 1 till 5, där en 5:a är högsta betyg. Poängskalan är relativ och det är kommunens placering i förhållande till övriga 55 kommuner i studien som avgör poängen. Profilen innehåller också fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv för en kommun. Dessa finansiella perspektiv är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande och kontroll över den finansiella utvecklingen. Varje perspektiv är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Detta innebär att varje nyckeltal i den finansiella profilen ingår i två perspektiv. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen.

Den finansiella profilens utveckling

Den finansiella profilen innehåller, förutom åtta nyckeltal, också fyra perspektiv som var för sig är viktiga när en kommuns finansiella ställning och utveckling analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Perspektivens poäng utgörs av de fyra nyckeltalen som är placerade närmast perspektivet i den finansiella profilen. Det innebär att varje nyckeltal i profilen ingår i två olika perspektiv.

Bengtsfors finansiella profil visade att kommunen under 2020 låg under genomsnittet för perspektiven långsiktig kapacitet och risk samt över genomsnittet för perspektiven kortsiktig beredskap och kontroll.

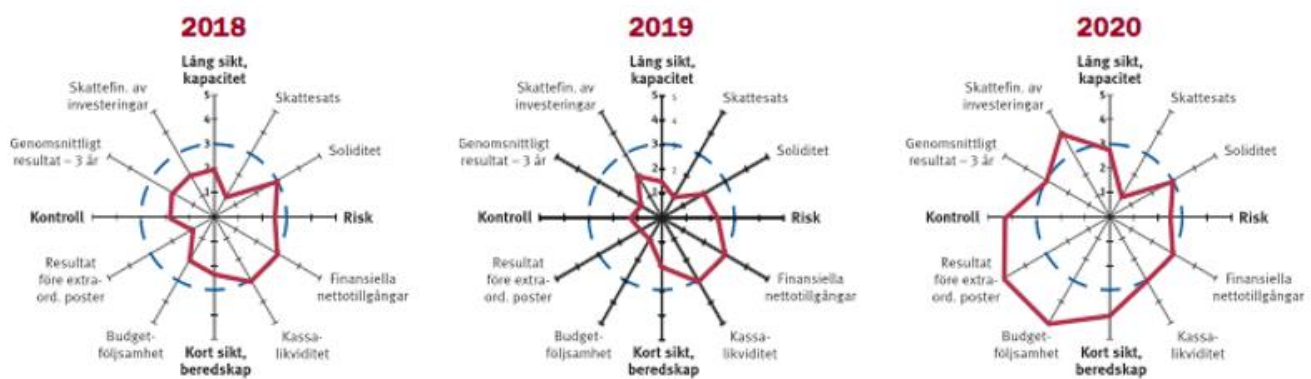
Kommunens poäng förbättrades i tre perspektiv (långsiktig kapacitet, kortsiktig beredskap och kontroll) samt

var oförändrat i ett perspektiv (risk).

Förklaringen till ovanstående förändringar var att poängen för de fyra nyckeltalen budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringar förbättrades under perioden.

Övriga fyra nyckeltal i profilen, det vill säga skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet förblev poängmässigt oförändrade under perioden.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Bengtsfors finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en rejält förbättrad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Bengtsfors vid utgången av 2020 ett starkare utgångsläge än under 2018. Den huvudsakliga förklaringen till den positiva utvecklingen ligger i det kraftigt förbättrade resultatet 2020 samt den mycket goda budgetföljsamheten samma år.

Avslutande kommentar

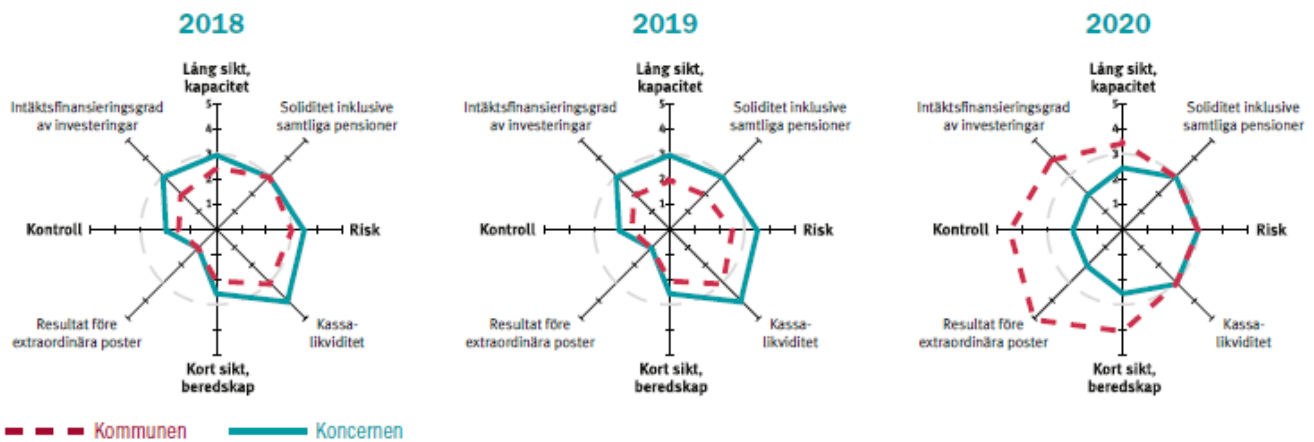
Bengtsfors har ett till viss del tillfredställande finansiellt läge. Låga resultat under tidigare år i kombination med en relativt hög skattenivå har placerat kommunen under genomsnittet, men 2020 års resultat bidrog till att flytta fram positionerna i den ekonomiska jämförelsen. Resultatnivå exklusive jämförelsestörande engångsposter bör de närmaste åren stabiliseras och framgent uppgå till minst 3% i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. På grund av de stora jämförelsestörande engångsposterna de senaste åren blir det extra viktigt att mäta detta resultatmål exklusive dessa poster.

Det är nämligen viktigt att de höga resultatnivåerna för kommunerna under 2020 tolkas på rätt sätt. De förklaras som tidigare nämnts av ökade statsbidrag och tillfälligt minskade kostnader för covid-19. Det underliggande resultat har i de flesta kommunerna inte förbättrats och det är viktigt att beakta i den finansiella analysen!

Därför av största vikt att Bengtsfors fortsätter med att arbeta med att skapa ett finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare. Vi vet också att Coronakrisen kommer påverka framtiden i form av minskade skatteintäkter och ökade kostnader för till exempel försörjningsstöd.

Med största säkerhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka för att möta uppräknade faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra kvalitativa analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Koncernanalys

1. Soliditet

Bengtsfors koncern har en lägre soliditet jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde på 15%, vilket förbättrades till 16% under 2020. Detta var 5 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 21%. Detta gav 2020 en 3:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Bengtsfors på en 3:a.

2. Kassalikviditet

Bengtsfors koncern har en marginellt högre kassalikviditet jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde på 96%, vilket förbättrades till 97% under 2020. Detta var 5 procentenheter högre än snittet i länen som uppgick till 92%. Detta gav en 3:a för koncernen i den finansiella profilen. För kommunen låg Bengtsfors på en 3:a.

3. Resultat före extraordinära poster

Bengtsfors koncern redovisade under 2020 ett lägre resultat jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde -1,5%, vilket förbättrades till 3% under 2020. Detta var 1,6 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 4,6%. Detta gav en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Bengtsfors på en 5:a.

4. Egenfinansieringsgraden av investeringar

Bengtsfors koncern redovisade under 2020 en lägre intäktsfinansieringsgrad av investeringarna jämfört med snittet i länen. Koncernen redovisade 2019 ett värde på 63%, vilket försvagades marginellt till 62% under 2020. Detta var 16 procentenheter lägre än snittet i länen som uppgick till 78%. Detta gav en 2:a för koncernen i den finansiella profilen. I kommunprofilen låg Bengtsfors på en 4:a.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att Bengtsfors kommunkoncerns finansiella utveckling mellan 2018 och 2020, resulterade i en något försvagad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Bengtsfors vid utgången av 2020 ett något svagare utgångsläge än under 2018.

Händelser av väsentlig betydelse

Den händelse som helt har dominerat 2021 är den världsomspännande pandemin covid-19 som påverkat all verksamhet och alla invånare i Bengtsfors kommun. Det är nu 2 år med en pandemi som påverkar alla verksamheter och hela samhället. Pandemin har inneburit att vissa verksamheter inte har kunnat bedrivas och annat har skötts med stora inskränkningar. Verksamhetsmässigt så finns det ingen kommunal verksamhet som inte påverkats. Den påverkan som pandemin utgjort har inneburit ökade kostnader inom vissa verksamheter men minskade kostnader i andra. Exempel på verksamheter där kostnaderna gått ner är måltidsverksamheten, färre elever i skola och förskola innebär minskade kostnader. Vård och omsorg har däremot ökade kostnader beroende på ökat behov av personal och skyddsutrustning.

Under 2021 har kommunen inte kunnat söka ekonomisk kompensation för ökade kostnader kopplat till pandemin på samma sätt som under 2020.

De åtgärder som vidtagits utifrån kommunfullmäktiges beslutade budget för verksamhetsåret har också bidragit till ett positivt resultat.

Den osäkerhet som funnits kring skatteprognoser under året har inneburit svårigheter att prognostisera intäkter till kommunen, men sett till helår så har Bengtsfors kommun sammantaget gjort ett bra resultat med överskott.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten baseras på lagstiftning och kommunala styrdokument. Kommunallag, förvaltningslag, socialtjänstlag och skollag är några exempel på lagar som kommunerna har att rätta sig efter. Utöver lagstiftningen har kommunerna utrymme att utforma egna styrdokument för hur verksamheterna ska bedrivas. Dessa styrdokument kan bestå av policys, handlingsplaner, föreskrifter, reglementen och planer och ligger till grund för mycket av det kommunala arbetet och utvecklingen inom samhällsplanering. De innehåller riktlinjer för hur olika verksamheter ska fungera och finns inom många olika områden.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning i Bengtsfors kommun

Kommunfullmäktige antog 2014 regler för "Ekonomi- och verksamhetsstyrning i Bengtsfors kommun". Ekonomi- och verksamhetsstyrning i Bengtsfors kommun definieras som en målmedveten och systematisk process för att påverka verksamheten i riktning mot önskat resultat, effektivitet och ekonomisk ställning. Verksamhet och ekonomi måste ständigt balanseras. Resultatkrav ska därför ställas utifrån en helhetssyn på ekonomi, prestationer och kvalitet.

Av styrmodellen framgår vilka typer av styrdokument som finns i Bengtsfors kommun och hur dessa är relaterade till styrprocessen (planerings-, budget- och uppföljningsprocessen). Arbetet med styrmodellens olika delar syftar till att genom dialog och delaktighet uppnå helhetstänkande och att säkerställa kvaliteten i den kommunalt finansierade verksamheten.

Grunden i den kommunala ordningen är att kommunstyrelsen och varje nämnd har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att bedriva en väl avgränsad verksamhet i enlighet med gällande lagar, förordningar, föreskrifter samt nationella mål för den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige styr därutöver kommunstyrelse och nämnder genom fastlagda reglementen. Enligt kommunallagen ingår i kommunstyrelsens funktion att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter.

Styrningen av Bengtsfors kommun utgår ifrån, utöver ovan angivna styrdokument, visionen, fastställd översiktsplan, fastställda mål, ekonomiskt utrymme enligt fastställd budget, andra styrdokument (policys, planer), administrativa styrdokument, särskilda uppdrag, direktiv samt uppföljning och utvärdering av verksamheten.

I Bengtsfors kommun finns två typer av koncernövergripande mål:

- Finansiella mål för att garantera en långsiktig ekonomisk hållbarhet och att markera att ekonomin är en restriktion för att bedriva verksamhet.
- Verksamhetsmål för att ange önskad inriktning, omfattning och kvalitet i kommunens olika verksamheter.

Styrelser och nämnder beslutar därutöver om specifika mål som gäller för det egna ansvars- och verksamhetsområdet. Målen ska utgå från de koncernövergripande målen.

En viktig del i den politiska styrningen är att utveckla kvaliteten i verksamheterna. Kvalitetsarbetet i Bengtsfors kommun ska präglas av en långsiktig, medveten och gemensam ambition att ständigt förbättra processer och resultat.

Kvalitet i Bengtsfors kommun definieras av förmågan att samtidigt tillgodose behov och infria realistiska förväntningar hos medborgare, medarbetare och uppdragsgivare.

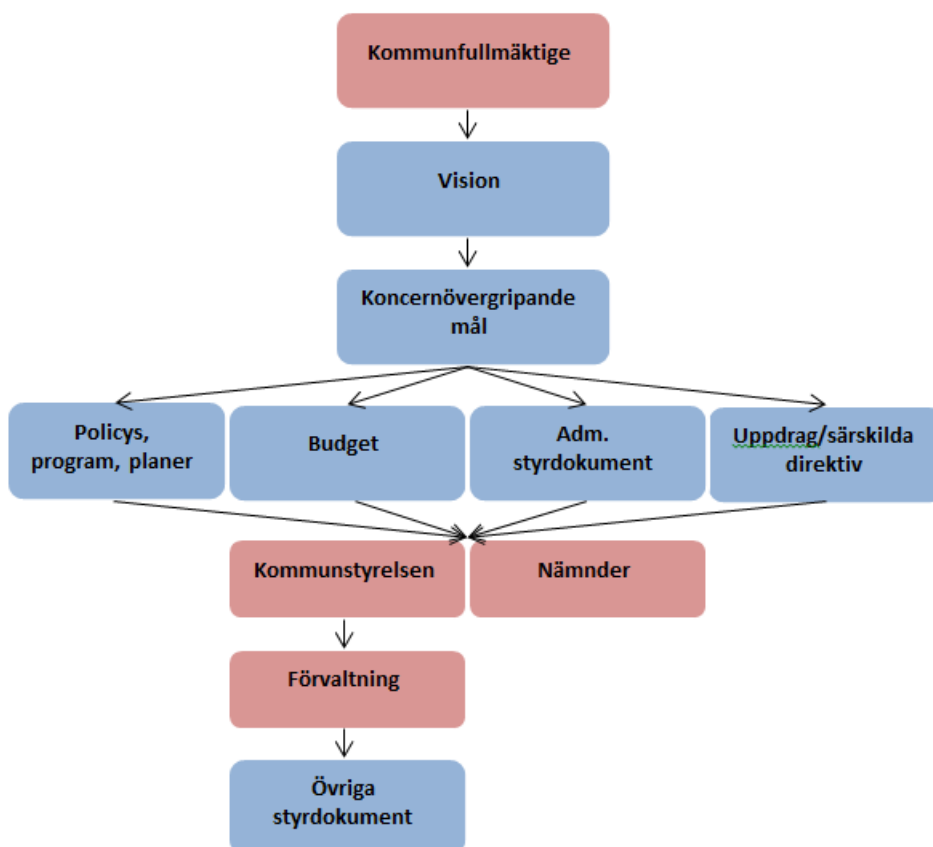
Förvaltningen, kommunala bolag och privata aktörer som bedriver kommunal finansierad verksamhet ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som kännetecknas av

- Brukar/kund- och behovsorienterat perspektiv
- Medvetenhet om de förväntningar som medborgare/brukare, personal och politiker har på verksamheten
- Dialog och samverkan
- Arbete med ständiga förbättringar
- Uppföljning och mätning

I uppföljnings- och utvärderingsarbetet ska fyra kvalitetskriterier som är särskilt viktiga i all kommunal verksamhet beaktas: tillgänglighet, bemötande, inflytande och kompetens. Kvaliteten i verksamheten utvecklas genom

- Att systematiskt fånga upp synpunkter från medborgarna/brukarna (synpunktshantering)
- Att jämföra sig med andra (benchmarking)
- Att systematiskt och återkommande mäta den upplevda kvaliteten i servicen (brukarundersökningar med mera)

Styrmodellen illustreras i följande figur:

Styrning av kommunala bolag

För kommunens styrning av de kommunala bolagen finns kompletterande och särskilda regler. Kommunallagen ställer krav på kommunalt inflytande och kontroll över all kommunal verksamhet, även den som ägs och bedrivs i bolagsform. De kommunägda bolagen representerar stora tillgångar som kommunfullmäktige har ett politiskt och ekonomiskt ansvar för. Detta kräver att kommunfullmäktige, via kommunstyrelsen, har löpande uppsikt över bolagens utveckling, resultat och ställning.

De formella styrinstrumenten är:

- Företagspolicy
- Bolagsordning

- Ägardirektiv

Dessa dokument fastställs av kommunfullmäktige och ska överlämnas på stämma hos bolagen. Kommunfullmäktige utser styrelseledamöter i bolagen, vilket också är en del i styrningen.

Ekonomi och måluppfyllelse

Vid årsredovisning och delårsbokslut per 31/8 upprättas balansräkning, resultaträkning och kassaflödesanalys på kommun- och koncernnivå. Vid delårsbokslut omfattar rapporterna förutom utfall också prognos för helåret. Uppföljning av fastställda mål sker också vid dessa rapporter. Utöver dessa rapporter lämnas också delårsrapporter med utfallsprognos till kommunfullmäktige per 31/3 och 31/5. Dessa innehåller enbart en ekonomisk uppföljning med prognoser på budgetavvikelser för helåret för drift- och investeringsbudgeten.

I samband med budgetbeslutet för varje år fastställer kommunfullmäktige ekonomi- och målprocess för det kommande året.

Intern kontroll

Intern kontroll definieras som en process, där såväl politisk och professionell ledning som all personal samverkar. Processen är utformad för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå följande mål:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m m

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Nämnderna och styrelserna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamheter (kommunallagen respektive aktiebolagslagen).

Arbetet med den interna kontrollen regleras i Reglemente för intern kontroll samt tillämpningsanvisningar till detta.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

”Bengtsfors kommun är en livskraftig kommun genom samarbete och individuell utveckling”

Samtliga mål ska utgå från Bengtsfors kommuns vision ovan. Kommunfullmäktiges kommunövergripande mål är alla formulerade som ett framtida önskvärt tillstånd som kommunen vill uppnå.

Kommunfullmäktiges mål är åtta till antalet. Under varje mål finns ett antal mål nedbrutna på kommunstyrelsenivå. För att kommunfullmäktiges mål ska anses uppfyllt ska minst hälften av de nedbrutna målen på kommunstyrelsenivå vara uppfyllda.

I de fall det saknas mätetal för något av målen på kommunstyrelsenivå anses kommunfullmäktiges mål vara uppfyllt om minst hälften av de mål som har mätvärde är uppfyllda.

Av kommunfullmäktiges 8 mål bedöms 3 som uppfyllda under året. Av de underliggande mätetalen är totalt 16 av de 40 som kunnat mätas under året bedömda som uppfyllda.

Baserat på uppföljning av kommunfullmäktiges mål görs bedömningen att god ekonomisk hushållning inte uppnås ur det verksamhetsmässiga perspektivet. Kommunfullmäktiges finansiella mål bedöms som uppfyllt och god ekonomisk hushållning uppnås därmed ur det finansiella perspektivet.

Den under året pågående pandemin har haft stor inverkan på kommunens verksamhet och också på möjligheten att nå uppställda mål. I vilken utsträckning måluppfyllelsen hade varit annorlunda rensat för pandemieffekter är inte möjligt att bedöma. Klart är dock att all verksamhet i kommunen påverkats i olika grad och att måluppfyllelse försvårats.

I tabellerna nedan presenteras mätetalen med olika färgmarkeringar. Grön markering betyder att målnivån är uppnådd. Gul och röd markering betyder att målnivån inte är uppnådd. Den gula färgen indikerar att avvikelser

från målet är mindre för de mätetalen än vad den är för de som är markerade med röd färg. I bedömningen av om målnivån är uppnådd eller inte är det dock endast de mätetal som är markerade med grön färg som uppnått målvärdet. Svart markering innebär att mätvärde saknas för året.

Bengtsfors kommuns invånare ska erbjudas en god, jämlik och kunskapsbaserad socialtjänst, vård och omsorg

Människors trygghet i vardagen är en av kommunens viktigaste uppgifter. Barn och unga ska stödjas tidigt för att klara skola och yrkesliv. Människor i behov av försörjningsstöd ska stöttas och stärkas till egenförsörjning. Fokus ska ligga på tidiga insatser; oavsett var i livet invånarna befinner sig. Sociala området arbetar kunskapsbaserat och innovativt. Digital utveckling och välfärdsteknologi ska ge möjligheter till ökad livskvalitet, trygghet och självständighet för den äldre och högre effektivitet inom äldreomsorgen.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

Av de mål som finns inom detta område så finns det mätetal enbart för 2 av de 5 målen. De underliggande mål som kunnat mätas under året är båda uppfyllda och bedömningen är därför att kommunfullmäktiges mål är uppfyllt för året. Mätetalen som avser helhetsbedömning hemtjänst och andel nöjda brukare inom särskilt boende baseras på enkätundersökning som genomförs av Socialstyrelsen. Pga pandemin genomfördes inte denna undersökning under 2021.

Inom E-hälsa och välfärdsteknik har under 2021 införts nya lösningar för att förbättra bemanning och patientsäkerhet men också kopplat till pandemin erbjuda tekniska lösningar för minskad social isolering. Detta har gjort att detta mått kan anses uppfyllt.

För att minska antalet hushåll och personer som är beroende av ekonomiskt bistånd har fokus fortsatt varit att arbeta utifrån arbetslinjen. Under året har fler flyttat till annan kommun för att få egenförsörjning i form av arbete eller utbildning. Parallellt med detta har ett ökat fokus legat på försäkringsmedicinska utredningar för de personer som inte har förmåga till egenförsörjning genom arbete. Detta har inneburit att fler har fått försörjning från andra trygghetssystem.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Antalet lösningar inom e-hälsa och välfärdsteknik ska öka	Antal nya e-tjänster och andra tekniska lösningar	Antal nya e-tjänster och andra tekniska lösningar som införts under året. Manuellt egen mätning	5	minst 2	
Andelen nöjda brukare inom hemtjänsten ska öka	Helhetsbedömning hemtjänst (%) KKiK	1 gång per år från KKiK			
Andelen nöjda brukare inom särskilt boende ska öka	Andelen nöjda brukare inom särskilt boende ska öka (%)	1 gång per år		95%	
Andel nöjda brukare inom LSS ska öka	Enkät upplevelse av trivsel och att personalen bryr sig om (%)	1 gång per år, egen enkät, undersökning		95%	
Antal hushåll med försörjningsstöd längre tid än 1 år ska minska	Antal bidragshushåll med försörjningsstöd längre tid än 1 år	Målvärdet är 5 % lägre än förra årets siffra per 31/12.	-9%	högst -5%	

Bengtsfors kommun ska ha en god och jämlik utbildning

Utbildning är den viktigaste faktorn för en framtida god hälsa. All pedagogisk verksamhet ska utgå från varje individs unika förmåga. Den ska skapa förutsättningar för måluppfyllelse samt motivation för fortsatta studier och etablering på arbetsmarknaden och för livslångt lärande. Invånarna ska som människor kunna växa och vara en del i det ständigt förändrade kunskaps- och informationssamhället. Alla barn och ungdomar ska ha lika rättigheter, skyldighet och möjligheter oavsett förutsättningar.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

2 av underliggande mål har inga mätetal för år 2021. Andelen unga som är i jobb och studier 2 år efter gymnasiet mäts inte längre och enkäten nöjda föräldrar i förskolan har inte genomförts under 2021. Jobbet med enkäten har inte gått att genomföra i den prioritering som skett av arbetsuppgifter kopplat till pandemin. Av de underliggande mål där mätetal tagits fram under året är 2 uppfyllda och 5 ej uppfyllda. Sammantaget gör det att bedömningen är att kommunfullmäktiges mål inte är uppfyllt.

Målet att alla elever utifrån sin förmåga skall nå så högt meritvärde som möjligt har inte nåtts. Målet och möjligheten att nå det kan diskuteras. Denna målgrupp har haft ett högre utgångsläge och därför inte haft samma utrymme för att förbättra sina betyg. Målet med läskunnighet har inte heller uppnåtts men genom en fortsatt satsning på läsande och läskunnighet märks en klar förbättring.

Elever som är behöriga till studieförberedande program har uppnåtts men däremot inte måttet för elever som är behöriga till yrkesförberedande program. Målet för det senare måttet är högre ställt då det inte kräver lika många godkända kurser. Grundskolan har ett fokus på måttet som tillsammans med läskunnighet kan anses som viktigast och det återstår ett fortsatt arbete för att uppnå samma nivå som riket som helhet.

I måtten elevenkäter så nås målet för elever i årskurs 5 men inte i årskurs 8. En bidragande orsak till bristande måluppfyllelse för årskurs 8 kan vara utmaningen i att gå i skola och bedriva undervisning i en pandemi. Högstadiet i Bengtsfors har påverkats av pandemin och möjligheten att bedriva all undervisning på plats i skollokaler.

Andelen elever på SFI och att man skall klara sina mål inom utsatt tid är svårt att följa upp. Varje elev har en individuell utbildningsplan och målet för utsatt tid varierar. Även SFI har påverkats av pandemin då studier har fått bedrivas på distans under del av året.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Samtliga elever i grundskolan ska, utifrån sin förmåga, nå så högt meritvärde som möjligt	Andel elever som förbättrat sitt meritvärde mellan årskurs 6 och årskurs 9	1 ggr/år - avgångsbetyg. Katrin	85	minst 95	
Elevernas måluppfyllelse i de tidiga skolåren ska säkerställas	Andel elever som kan läsa efter årskurs 1	1 gång/år	96	100	
Andelen behöriga till studieförberedande och yrkesförberedande gymnasieprogram ska öka	Behörighet till yrkesförberedande program (%)	1 ggr/år. Avgångsbetyg	78	minst 80	
	Behörighet till studieförberedande	Katrin räknar fram resultatet	77%	minst 70%	
Andelen unga som är i jobb eller studier 2 år efter avslutad gymnasieutbildning ska öka, Kolada	Andel ungdomar som är i jobb eller studier 2 år efter avslutad gymnasieutbildning	1 gång per år			

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Fler elever ska uppleva sin skolgång positivt	Sammanvägt resultat i elevenkät årskurs 5 (%)	1 gång per år, hösten	96	minst 93	
	Sammanvägt resultat i elevenkät årskurs 8 (%)	1 gång per år, höst	76,3%	minst 82%	
Andelen studerande som klarar målen i SFI inom utsatt tid ska öka	Andelen studerande som klarar målen i SFI inom utsatt tid		86	minst 100	
Andelen nöjda föräldrar inom förskolan ska öka	Andelen nöjda föräldrar	1 gång per år		%95	

Bengtsfors kommun ska ha ett bra företagsklimat och ett starkt, differentierat näringsliv.

Bengtsfors kommun ska upplevas som en attraktiv kommun där goda relationer och korta beslutsvägar präglar kontakterna med företagen. Kommunen ska driva offensiva satsningar för att attrahera investeringar och nyetableringar.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

Av underliggande mål saknas mätvärde för ett. Ranking avseende skolans attityder till företagande mäts inte längre. Av de mål som kunnat mätas är 2 uppfyllda och 7 ej uppfyllda. Eftersläpning i rapportering gör att något mätvärde avser 2020. Baserat på tillgängliga mätvärden är bedömningen att kommunfullmäktiges mål inte är uppfyllt.

Bengtsfors kommun ligger fortfarande i topp i Fyrbodalen när det gäller den sammanfattande betyget från företag, det är ett lägre omdöme för 2021 jämfört med 2020. Den enskilt största orsaken är en ökad oro för kriminalitet och brottlighet hos företagare i Bengtsfors. Detta är en nationell trend. Bengtsfors har samtal med företag om detta men ytterst är det en polisiär sak.

Insiktsmätningen mäter företagets uppfattning om kommunens arbete med myndighetsutövning, här ligger framförallt plan- och bygglov i toppen nationellt men även Dalslands miljö och energiförbund har bättre resultat, vikten av korrekt beslutsfattande i kombination med bra bemötande och tillgänglighet är helt avgörande för ett bra resultat.

I fråga om kompetens så är detta en av utmaningarna för Bengtsfors kommun, med en krympande gymnasieskola så är vuxenutbildningen en allt viktigare insats, skolan har under 2021 tillsammans med näringslivsfunktionen arbetat för mer och tätare kontakt med näringslivet. Detta tillsammans med satsningen Campus Dalsland som under 2021 har varit i en förberedelsefas kan komma innebära bättre tillgång på relevant kompetens i framtiden.

Antalet nya företag når inte upp till målet, på vilket sätt pandemin och osäkerheten i att starta företag under en pandemi är inte analyserat. Kommunen har samarbete med Almi och Nyföretagarcentrum för att underlätta för nya företagare eller personer som vill ta över redan existerande företag vid ägarskifte och det syns ett ökande intresse hos ungdom att bli egenföretagare. När det gäller några mått så finns det en eftersläpning och måttet där kommuner rankas utifrån nya företag per 1 000 invånare avser 2020.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
	Sammanfattande omdöme i	Enkät i maj, ranking i september	3,6	minst 4	

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Näringslivsklimatet i kommunen ska förbättras	Svenskt Näringslivs enkät.				
	Svenskt Näringslivs ranking		119	högst 100	
Resultatet i INSIKT ska förbättras	Nöjd kundindex totalt INSIKT		83	minst 79	
Förutsättningarna för företagens kompetensförsörjning ska förbättras	Tillgång till kompetens betyg - enkät	Svenskt Näringslivs enkät en gång per år. Betyg presenteras i maj	2,8	minst 3,2	
	Tillgång till kompetens ranking - enkät	Svenskt Näringslivs enkät en gång per år. Ranking presenteras i september.	243	högst 150	
	Skolans attityder till företagande betyg - enkät	Betyget presenteras i maj och ranking presenteras i september	2,8	minst 2,9	
	Skolans attityder till företagande ranking - enkät	Betyget presenteras i maj och ranking presenteras i september			
Antal nya företag i kommunen ska öka	Nya företag per 1 000 invånare i kommunen betyg (Bolagsverket)		5,5	minst 4	
	Nya företag per 1000 invånare i kommunen ranking (Bolagsverket)		247	högst 200	
	Nya företag totalt		69	minst 88	

Bengtsfors kommun har ett aktivt och nyskapande kultur- och fritidsutbud för alla

Människors välbefinnande, utveckling och upplevelser är grundläggande för att skapa en kreativ och fungerande livsmiljö. Att skapa attraktiva platser där kultur spelar en aktiv roll blir allt viktigare, både för att skapa ett meningsfullt liv för boende och besökare men också för att stimulera tillväxt. Ett närmare samarbete mellan kultur och näringsliv ska främjas och strukturella möjligheter via samverkan till kulturaktiviteter genom ökad tillgänglighet, för alla åldrar ska skapas.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

Resultat av medborgarundersökning presenteras på annat sätt än tidigare och målnivåer har därför justerats för underliggande mål. Av tre mätetal når ett målnivån för året. Bedömningen är därmed att kommunfullmäktiges mål inte är uppfyllt.

Fritidsutbudet och friluftsutbudet och nöjdheten med dessa har säkerligen påverkats under pandemin. Uthyrning av gymnastik och idrottshallar har begränsats till att i första hand vara möjligt för barn och ungdomsträning. I övrigt så har hallarna varit stängda för allmänhet. Däremot så har fokus kanske flyttats till friluftsutbudet, fler vandrar och bedriver olika former av utomhusaktiviteter. Att röja vandringsleder och låna ut utrustning är något som man arbetat mer med.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Fler medborgare ska uppleva att kultur- och fritidsutbudet i kommunen är bra	Index - fritidsmöjligheter medborgarundersökning		66	minst 78	
Fler medborgare ska uppleva att kommunen är attraktiv	Nöjd-region-index medborgarundersökning		91	minst 92	
Förutsättningarna för ett rikt friluftsliv ska förbättras	Ranking i Sveriges friluftskommun	Johan Lilljeqvist tar fram måttet. Naurvårdsverket	95	max150	

Bengtsfors kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Personalen ska erbjudas trygga anställningar och en god arbetsmiljö. Arbetsplatsen skall genomsyras av öppenhet, förtroende, delaktighet och personalens idéer har genomslagskraft. Kommunen måste också säkerställa behovet av personalresurser och kompetens på kort och lång sikt samt planera för att kunna ersätta ledarpositioner och andra nyckelfunktioner.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

4 av 5 underliggande mål har måtetal för året. Av dessa är det endast ett som är uppfyllt. Bedömningen är därmed att kommunfullmäktiges mål inte är uppfyllt.

Sjukfrånvaron i kommunen har under hela pandemin legat över önskad målnivå, i snitt cirka 2 % eller mer över den målnivå som är fastställd. Förvaltningen har arbetat med skyddsronder, personalvårdsronder, företagshälsovård och tät uppföljning för att försöka nå målet. Hög smittspridning av covid-19 och undantagsregler för karensdagar, smittbärrpenning och andra insatser har införts nationellt för att minska smittspridningen. Detta har sammantaget haft effekten att målet inte har kunnat nås.

Pandemin har troligen även påverkat utfallet i undersökningen kring det hållbara medarbetarengagemanget, ett lägre utfall än 2020 men fortfarande när kommunen målet, trots pandemin.

Negativt inom målområdet är den minskande siffran för behörig personal. Mätningen avser den pedagogiska verksamheten. Nya krav på behörighet inom fritidsverksamheten kommer vara en utmaning många år framöver.

Friskvårdsbidraget är något som kommunen aktivt arbetat med för att öka uttaget av. Tyvärr har många insatser i form av gruppträning och andra friskvårdsaktiviteter varit stängda under pandemin. För att underlätta för de anställda så betalas nu hela årssumman ut på en gång, inte två utbetalningar som tidigare.

Arbetet med heltidsresan pausades under stora delar av 2020 och 2021, under hösten har arbetet tagit fart igen och i en arbetsgrupp med medarbetare och chefer så har man arbetat fram ett gemensamt dokument för hållbar bemanning och bemanningssituationen inom hemtjänst och särskilda boenden har setts över, fler har anställts på heltid men ett stort arbete återstår innan heltid som norm är genomfört. Någon bedömning av om måtetal är uppfyllt eller inte görs inte för 2021.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Sjukfrånvaron ska fortsätta ligga på en låg nivå	Sjukfrånvaro statistik		7,46 %	högst 5 %	
Kommunens attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras	Hållbart medarbetarengagemang - enkätundersökning		80	minst 80	

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
	Implementering av Handlingsplan Heltid 2018-2021				
Kommunen ska förbättra arbetet med kompetensförsörjning	Statistik över behörig personal (lärare, förskollärare, undersköterskor, sjuksköterskor)		78	minst 84	
Fler anställda ska utnyttja friskvårdsbidraget	Statistik över antal som utnyttjar friskvårdsbidraget		-5	minst 5	

Bengtsfors kommun har en tydlig ekonomistyrning och god kontroll

Kommunen har som strategiskt mål att utföra all verksamhet med tydlig kvalitet och resultatredovisning, med en effektiv resursanvändning och med en god framförhållning inför förändrade finansiella förutsättningar.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

2 av 4 underliggande mätetal är uppfyllda under året och bedömningen är därmed att kommunfullmäktiges mål är uppfyllt. Målet om god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet är därmed också uppfyllt.

Kommunen uppvisar ett positivt balanskravsresultat och det finns inga tidigare underskott att återställa. Verksamhetens nettokostnader uppvisar dock en negativ avvikelse mot budget vilket gör att det mätetalet inte kan anses vara uppfyllt. Soliditeten, exklusive RUR, når inte uppsatt målnivå men en förbättring jämfört med föregående år syns.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Balanskravsresultatet ska minst ligga på nivån för god ekonomisk hushållning	Balanskravsresultat		1,6	minst1	
Verksamhetens nettokostnad ska inte överstiga budgeterad nivå	Avvikelse mellan faktisk och budgeterad nettokostnad		-3,7	minst0	
Samtliga investeringsprojekt ska följas upp kontinuerligt	Uppföljning av investeringsprojekt, avseende ekonomi, tidplan med mera till KF		3	minst3	
Soliditeten (exklusive RUR) ska förbättras	Soliditet exklusive (RUR)		42,3%	minst45%	

Bengtsfors kommun är en hållbar kommun - både miljömässigt och socialt

Kommunen ska arbeta för en resurseffektiv och ansvarsfull utveckling för att säkerställa att nuvarande och kommande generationer får en hälsosam, god och socialt utvecklande miljö.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

Av underliggande mål är tre uppfyllda och fyra inte uppfyllda under år 2021. Därmed är bedömningen att kommunfullmäktiges mål inte är uppfyllt för året.

Ett arbete för att minska mängden matsvinn pågår kontinuerligt. Matråd och beställningsfunktioner digitalt samt

lokal livsmedelsproduktion bidrar till lägre matsvinn. Problemet 2021 har fortsatt varit pandemin och planering av åtgång till framförallt förskola och skola. Antalet portioner har varierat stort och i perioder har skolor haft distansundervisning. Elever har beställt mat men inte hämtat.

Inom energiområdet har svårigheten varit att tekniska verksamheten inte på samma sätt som vanligt haft full tillgång till alla fastigheter som normalt. Vissa insatser har gjorts. På grund av pandemin så har kapaciteten ökat i vissa lokaler i fråga om luftcirkulation, detta har inneburit en högre energiförbrukning.

Andelen ekologiska livsmedel har minskat något, en orsak till detta är en ökad andel som köpts lokalt och inte varit ekologiskt.

Andelen fordon som är miljöfordon har inte förändrats under året. Nya upphandlingar har påbörjats men ger effekt först 2022.

När det gäller avfall så har aktiviteter för bättre sopsortering genomförts under året. En bidragande orsak till minskad mängd avfall är ett färre antal tömningar för fritidshus. Detta bör också vara en pandemieffekt.

Arbetslösheten har minskat under 2021, framförallt från sommaren och framåt. Svensk ekonomi har återhämtat sig kraftfullt från de initiala pandemieffekterna och man kan se en minskning för samtliga målgrupper. En effekt av återhämtningen är att andelen långtidsarbetslösa ökat av det totala antalet arbetslösa. Grupper som först slås ut i en nedgång i ekonomin kommer regelmässigt alltid tillbaka först när konjunkturen vänder. Detta gör att de som står längre från arbetsmarknaden har det trögare innan de kommer ut i egenförsörjning.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Mängden matsvinn ska minska	Matsvinn (kg)	Egen mätning via resp. matsal vår och hösttermin	66	högst 45	 ↗
Energiförbrukningen i kommunens lokaler ska minska	Total energiåtgång i kommunala lokaler	Mätmetod enl DMEF:s modell, total energimängd korrigerad för klimat. Kategori lokaler. 2 ggr/år	100	högst 94	 →
Målsättningen i livsmedelspolicyn om andelen ekologiska inköp ska nås	Andel ekologiska livsmedelsinköp	Mätning via IT-stöd, 2 ggr/år	19	minst 20	 ↗
Andelen fossilfria fordon ska öka	Andel fordon		0%	minst 10%	 -
Mängden farligt avfall som har hamnat fel i hushållsavfall ska minska	Vikt farligt avfall vid årlig plockanalys	1 gång per år Tidigare resultat: 0,98 kg/person (2017)	0,15	högst 0,5	 ↗
Mängden hushållsavfall som samlas in i kärl ska minska	Insamlade mängder kärllavfall, årligen	1 gång per år, via mål 3 i avfallsplan.	195	högst 197	 ↘
Ungdomsarbetslösheten ska minska	Arbetsmarknadssstatistik %	Varje månad	9,6	max12,6	 ↘

Bengtsfors kommun ska ha attraktiva och trygga närmiljöer

Kommunen ska tillhandahålla fysiska miljöer – både utomhus såsom gator, vägar, allmänna platser, parker, grönytor och inomhus i kommunens lokaler för medborgares verksamheter. Lokaler ska upplevas attraktiva,

välskötta, välfungerande, tillgängliga och trygga i samspel med både människa och miljö. Torg och allmänna platser ska utformas till levande offentliga mötesrum som inspirerar människor att vistas och verka i dem.

Kommentar kommunfullmäktiges mål

Tre av fyra underliggande mål är uppfyllda och kommunfullmäktiges mål bedöms därmed också som uppfyllt. Resultatet av medborgarundersökningen presenteras på nytt sätt för år 2021 och målnivåer och mätetal har justerats utifrån det.

För att förbättra resultaten avseende gång- och cykelvägar arbetas för att öka antalet gång- och cykelvägar i kommunen. Kommunen har beviljats statlig medfinansiering för anläggande av gång- och cykelväg i Bengtsfors. Arbetet och planering för att få till stånd gång- och cykelväg i Bäckefors och gång- och cykelbro över Upperudsälven i Långbron pågår också.

Förnyelsegraden av vägbeläggning är helt beroende av budgettilldelning och därför nås målet.

Kommunstyrelsens mål	Mått	Mätmetod och rutiner	Resultat 2021	Målvärde	
Fler medborgare ska känna sig trygga i kommunen	Index - Trygghet medborgarundersökning	1 gång per år	70	minst 69	
Förnyelsegraden för gatubeläggning ska förbättras	Förnyelsegrad	1 gång per år	4,2	minst 3	
Fler medborgare ska vara nöjda med kommunens gång- och cykelvägar	Index - gång och cykelvägar i medborgarundersökning	1 gång per år via medborgarundersökning	65	minst 81	
Fler medborgare ska vara nöjda med kommunens VA-verksamhet	Index - vatten och avlopp medborgarundersökning	1 gång per år via medborgarundersökning	94	minst 89	

Finansiell analys

Resultatanalys

Kommunkoncernen uppvisar ett resultat på 26,1 mnkr. Det är en ökning jämfört med föregående år med 1,0 mnkr.

Kommunens resultat uppgår till 17,1 mnkr. Jämfört med 2020 är det en försämring med 59,4 mnkr. I 2020 års resultat ingår jämförelsestörande poster på 57,3 mnkr. De jämförelsestörande posterna utgörs av en intäkt från aktieutdelning från Bengtsfors Teknik AB på 69,9 mnkr och en kostnad i form av nedskrivning av värdet på aktieinnehavet i samma bolag med 12,6 mnkr. De jämförelsestörande posterna är koncerninterna och påverkar därför inte koncernens resultat. 2020 års resultat före jämförelsestörande poster uppgår till 19,2 mnkr vilket är 2,1 mnkr mer än 2021 års resultat.

Verksamhetens intäkter för koncernen ökar med 3,6 mnkr sedan 2020 och för kommunen är ökningen 3,4 mnkr.

Verksamhetens kostnader har för koncernen ökat med 11,1 mnkr. Kommunens verksamhetskostnader har ökat med 24,7 mnkr eller 3,0 %. Kommunens personalkostnader har ökat med 20,6 mnkr eller 4,0 % och övriga verksamhetskostnader har ökat med 4,1 mnkr eller 1,4 %.

Avskrivningarna har minskat med 6,3 mnkr för koncernen och ökat med 0,7 mnkr för kommunen. I koncernens siffra ingår en återföring av tidigare nedskrivning på 5,0 mnkr i Bengtsfors AB.

Verksamhetens nettokostnad har på koncernnivå ökat med 18,4 mnkr (2,9 %) och för kommunen är ökningen 22,0 mnkr (3,4 %) till största delen relaterad till personalkostnadsförändring.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade sammantaget med 18,9 mnkr från år 2020. Skatteintäkterna ökade med 15,8 mnkr (3,8 %) och de generella statsbidragen ökade med 3,1 mnkr (1,2 %). Under år 2020 minskade

skatteintäkterna jämfört med år 2019 som en följd av pandemin. Samtidigt sågs under samma år en kraftig ökning av de generella statsbidragen då staten under innevarande år fattade beslut om att öka bidragen för att kompensera för effekterna av pandemin.

Finansnetto för koncernen uppgår till -2,1 mnkr vilket är en förbättring jämfört med föregående år med 0,5 mnkr. Kommunens finansnetto, exklusive jämförelsestörande poster, är +0,1 mnkr. En förbättring med 1,0 mnkr.

Driftkostnadsandel

För att nå ekonomisk balans är det nödvändigt att nettokostnaderna inte ökar mer än skatteintäkterna. Ett mått på denna balans är driftskostnadsandel som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Redovisas en driftskostnadsandel under 100 % har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter.

I tabellen nedan redovisas driftskostnadsandel för kommunen exklusive jämförelsestörande poster.

Driftskostnadsandel			
Procentandel	2021	2020	2019
Verksamhetens kostnader o intäkter	93,0	92,4	98,5
Avskrivningar	4,6	4,6	4,8
Finansnetto	0,0	0,1	-0,1
Driftskostnadsandel	97,5	97,1	103,2

Driftskostnadsandelen uppgår till 97,5 %. Det innebär att intäkterna från skatteintäkter och generella statsbidrag räcker för att betala verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto. För åren 2018 och 2019 var driftskostnadsandelen över 100 % och kommunen uppvisade negativa resultat dessa år. Förutom de åren har kommunen haft en driftskostnadsandel under 100 % varje år sedan 2011.

Analys av balansräkningen

Kommunkoncernens anläggningstillgångar uppgår till 972,2 mnkr. En ökning med 39,9 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen återfinns främst inom fastigheter och anläggningar. Bengtsforshus AB:s nybyggnation på Björkdungen i Bengtsfors bidrar till ökningen. Kommunens anläggningstillgångar uppgår vid årets slut till 702,9 mnkr. Dessa har därmed ökat med 18,3 mnkr jämfört med året innan. Liksom på koncernnivå är det inom fastigheter och anläggningar ökningen återfinns. Nybyggnation av sporthallen vid Ekhagsskolan bidrar till ökningen. En investeringsnivå som överstiger årets avskrivningar ger ökning av anläggningstillgångarna. Värdet av kommunens anläggningstillgångar totalt har ökat varje år sedan 2012.

Omsättningstillgångarna har för kommunkoncernen ökat med 5,7 mnkr till 169,2 mnkr. För kommunen har omsättningstillgångarna minskat med 7,9 mnkr. En minskning av likvida medel är orsaken.

Det egna kapitalet har både för kommunkoncernen och kommunen ökat då resultatet är positivt. Det egna kapitalet uppgår nu till 435,2 mnkr för kommunkoncernen och 413,9 mnkr för kommunen.

Kommunkoncernens och kommunens långfristiga skulder består av låneskulder till Kommuninvest och Dalslands Sparbank. Kommunkoncernens långfristiga skulder uppgår till 692,4 mnkr och kommunens skuld är 260,0 mnkr. Det är en ökning jämfört med föregående år på 19,6 mnkr för koncernen och en minskning med 5,0 mnkr för kommunen.

Kommunkoncernens kortfristiga skulder uppgår till 159,1 mnkr och har jämfört med föregående år minskat med 7,8 mnkr. Kommunens kortfristiga skulder uppgår till 137,3 mnkr, vilket är en minskning jämfört med föregående år med 1,9 mnkr.

Rörelsekapital

Rörelsekapitalet är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Kommunkoncernens rörelsekapital uppgår till 10,1 mnkr. Kommunens rörelsekapital är negativt och uppgår till -23,8 mnkr. I de

kortfristiga skulderna ingår kommunens semesterlöneskuld som uppgår till 30,4 mnkr. Denna skuld utgör normalt sett inte någon större belastning på likviditeten. Exkluderas semesterlöneskulden uppvisar kommunen ett positivt rörelsekapital på 6,6 mnkr.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet desto starkare är den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen.

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 38,1 %. En förbättring med 0,8 % jämfört med föregående år. För kommunen uppgår soliditeten till 50,7 %. Det är en ökning jämfört med föregående år då den uppgick till 49,2 %. Soliditet inkl pensionsförpliktelser utanför balansräkningen uppgår till 22,9%.

Soliditet	2021	2020	2019
Kommunkoncernen			
Soliditet	38,1%	37,3%	37,2%
Tillgångsförändring	4,2%	6,3%	-0,9%
Förändring av Eget kapital	6,4%	6,5%	-3,3%
Kommunen			
Soliditet	50,7%	49,2%	43,6%
Soliditet inkl pensionsförpliktelser utanför balansräkningen	22,9%	20,9%	11,7%
Tillgångsförändring	1,3%	9,7%	3,1%
Förändring av Eget kapital	4,3%	23,9%	-5,9%

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden är soliditetens motsats och säger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med främmande kapital. För kommunkoncernen uppgår skuldsättningsgraden till 61,9 % och för kommunen uppgår den till 49,3 %. Av koncernens skulder utgörs i sin tur 75,5 % av långfristiga skulder. För kommunen är andelen långfristiga skulder 64,6 %.

Skuldsättningsgrad	2021	2020	2019
Kommunkoncernen			
Skuldsättningsgrad	61,9%	62,7%	62,8%
Andel långfristiga skulder	75,5%	73,7%	73,9%
Kommunen			
Skuldsättningsgrad	49,3%	50,8%	56,4%
Andel långfristiga skulder	64,6%	64,7%	59,1%

Balanskravsresultat

Kommunens redovisade resultat uppgår till 17,1 mnkr. Efter justeringar för reavinster på 6,2 mnkr uppgår resultat efter balanskravsjusteringar till 10,9 mnkr. Avsättning till resultatutjämningsreserv görs med 1,9 mnkr, vilket innebär att kommunens balanskravsresultat för år 2021 uppgår till 9,0 mnkr. Det finns inga tidigare underskott som behöver återställas.

Årets balanskravsresultat

Balanskravsresultat	Mnkr
Årets resultat	17,1
Samtliga realisationsvinster	-6,2
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	10,9
Medel till resultatutjämningsreserv	-1,9
Medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	9,0

Resultatutjämningsreserv

Kommunen har i enlighet med framtaget regelverk för resultatutjämningsreserv avsatt medel inom det egna kapitalet. Denna avsättning inom det egna kapitalet kan under vissa förutsättningar användas vid eventuella underskott för att ändå klara balanskravet. Denna reserv användes för att täcka underskott i samband med boksluten för år 2018 och 2019. 2018 gjordes uttag från resultatutjämningsreserven med 7,1 mnkr och år 2019 med 18,9 mnkr. Vid ingången av år 2021 uppgick resultatutjämningsreserven till 66,8 mnkr.

I riktlinjerna för hantering av resultatutjämningsreserv anges att avsättning årligen ska ske enligt den maximala nivå som anges i kommunallagen; *med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser*. Riktlinjerna anger vidare att resultatutjämningsreservens storlek maximeras till 10 % av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

I riktlinjerna anges också under vilka förutsättningar reserven kan disponeras.

- Resultatutjämningsreserv får disponeras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.
- Resultatutjämningsreserven får disponeras för att jämna ut effekterna av hastigt minskade intäkter eller förändrade förutsättningar.
- Resultatutjämningsreserven får inte disponeras för att täcka löpande driftunderskott. För disponering av resultatutjämningsreserv krävs därför att det finns en av kommunfullmäktige fastställd plan för när kommunens ekonomi är i balans.

Då kommunens balanskravsresultat för år 2021 är positivt har beslut fattats om att göra avsättning till resultatutjämningsreserven med 1,9 mnkr. Det är den högsta avsättning som kan göras eftersom storleken på reserven annars skulle överstiga den maximala nivån. Efter avsättning uppgår resultatutjämningsreserven till 68,7 mnkr.

Medel avsatta för pensionsförpliktelser

Som lösning för att hantera den gamla pensionsskulden intjänad före år 1998 (ansvarsförbindelsen) har kommunen valt alternativet att delvis placera medel på den egna balansräkningen. Totalt fanns vid årets ingång 25,3 mnkr placerade som kan användas de år när pensionsutbetalningarna är som högst. I budget för år 2019 beslutades att påbörja ianspråktagande av pensionsreserven. Beslutet innebär att reserven kommer att användas under åren 2019-2035 med mellan 1,1 mnkr och 1,9 mnkr per år. För år 2021 tas 1,4 mnkr i anspråk. Vid årets slut uppgår därmed medel avsatta för pensionsförpliktelser till 23,9 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga personalförhållanden

Många av de verksamheter som bedrivs i kommunens regi är mycket personalintensiva, det vill säga den viktigaste resursen för att verksamheten ska fungera är personalen. Personal- och kompetensförsörjning kommer att vara ett viktigt strategiskt område för kommunen under en följd av år framöver. Det är därför av stor vikt att kommunen upplevs som en attraktiv arbetsgivare för att kunna behålla medarbetare, men även för att kunna attrahera nya och kommande medarbetare. Viktigt är att kommunen profilerar sig och marknadsförs som en spännande arbetsgivare som kan erbjuda vidareutveckling och en rad spännande kompetenser.

Inom kommunen finns en medarbetapolicy med syfte att tydliggöra uppdraget som anställd i kommunen genom att beskriva värderingar, förhållningssätt och förväntningar. Den utgår från kommunens uppdrag, vision och mål. Värdegrunden som utmärker medarbetarskapet beskriver värderingar, förhållningssätt och förväntningar i möten och kontakter med anställda i kommunen. Den ska också beskriva medarbetarnas insatser och service som är avgörande för verksamhetens resultat, kvalitet och effektivitet. Värdegrunden består av fem värdeord med tillhörande definitioner och ska genomsyra allt arbete i kommunen:

- Gott bemötande
- Delaktighet
- Respekt
- Glädje
- Professionalism

Årsarbetare

Antal årsarbetare per den 1 november 2021 uppgick till 791 heltider. Detta är en ökning från föregående år med 33 årsarbetare. Årsarbetare definieras som det totala antalet hel- eller deltidsbefattningar, omräknat till heltidsbefattningar.

Könsfördelning

Könsfördelningen bland kommunens tillsvidareanställda per den 1 november 2021 var 80 procent kvinnor och 20 procent män. 2020 var det 82 procent kvinnor och 18 procent män.

Åldersfördelning

Medelåldern bland kommunens anställda 2021 uppgår till 45 år, 2020 var motsvarande siffra 46 år.

Sjukfrånvaroredovisning

Från och med den 1 juli 2003 är samtliga arbetsgivare skyldiga att redovisa uppgifter om sjukfrånvaron i årsredovisningen. Redovisningen skall omfatta samtliga anställda som har ordinarie arbetstid, vilket även omfattar anställda på avtalsområdet BEA (personal i arbetsmarknadspolitiska åtgärder) Uppdragstagare och förtroendevalda skall inte ingå i redovisningen.

Total sjukfrånvaro i procent av samtliga anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid

Alla anställda omfattas som har ordinarie arbetstid, vilket även omfattar anställda på avtalsområde BEA. All arbetstid för dessa anställda förutom övertid, mertid samt fyllnadstid redovisas. Arbetstiden ska också reduceras med den frånvaro utan lön som har betalats ut såsom tjänstledighet för annat arbete, partiell tjänstledighet för vård av barn eller övrig frånvaro utan lön. I ordinarie arbetstid inkluderas också semester och de 45 första dagarna för ferien för ferie och uppehållsanställda.

I tabellen framgår att den totala sjukfrånvaron 2021 i kommunen uppgår till 7,46 procent, likvärdig jämfört med föregående år då den uppgick till 7,5 procent.

Sjukfrånvaro

Ålder	Total sjukfrånvaro	Kvinnor	Män
Totalt	7,46%	8,24%	4,80%

<=29 år	5,61%	6,47%	3,84%
<=30-49 år	8,17%	9,01%	5,34%
>=50 år	7,34%	7,97%	4,67%

Sjukfrånvaro över 59 dagar

Ålder	Total sjukfrånvaro	Kvinnor	Män
Totalt	32,17%	35,51%	12,43%
<=29 år	22,07%	28,37%	0%
<=30-49 år	36,74%	39,68%	19,91%
>=50 år	29,68%	32,72%	8,01%

Förväntad utveckling

Lokalt i Bengtsfors kommun är demografin en viktig fråga 2022 och framåt. Trenden är en fortsatt befolkningsminskning och att andelen äldre med behov av vård och omsorg kommer öka.

Under 2022 ska äldreomsorgsplanen revideras. Den kommer ligga till grund för framtida satsningar och organisation. Planen kommer vara ett av de viktigare verktygen för att åstadkomma en god omvårdnad av de kommuninvånare som har ett omvårdnadsbehov. För att möta denna utmaning krävs också en god kompetensförsörjning och en attraktivitet för att locka till anställning inom vård och omsorg. En av de viktigaste frågorna är hur arbetet skall organiseras och hur Bengtsfors kommun tillsammans med medarbetare och personalorganisationer kan arbeta med heltidsanställningar som norm. De flesta kommuner i Sverige behöver ställa om sin deltidsorganisation till en heltidsorganisation. Att arbeta heltid är en viktig pusselbit för att den enskilde ska kunna få en pension baserad på heltidsarbete, det är även en viktig jämställdhetsfråga då flertalet som idag arbetar deltid inom kommunen är kvinnor. Att arbeta heltid inom vård och omsorg ska även vara hållbart över tid. Det skall gå att vara kvar i yrket och trivas under ett helt arbetsliv.

En lärdom av arbetet inom vård och omsorg under pandemin är att antalet timanställda måste minska till förmån för att fler kan arbeta heltid. Det skall finnas möjlighet att arbeta deltid men heltid är det som behöver vara norm. Bengtsfors kommun har kompetens och duktig personal inom vård och omsorg. För att behålla den kompetensen och utveckla den måste påfyllnad av kompetens ske kontinuerligt. Detta för att säkerställa en god och säker omvårdnad.

En annan aktuell fråga nationellt är ambitionen att erbjuda en god och nära vård. Här behöver regioner och kommuner hitta sätt att ge en god och jämlik vård över hela landet och Bengtsfors kommun kommer gemensamt med övriga kommuner i Västra Götalandsregionen arbeta för nya lösningar.

2021 fattade Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen, Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud, Vänersborg och Åmåls kommuner beslutet att arbeta tillsammans för Det goda livet i Dalsland. Västra Götalandsregionen tillskjuter medel för att arbeta gemensamt med kommunerna för en positiv samhällsutveckling. Det är första gången som regionen prövar att arbeta specifikt med en regiondel. En viktig satsning i arbetet med Det goda livet i Dalsland är den satsning som Bengtsfors initierat och planerar att starta tillsammans med ovanstående kommuner. Campus Dalsland för eftergymnasiala studier kan bli verklighet under 2022.

4 Finansiella rapporter

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	N o t	Koncernen			Bengtsfors kommun		
		2021	2020	2019	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	1	244,7	241,1	270,0	197,5	194,1	221,8
Verksamhetens kostnader	2	-867,0	-838,7	-870,4	-836,1	-811,4	-840,1
Avskrivningar	3	-36,5	-42,8	-39,4	-31,4	-30,7	-29,9
Verksamhetens nettokostnader		-658,8	-640,4	-639,8	-670,0	-648,0	-648,2
Skatteintäkter	4	434,0	418,2	422,7	434,0	418,2	422,7
Generella statsbidrag	5	253,0	249,9	204,7	253,0	249,9	204,7
Finansiella intäkter	6	0,6	0,6	2,1	1,6	1,7	2,6
Finansiella kostnader	7	-2,7	-3,2	-2,8	-1,5	-2,6	-2,0
Resultat före jämförelsestörande poster		26,1	25,1	-13,1	17,1	19,2	-20,2
Jämförelsestörande finansiella poster	6, 7	0,0	0,0	0,0	0,0	57,3	0,0
Resultat före extraordinära poster		26,1	25,1	-13,1	17,1	76,5	-20,2
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		26,1	25,1	-13,1	17,1	76,5	-20,2

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Koncernen			Bengtsfors kommun		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Rörelseresultat före finansiella poster	28,2	27,7	-12,4	17,0	20,1	-20,8
Erhållen ränta	0,6	0,6	2,1	1,6	71,6	2,6
Erlagd ränta	-2,7	-3,2	-2,8	-1,5	-15,2	-2,0
Avskrivningar	36,5	42,8	39,4	31,4	30,7	29,9
Övriga justeringar för ej likvidpåverkade poster	-0,1	0,5	0,5	0,2	-0,2	0,0

Kassaflöde före förändring i rörelsekapital	62,5	68,4	26,8	48,7	107,0	9,7
Ökning/minskning varulager	-1,7	0,0	0,9	-1,7	0,1	0,0
Ökning/minskning korta fordringar	-13,3	6,8	11,9	-20,0	3,4	11,6
Ökning/minskning övriga korta skulder	-7,8	11,5	-26,4	-1,9	-24,8	12,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	39,7	86,7	13,2	25,1	85,7	33,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-76,3	-110,3	-42,5	-49,6	-72,7	-27,5
Förändring av finansiella tillgångar	2,5	2,5	1,6	2,5	-16,5	-41,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-73,8	-107,8	-40,9	-47,1	-89,2	-68,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Upptagna lån	27,4	27,6	29,6	-5,0	20,0	29,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	27,4	27,6	29,6	-5,0	20,0	29,6
Årets kassaflöde	-6,7	6,5	1,9	-27,0	16,5	-5,1
Likvida medel vid årets början	65,3	58,8	56,9	28,8	12,3	17,4
Likvida medel vid årets slut	58,6	65,3	58,8	1,8	28,8	12,3

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	Not	Koncernen			Bengtsfors kommun		
		2021	2020	2019	2021	2020	2019
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Immateriella Anläggningstillgångar		0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Fastigheter och anläggningar	8	792,5	746,2	684,4	487,6	470,9	424,8
Maskiner och Inventarier	9	170,1	165,9	168,1	131,1	129,6	133,7
Pågående arbete		1,9	12,6	4,7	0,0	0,0	0,0
Finansiella tillgångar	10	7,5	7,4	9,7	84,2	84,1	67,4
Summa anläggningstillgångar		972,2	932,3	867,1	702,9	684,6	625,9
Omsättningstillgångar							

Förråd		3,2	1,5	1,5	2,5	0,8	0,9
Fordringar	11	83,5	70,2	77,0	85,3	65,3	68,7
Kortfristiga placeringar	12	23,9	26,5	26,7	23,9	26,5	26,7
Kassa och bank		58,6	65,3	58,8	1,8	28,8	12,3
Summa omsättningstillgångar		169,2	163,5	164,0	113,5	121,4	108,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1141,4	1095,8	1 031,1	816,4	806,0	734,5
EGET KAPITAL OCH SKULDER							
Årets resultat	13	26,1	25,1	-13,1	17,1	76,5	-20,2
Resultatutjämningsreserv	13	66,8	33,2	52,1	66,8	33,2	52,1
Övrigt eget kapital	13	342,3	350,8	345,0	330,0	287,0	288,3
Summa eget kapital		435,2	409,1	384,0	413,9	396,7	320,2
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	14	7,8	8,0	8,0	5,2	5,1	5,3
Andra avsättningar	14	6,0	5,9	5,4	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar		13,8	13,9	13,4	5,2	5,1	5,3
Långfristiga skulder	15	533,3	505,9	478,3	260,0	265,0	245,0
Kortfristiga skulder	16	159,1	166,9	155,4	137,3	139,2	164,0
Summa skulder		692,4	672,8	633,7	397,3	404,2	409,0
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1141,4	1095,8	1 031,1	816,4	806,0	734,5
Panter och ansvarsförbindelser							
Pensionsförpliktelser som inte tagits	17	227,3	228,3	234,3	227,3	228,3	234,3
Borgensåtaganden	18	8,0	8,3	8,4	283,9	252,1	244,4

Noter

NOT 1 Verksamhetens intäkter

Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Försäljningsintäkter	14,1	12,2	13,2
Taxor och avgifter	74,6	72,4	71,6
varav vatten,- renhållning- och fjärrvärmeavgifter	60,2	57,8	58,1

Hyror och arrenden	8,9	9,7	10,5
Bidrag	79,0	82,7	98,2
varav bidrag och ersättningar från staten	71,1	80,7	96,7
Försäljning av verksamhet och tjänster	14,6	17,4	28,9
Försäljning av anläggningstillgångar	6,2	-0,3	-0,3
Summa	197,4	194,1	222,1

NOT 2 Verksamhetens kostnader

Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Personalkostnader	536,1	515,5	533,4
Material	30,9	30,5	31,0
Köpta tjänster	159,0	153,9	158,3
varav köp av huvudverksamhet	95,9	90,5	91,3
Utlämnade bidrag	37,4	41,1	44,5
Hyror och fastighetskostnader	64,3	63,9	66,5
Övrigt	8,4	6,5	6,4
Summa	836,1	811,4	840,1

NOT 3 Avskrivningar

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Fastigheter och anläggningar	19,8	26,4	23,5
Maskiner och inventarier	16,7	16,4	15,9
Summa	36,5	42,8	39,4
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Fastigheter och anläggningar	17,8	17,1	17,1
Maskiner och inventarier	13,6	13,6	12,8
Summa	31,4	30,7	29,9

NOT 4 Skatteintäkter

Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Kommunalskatt	421,4	427,6	426,7
Skatteavräkning	12,6	-9,4	-4,0
Övriga skatteintäkter	0	0	0,0
Summa	434,0	418,2	422,7

NOT 5 Generella statsbidrag

Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Bidrag utjämningsystem	253,4	251,7	209,2
Avgifter utjämningsystem	-0,4	-1,9	-4,5
Summa	253,0	249,8	204,7

NOT 6 Finansiella intäkter

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Inkomsträntor	0,2	0,2	0,2
Övriga finansiella intäkter	0,4	0,4	1,9
Summa	0,6	0,6	2,1
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Inkomsträntor	0	0,1	0,1
Borgensintäkter	1,2	1,2	1,2
Utdelning aktier koncernföretag mfl	0	69,9	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,4	0,4	1,3
Summa	1,6	71,6	2,6

NOT 7 Finansiella kostnader

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Räntor anläggningslån	2,5	2,6	2,4
Ränta pensionsskuld	0,1	0,1	0,1
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,5	0,3
Summa	2,7	3,2	2,8
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Räntor anläggningslån	1,2	2,0	1,7
Ränta pensionsskuld	0,1	0,1	0,1
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	12,6	0,0
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,5	0,2
Summa	1,4	15,2	2,0

NOT 8 Fastigheter och anläggningar

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1199,3	1 160,2	1 132,0
Justering redovisningssätt	0,0	0,0	0,0
Avyttringar under året	-30,3	-1,7	-14,4
Nyanskaffningar under året	123,2	40,8	42,6
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1292,2	1 199,3	1 160,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-495,7	-485,1	-465,0
Avyttringar under året	19,6	0,3	3,4
Återförda nedskrivningar	8,4	15,5	0,0
Nedskrivningar	-17,9	-3,4	0,0

Årets avskrivning	-25,3	-23,0	-23,5
Utgående ackumulerade avskrivningar	-510,9	-495,7	-485,1
Pågående ombyggnad	11,2	42,6	9,3
Utgående bokfört värde	792,5	746,2	684,4
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	817,0	787,8	770,2
Avyttringar under året	-23,4	-1,7	-13,1
Nyanskaffningar under året	71,3	30,9	30,7
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	864,9	817,0	787,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-388,7	-372,3	-357,6
Avyttringar under året	18,0	0,6	2,4
Nedskrivning	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivning	-17,8	-17,0	-17,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-388,5	-388,7	-372,3
Pågående ombyggnad	11,2	42,6	9,3
Utgående bokfört värde	487,6	470,9	424,8
Specifikation av bokförda värden	2021	2020	2019
Markreserv	32,3	32,0	32,1
Verksamhetsfastigheter	234,9	195,9	190,6
Fastigheter för affärsverksamhet	143,4	129,1	117,8
Publika fastigheter	50,2	56,8	58,8
Fastigheter för annan verksamhet	15,6	14,5	16,2
Pågående nybyggnader	11,2	42,6	9,3
Summa	487,6	470,9	424,8

NOT 9 Maskiner och inventarier

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	462,7	449,6	432,8
Nyanskaffningar under året	21,0	14,5	16,9
Försäljningar/utrangeringar under året	-2,4	-1,4	-0,1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	481,3	462,7	449,6

Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-296,8	-281,5	-265,9
Försäljningar/utrangeringar under året	2,3	1,1	0,3
Årets avskrivning	-16,7	-16,4	-15,9
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-311,2	-296,8	-281,5
Utgående bokfört värde	170,1	165,9	168,1
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	370,3	361,5	347,4
Nyanskaffningar under året	15,2	9,8	14,1
Försäljningar/utrangeringar under året	-2,4	-1,0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	383,1	370,3	361,5
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-240,7	-227,8	-215,0
Försäljningar/utrangeringar under året	2,3	0,8	3,1
Årets avskrivning	-13,6	-13,7	-15,9
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-252,0	-240,7	-227,8
Utgående bokfört värde	131,1	129,6	133,7
Specifikation av bokförda värden	2021	2020	2019
Maskiner	8,4	2,3	3,1
Inventarier	43,0	44,6	43,7
Byggnadsinventarier	71,5	74,1	76,4
Bilar och andra transportmedel	4,6	5,6	7,3
Förbättringsutgifter på fast ej ägda av komm.	1,6	1,2	1,2
Konst	1,9	1,6	1,6
Övriga maskiner och inventarier	0,1	0,2	0,4
Summa	131,1	129,6	133,7

NOT 10 Finansiella anläggningstillgångar

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Aktier och andelar	7,5	7,4	7,6
Obligationer	0,0	0,0	2,1
Summa	0,0	7,4	9,7

	2021	2020	2019
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Aktier i koncernföretag	77,3	77,3	58,3
Övriga aktier och andelar	6,9	6,8	7,1
Obligationer	0,0	0,0	2,1
Summa	84,2	84,1	67,5

NOT 11 Fordringar

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Kundfordringar	2,9	2,6	7,7
Skatte- och bidragsfordran	5,3	7,9	4,8
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	65,3	49,0	52,9
Övriga fordringar	10,0	10,7	11,6
Summa	83,5	70,2	77,0
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Kundfordringar	3,3	4,1	3,4
Skatte- och bidragsfordran	4,8	7,9	4,7
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	57,6	40,1	44,5
Övriga fordringar	19,6	13,2	16,1
Summa	85,3	65,3	68,7

NOT 12 Finansiella omsättningstillgångar

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Aktier och andelar	0,0	0,0	0,0
Obligationer och andra liknande värdepapper	23,9	26,5	26,7
Summa	23,9	26,5	26,7
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Aktier och andelar	0,0	0,0	0,0
Obligationer och andra liknande värdepapper	23,9	26,5	26,7
Summa	23,9	26,5	26,7

NOT 13 Eget kapital

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Ingående eget kapital	409,1	384,0	397,1
Årets resultat	26,1	25,1	-13,1
Utgående eget kapital	435,2	409,1	384,0
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Årets resultat	17,1	76,5	-20,2

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-1,9	-33,6	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	18,9
Användning av medel från pensionsreserv	1,4	1,4	1,3
Resultatutjämningsreserv	68,7	66,8	33,2
Pensionsreserv	23,9	25,3	26,7
Fjärrvärmefond	-10,3	-12,8	-14,0
Övrigt eget kapital	315,0	273,1	274,3
Summa	413,9	396,7	320,2

NOT 14 Avsättningar

Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Ingående avsättning pensioner	5,1	5,3	5,3
Pensionsutbetalningar	-0,3	-0,3	-0,3
Nyintjänad pension	0,2	0,1	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,1	0,1	0,1
Förändring av löneskatten	0,0	0,0	0,0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,1	0,0	0,0
Övrigt	0,0	-0,1	0,2
Summa avsättningar pensioner	5,2	5,1	5,3
Andra avsättningar	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	5,2	5,1	5,3

NOT 15 Långfristiga skulder

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
Lån i banker och kreditinstitut	533,3	505,9	473,1
Långfristiga leasingsskulder	0,0	0,0	0,0
Långfristiga förutbetalda intäkter	0,0	0,0	5,2
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0
Summa	533,3	505,9	478,3
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Lån i banker och kreditinstitut	260,0	265,0	245,0
Långfristiga leasingsskulder	0,0	0	0,0
Långfristiga förutbetalda intäkter	0,0	0	0,0
Övriga långfristiga skulder	0,0	0	0,0
Summa	260,0	265,0	245,0

NOT 16 Kortfristiga skulder

Kommunkoncernen	2021	2020	2019
-----------------	------	------	------

Leverantörsskulder	44,7	49,2	14,5
Kortfristig del av långfristig skuld	0,0	0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	80,7	95,7	116,2
Övriga kortfristiga skulder	33,7	22,0	24,7
Summa	159,1	166,9	155,4
Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Leverantörsskulder	39,7	37,9	2,8
Kortfristig del av långfristig skuld	0,0	0,0	0,0
Personalskatter	8,2	9,1	8,0
Upplupna personalkostnader	41,5	39,6	42,2
Kortfristig del av pensionsskuld	15,3	16,3	21,1
Upplupna räntekostnader	0,2	0,2	0,5
Övriga upplupna kostnader	14	14,8	38,6
Förutbetalda intäkter	13,5	19,2	11,1
Övriga kortfristiga skulder	4,4	2,1	39,7
Summa	136,8	139,2	164,0

NOT 17 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar

	2021	2020	2019
Ingående ansvarsförbindelse	228,3	234,3	239,6
Pensionsutbetalningar	-10,9	-10,5	-10,1
Nyintjänad pension	0,1	0,0	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3,1	5,5	5,9
Förändring av löneskatten	-0,2	-1,2	-1,0
Ändring av försäkringstekniska grunder	5,1	-0,9	0,0
Övrigt	1,8	1,1	-0,1
Utgående ansvarsförbindelse	227,3	228,3	234,3

NOT 18 Borgensåtaganden

Bengtsfors kommun	2021	2020	2019
Borgen för dotterbolag	275,9	243,9	236,1
Borgen för utomstående	8,0	8,3	8,4
Borgen för egna hem	0,0	0,0	0,0

Bengtsfors kommun har i juni 1997 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bengtsfors kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 447 797 590 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 453 878 252 kronor.

NOT 19 Redovisningsmodell

Lagen om kommunal bokföring och redovisning reglerar den externa redovisningen.

Årsredovisningen ska enligt lagen innehålla resultat- och balansräkning samt en kassaflödesanalys. Till dessa ska finnas noter med ytterligare upplysningar. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning. Enligt lagen ska årsredovisningen även innehålla en förvaltningsberättelse. Årsredovisningen ska också omfatta sammanställda räkenskaper där de kommunala bolagen ingår.

Resultaträkningen redovisar det ekonomiska resultatet på tre nivåer. Den första nivån, verksamhetens nettokostnader, visar vad kommunens verksamhet kostar. Resultatet på den andra nivån visar resultatet efter skatteintäkter och finansiella poster. Den tredje nivån, årets resultat, visar resultatet efter extraordinära intäkter och kostnader. Med extraordinära poster avses större intäkter och kostnader som ligger utanför den normala verksamheten.

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid en viss tidpunkt. Den visar värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats, externt med skulder och internt med eget kapital. Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Skulderna delas upp i långfristiga och kortfristiga skulder. Kortfristiga skulder är de som förfaller inom ett år. Avsättningar är skulder som till storlek och förfalltidpunkt är okända och därmed osäkra. Skillnaden mellan tillgångar och summan av avsättningar och skulder utgör det egna kapitalet. Kassaflödesanalysen, ger upplysning om hur medel har tillförts och hur dessa använts.

NOT 20 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i all väsentlighet enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt med tillämpning av rekommendationer som utfärdats av Rådet för kommunal redovisning. Leverantörsfakturor inkomna efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har i huvudsak skuldbokförts och belastat årets redovisning. Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har i största möjliga utsträckning periodiserats till rätt år. Sociala avgifter har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Årets förändring av semesterlöneskulden, okompenserad övertid och jour redovisas under verksamhetens kostnader i resultaträkningen. I balansräkningen redovisas dessa såsom kortfristiga skulder. Kostnadsräntor hörande till redovisningsåret, men där betalning skett efter årsskiftet, har förts upp som skuld i bokslutet. Utställda fakturor efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har fodringsförts och tillgodogjorts årets redovisning (konsumtionsavgifter, hyror m.fl. avgifter). Statsbidrag till diverse verksamheter har periodiserats. Redovisning av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kommunal redovisnings rekommendation om redovisning av skatteintäkter. Rekommendationen är att skatteintäkter ska redovisas efter bokföringsmässiga grunder baserat på Sveriges kommuner och landstings prognostiserade belopp. Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade under år 2021 redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen och är upptagen som kortfristig skuld i balansräkningen. Tidigare intjänade garantipensioner redovisas som avsättningar i balansräkningen och som verksamhetskostnader i resultaträkningen. Försäkringslösning finns för den förmånsbestämda ålderspensionen och belastar löpande resultaträkningen under intjänandet. Pensionsförpliktelser som uppkommit före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Särskild löneskatt ingår i beloppen. Skandias beräkning, enligt RIPS, har använts för att få fram siffrorna.

Anläggningstillgångar upptas till anskaffningskostnaden. Komponentredovisning tillämpas. Avskrivningar beräknas ej för aktier, andelar, konstverk, mark och pågående investeringsprojekt. För övriga anläggningstillgångar sker planenliga avskrivningar med utgångspunkt från tillgångarnas förväntade ekonomiska livslängd. Samtliga leasingavtal har definierats som operationell leasing.

Koncernen Bengtsfors kommun omfattar förutom Bengtsfors kommun även de helägda kommunala bolagen

Bengtsfors Teknik AB, Bengtsfors Energi Nät AB, Bengtsfors Energi AB, Bengtsforshus AB, och Majberget Utvecklings AB. I den sammanställda redovisningen har interna mellanhavanden mellan de i koncernen ingående enheterna i allt väsentligt eliminerats. Skatter i de kommunala bolagen redovisas under verksamhetens intäkter eller kostnader.

Vatten- och avloppsverksamheten - resultat- och balansräkning

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) finansieras inte via kommunalskatten utan via de taxor som de som nyttjar tjänsterna betalar. De eventuella över- eller underskott som verksamheten uppvisar ska inte bidra till eller belasta kommunens resultat. Ackumulerat överskott i verksamheten bokförs som en kortfristig skuld i kommunen och ingår inte i kommunens redovisade resultat. Överskott tillgodoförs VA-verksamheten för kommande år.

För år 2021 uppvisar VA ett överskott på 0,5 mnkr. Verksamhetens egna kapital (ackumulerat resultat) uppgår till 2,7 mnkr.

Kommunens långfristiga skulder separatredovisas inte per verksamhet då likviditeten hanteras för kommunen som helhet. Det innebär att de långfristiga skulder som redovisas i balansräkningen nedan bygger på en beräkning baserad på VA-verksamhetens tillgångar, egna kapital och övriga skulder.

Resultaträkning - vatten- och avloppsverksamheten		
Belopp i miljoner kronor	2021	2020
Verksamhetens intäkter	28,2	30,2
Verksamhetens kostnader	-20,3	-24,4
Avskrivningar	-5,6	-5,0
Verksamhetens nettokostnader	2,3	0,8
Skatteintäkter	0,0	0,0
Generella statsbidrag	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,8	-1,6
Resultat före jämförelsestörande poster	0,5	-0,8
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,5	-0,8
Extraordinära poster	0,0	0,0
Årets resultat	0,5	-0,8

Balansräkning - vatten- och avloppsverksamheten		
Belopp i miljoner kronor	2021	2020

TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Immateriella Anläggningstillgångar	0,0	0,0
Fastigheter och anläggningar	147,6	88,0
Maskiner och Inventarier	0,0	46,1
Pågående arbete	6,7	12,4
Finansiella tillgångar	0,0	0,0
Långfristiga fordringar	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	154,3	146,5
Omsättningstillgångar		
Förråd	1,5	0,0
Fordringar	8,4	8,0
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0
Likvida medel	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	9,9	8,0
SUMMA TILLGÅNGAR	164,2	154,5
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	0,5	-0,8
Resultatutjämningsreserven	0,0	0,0
Övrigt eget kapital	2,2	3,0
Summa eget kapital	2,7	2,2
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	0,0	0,0
Andra avsättningar	0,0	0,0
Summa avsättningar	0,0	0,0
Långfristiga skulder	158,1	149,6
Kortfristiga skulder	3,4	2,7
Summa skulder	161,5	152,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	164,2	154,5

Fjärrvärmeverksamheten - resultat- och balansräkning

Bengtsfors kommun är en av få kommuner i Sverige som bedriver fjärrvärmeverksamhet i förvaltningsform. Verksamheten bedrivs som en affärsdrivande verksamhet på samma sätt som VA- och renhållningsverksamheterna. Under åren 2010-2012 gick verksamheten med stora underskott främst beroende

på oljeeldning i väntan på annan teknisk lösning efter att en panna gått sönder. Under hösten 2017 togs det fram en affärsplan för fjärrvärmeenheten som innehåller mål för att skapa en stabil grund för den fortsatta fjärrvärmeverksamheten, där långsiktighet och affärsmässighet står i fokus. Under 2018-2020 har arbetet i verksamheten bedrivits i enlighet med fastställd affärsplan.

Att fjärrvärmeverksamheten bedrivs i förvaltningsform och därmed redovisas i kommunens räkenskaper påverkar kommunens nyckeltal negativt då verksamhetens ackumulerade resultat är negativt. På sikt kommer fjärrvärmeverksamhetens underskott att återhämtas och i mindre grad påverka kommunens räkenskaper. Verksamheten har visat överskott varje år sedan 2014. År 2021 redovisar fjärrvärmeverksamheten ett överskott på 2,5 mnkr.

Akkumulerat resultat för fjärrvärmeverksamheten uppgår till -10,3 mnkr. Detta belopp ingår som en delsumma i kommunens egna kapital.

Resultaträkning fjärrvärmeverksamheten

Belopp i miljoner kronor	2021	2020
Verksamhetens intäkter	21,9	18,7
Verksamhetens kostnader	-15,9	-14,0
Avskrivningar	-2,5	-2,5
Verksamhetens nettokostnader	3,5	2,2
Skatteintäkter	0,0	0,0
Generella statsbidrag	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,0	-1,0
Resultat före jämförelsestörande poster	2,5	1,2
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	2,5	1,2
Extraordinära poster	0,0	0,0
Årets resultat	2,5	1,2

Balansräkning fjärrvärmeverksamheten

Belopp i miljoner kronor	2021	2020
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Immateriella Anläggningstillgångar	0,0	0,0

Fastigheter och anläggningar	47,2	57,4
Maskiner och Inventarier	33,0	20,1
Pågående arbete	0,0	0,0
Finansiella tillgångar	0,0	0,0
Långfristiga fordringar	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	80,2	77,5
Omsättningstillgångar		
Förråd	1,0	0,8
Fordringar	8,0	5,8
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0
Likvida medel	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	9,0	6,6
SUMMA TILLGÅNGAR	89,2	84,1
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	2,5	1,2
Resultatutjämningsreserven	0,0	0,0
Övrigt eget kapital	-12,8	-14,0
Summa eget kapital	-10,3	-12,8
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	0,0	0,0
Andra avsättningar	0,0	0,0
Summa avsättningar	0,0	0,0
Långfristiga skulder	96,3	93,6
Kortfristiga skulder	3,2	3,3
Summa skulder	99,5	96,9
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	89,2	84,1

5 Driftsredovisning

Kommunens resultat uppgår till 17,1 mnkr. Jämfört med föregående år är det en minskning med 59,4 mnkr. I föregående års resultat ingår jämförelsestörande poster relaterade till omstrukturering av kommunens bolagsstruktur med netto 57,3 mnkr. Exkluderas jämförelsestörande poster är resultatet 2021 2,1 mnkr lägre än år 2020. Resultatet är 13,6 mnkr bättre än budgeterat resultat.

I årets resultat ingår kostnader orsakade av covid-19 med 5,4 mnkr, främst inom vård och omsorg.

Kommunstyrelsen uppvisar totalt sett ett underskott jämfört med budget på 5,7 mnkr. Den skattefinansierade verksamheten har ett underskott på 8,0 mnkr och de affärsdrivande ett överskott på 2,2 mnkr mot budget. Uppdelat på kommunstyrelsens verksamhetsområden uppvisar kommunledningskontoret ett överskott mot budget på 5,7 mnkr, utbildningsområdet ett underskott på 7,6 mnkr, tekniska området ett överskott på 2,8 mnkr och sociala området ett underskott på 8,7 mnkr.

Kommunfullmäktige uppvisar ett mindre underskott och myndighetsnämnden visar inga avvikelser mot budget. Valnämnden har inte haft någon verksamhet under året.

Inom finansförvaltningen uppvisas ett överskott mot budget som uppgår till 19,5 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag står för 16,2 mnkr av överskottet mot budget. Reavinster och reaförluster bidrar netto med 5,2 mnkr till överskottet inom finansverksamheten. Årets förändring av semesterlöneskuld påverkar resultatet negativt med 2,8 mnkr.

I tabellerna nedan redovisas kostnader och intäkter fördelade per nämnd och verksamhetsområde i den första tabellen och fördelade per verksamhet i den andra. Driftsredovisningens tabeller innehåller också interna transaktioner till skillnad från resultaträkningen. Det innebär att såväl intäkter som kostnader blir högre i dessa tabeller. Nettoresultatet är dock samma.

Driftredovisning i sammandrag

Uppdelning per styrelse/nämnd/område (mnkr)	Utfall 2021			Utfall 2020	Budget 2021	Budgetavvikelse 2021
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto	Netto	Netto
Kommunfullmäktige	-1,5	0,0	-1,5	-1,3	-1,4	-0,1
Kommunstyrelsen	-887,6	261,7	-625,8	-600,6	-620,1	-5,7
- varav kommunledningskontor	-101,8	21,7	-80,1	-77,1	-87,7	7,6
- varav barn, utbildning, fritid och kultur	-328,0	71,6	-256,3	-244,5	-248,8	-7,5
- varav teknik, lokalförsörjning och intern service	-151,8	122,7	-29,1	-33,6	-31,9	2,8
- varav vård, omsorg, IFO	-306,1	45,7	-260,4	-245,4	-251,7	-8,7
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Myndighetsnämnden	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Finansförvaltningen	-204,1	848,7	644,6	678,5	625,1	19,5
Summa	-1 093,3	1 110,4	17,1	76,5	3,5	13,6
Uppdelning per verksamhet (mnkr)						
Politisk verksamhet	-7,9	0	-7,9	-7,0	-7,4	-0,4
Infrastruktur, skydd mm	-46,8	7,5	-39,3	-38,9	-40,5	1,2
Fritid och kultur	-18,2	2,2	-16,0	-16,1	-16,9	0,9
Pedagogisk verksamhet	-314,7	69,9	-244,8	-231,7	-234,9	-10,0

Vård och omsorg	-324,8	46,1	-278,7	-265,9	-266,0	-12,7
Särskilt riktade insatser	-20,2	12,7	-7,5	0,7	-12,2	4,7
Affärsverksamhet	-62,8	59,5	-3,3	-4,8	-1,5	-1,8
Gemensam verksamhet	-297,8	912,4	614,6	640,2	582,9	31,7
Summa	1 093,3	1 110,4	17,1	76,5	3,5	13,6

Ekonomisk analys av kommunstyrelsens verksamhetsområden

Kommunstyrelsens verksamhet är indelad i fyra verksamhetsområden:

- Kommunledningskontoret
- Barn, utbildning, fritid och kultur
- Teknik, lokalförsörjning, intern service
- Vård, omsorg, IFO (Individ och familjeomsorg)

Totalt uppvisar kommunstyrelsens verksamheter en negativ budgetavvikelse på 5,7 mnkr. De skattefinansierade verksamheterna har ett underskott mot budget på 8,0 mnkr och de affärsdrivande ett överskott på 2,2 mnkr. Nedan redovisas budgetavvikelser per område i tabellform för alla verksamheter med positiva eller negativa avvikelser som överstiger 0,5 mnkr. Positiva tal i kolumnerna för utfall eller budget innebär att intäkterna överstiger kostnaderna och negativa tal att kostnaderna överstiger intäkterna. I kolumnen för avvikelse innebär positiva tal att nettokostnaden är lägre än budget och negativa tal att kostnaden överstiger budget.

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret har en övergripande och samordnande roll i kommunens verksamhet. Det ansvarar för kommunens centrala ekonomifunktion, personalfunktion, IT-enhet, kansli och samhällsbyggnadsenhet. Det har även ansvar för näringslivsfrågor, folkhälsoarbete, samt arbete och integration. Kommunledningskontoret uppvisar för år 2021 en positiv budgetavvikelse som uppgår till 7,6 mnkr.

Kommunledningskontoret			
Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Samhällsbyggnad/planverksamhet	-2,2	-3,8	1,6
Färdtjänst	-1,7	-2,5	0,8
Ekonomiskt bistånd	-17,1	-14,5	-2,6
Arbetsmarknadsinsatser	-6,1	-10,5	4,4
Kommunledningskontoret	-4,9	-5,8	0,9
Fackliga förtroendevalda	-0,6	-1,1	0,5
Övrigt KLK	-47,6	-49,5	1,9
Summa KLK	-80,1	-87,7	7,6

Verksamheterna inom kommunledningskontoret uppvisar vid årets slut en positiv avvikelse mot budget på 7,6 mnkr. Samhällsbyggnadsenheten uppvisar överskott mot budget som en följd av vakanser och ej ersatt föräldraledighet samt höga intäkter från bygglovsverksamheten. Överskott inom miljösamverkan bero på en återbetalning från Dalslands miljö- och energiförbund. Resandet inom färdtjänst har legat på en låg nivå under året vilket ger positiv avvikelse mot budget. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd överstiger budgeterad nivå. Pandemin har inneburit att personer som saknat förankring på arbetsmarknaden har haft svårt att hitta arbete eller praktik. Pandemin och förändrade förutsättningar gällande arbetsmarknadsåtgärden extratjänster ger positiv budgetavvikelse för arbetsmarknadsinsatser. Det har varit svårt att hitta anställningar för personer i målgruppen i rådande situation. Verksamheten kommunledningskontor ger också överskott mot budget främst pga vakans under året. Överskott syns också i anslaget för fackliga förtroendevalda. Ett större användande av anslaget syns dock i slutet av året.

Barn, utbildning, fritid och kultur			
Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Fritidsgårdar	-1,4	-1,9	0,5
Förskola	-50,7	-51,4	0,8
Fritidshem	-12,3	-13,2	0,8
Förskoleklass	-5,0	-5,8	0,8
Grundskola	-93,1	-88,1	-5,0
Grundsärskola	-15,8	-13,9	-1,9
Gymnasieskola	-44,7	-39,2	-5,6
Gymnasiesärskola	-8,7	-7,9	-0,8
Vuxenutbildning	-6,3	-8,0	1,7
Övrigt BUFK	-18,3	-19,4	1,1
Summa BUFK	-256,3	-248,8	-7,5

Som en följd av vårens budgetuppföljningar togs en rad beslut om besparingsåtgärder under året, som gett viss effekt. Årets inledande prognoser pekade på ett befarat minus om cirka 12,5 mnkr. Årsbokslutet har landat på 7,5 mnkr. Främst är det beräknade kostnader för skolskjuts, liksom vuxenutbildning, förskoleverksamhet och kultur & fritid som förändrats till det bättre.

Tyvärr matchas nämnda förbättringar av en drastisk försämring av kostnaderna för gymnasieverksamhet under hösten. Tidigare under året beräknades ett negativt resultat för gymnasieverksamheten om cirka 2 mnkr. När Strömkullegymnasiets faktiska elevantal stod klart ser vi en dramatisk minskning av elevantalet både på grund av färre elever än beräknat till årskurs ett, och skolbyten från årskurs två. Detta innebär dels att intäkterna från andra kommuner sjunker, samt att Bengtsfors kommun behöver betala för skolplatser på andra skolor för ett antal elever som beräknats gå på Strömkullegymnasiet.

Fortfarande återstår vissa obalanser i budget utifrån de större budgetförändringar som beslutades inför 2019 och 2020. I någon utsträckning har pandemins påverkan försvårat budgetkontroll och arbete har bromsats upp. Den upphandling av skolskjutsar som sker under 2022 med driftsättning 2023 kommer troligen att i framtiden innebära minskade kostnader.

Särskoleverksamheterna visar negativ avvikelse, då antalet elever överstiger det som budgeten ger utrymme för. I budget 2022 har ramförstärkningarna beslutats i paritet med faktiska kostnader.

Teknik, lokalförsörjning och intern service - skattefinansierad verksamhet			
Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Gator, vägar och parkering	-6,4	-7,5	1,0
Verksamhetsfastigheter	-15,6	-14,8	-0,8
Måltidsservice	1,9	0,2	1,7
Övrigt TLI	-23,7	-22,4	-1,3
Summa TLI	-43,9	-44,5	0,6

Utfallet för 2021 gav ett överskott jämfört med budget på drygt 0,6 mnkr. De större avvikelserna är:

- Fastighet/Gata/Park/Skog visar ett underskott på cirka 0,5 mnkr, vilket fördelas enl. nedan.
 - Gatusidan där framförallt vinterväghållningen bidrar mest + 1,0 mnkr
 - Park, Bad/ rastplatser kräver mer resurser - 0,4 mnkr
 - Skog, ovanligt hög skogsförsäljning +0,2 mnkr

- Fastighet, kall början och slut av året samt några vattenskadador bidrar mest till underskott -0,7 mnkr
- Övrigt, Skolutredning, maskinreparationer och jour/övertid som skapar underskott -0,6 mnkr.
- Måltid visar ett överskott på cirka 1,7 mnkr vilket förklaras av lägre antal elever pga pandemi.
- Räddningstjänst visar ett underskott på cirka 0,6mnkr (varav leasingbilar svarar för 0,2 mnkr) vilket också är en pandemieffekt i huvudsak då externa utbildningar inte kunnat genomföras som planerat.

Teknik, lokalförsörjning och intern service - taxefinansierad verksamhet			
Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Fjärrvärme	6,0	4,8	1,2
Vatten och avlopp	7,9	7,5	0,4
Renhållning	0,9	0,3	0,6
Summa TLI	14,8	12,6	2,2

VA visar ett driftöverskott på cirka 0,4 mnkr (+0,6 mnkr inkl kapitalkostnader) där en engångseffekt för ändrade redovisningsprinciper vad gäller lager av reservdelar (anpassning till bolagsredovisning) ingår med cirka +1,4 mnkr. I överskottet ingår också en negativ effekt där några investeringsprojekt bedöms vara av drift karaktär cirka -0,8 mnkr.

Renhållning visar positivt överskott med 0,6 mnkr. Aktiviteten på ÅVC har minskat jämfört 2020.

Fjärrvärme visar ett överskott jämfört budget med 1,2 mnkr vilket i huvudsak förklaras av ökade leveranser till följd av ett kallare år än normalt.

Vård, omsorg, IFO			
Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Hemtjänst i ordinärt boende	-48,8	-44,8	-4,0
Korttidsboende	-11,0	-9,8	-1,2
Särskilt boende/annat boende	-81,6	-74,5	-7,0
Övriga insatser i ordinärt boende	-0,8	-1,4	0,6
Rehab	-5,5	-6,1	0,6
Sjuksköterskor	-21,7	-19,1	-2,6
Boende enl. LSS för vuxna	-12,6	-14,7	2,1
Personlig assistans enl. LSS/SFB1	-11,3	-10,6	-0,7
Daglig verksamhet enl. LSS	-3,2	-4,8	1,6
Institutionsvård för barn och ungdom	-5,2	-2,7	-2,5
Familjehemsvård, vuxna	0,0	-0,7	0,7
Familjehemsvård för barn och ungdom	-7,9	-9,6	1,8
Övriga insatser till vuxna	-0,6	-1,9	1,4
Gemensamt VOI	-4,1	-5,7	1,6
Gemensamt och adm IFO	-21,1	-20,6	-0,5
Övrigt VOI	-25,1	-24,8	-0,3
Summa VOI	-260,4	-251,7	-8,7

Det ekonomiska utfallet för 2021 för det sociala området landar in på ett underskott om - 8,7 mnkr över budget. Underskottet beror på:

- Merkostnader covid-19 4,8 mnkr

- Kolaregården har ej kunnat stängas enligt beräknat i budget -3,5 mnkr
- Svårigheter att lösa bemanningen på grund av den pågående pandemin och volymökningar inom hemtjänst och korttidsvård vilket lett till höga personalkostnader generellt inom äldreomsorgen

Utfall per verksamhetsområde fördelar sig enligt nedan (exklusive merkostnader covid-19):

- Äldreomsorg - 11,2 mnkr
- Hälsa och sjukvårdsenheten - 0,2 mnkr
- Individ och familjeomsorgen + 1,1 mnkr
- LSS + 3,1 mnkr
- Gemensamt +3,5 mnkr

Äldreomsorg

Sociala området har under året haft stora utmaningar med bemanningen vilket lett till ökade personalkostnader inom framförallt äldreomsorgen. Verksamheten har också haft påtagliga volymökningar, inom hemtjänsten har utförda timmar ökat med cirka 10% i genomsnitt per månad under hösten jämfört med våren 2021. Korttiden har haft överbeläggningar större delen av året och det har funnits få lediga platser inom särskilt boende. Hemtjänsten har haft ökade volymer. Det är inom äldreomsorgen de största utmaningarna finns ekonomiskt framåt då vi ser ökande volymer och större utmaningar i att klara bemanningen och den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Hälsa och sjukvårdsenheten

Stora merkostnader för covid-19 har belastat enheten under året (-1,8 mnkr) vilket balanserats upp till stor av vakanta tjänster inom enheten som inte tillsatts under året.

Individ och familjeomsorg

Under året har ett mycket hänt inom individ och familjeomsorgen där man arbetat mycket med arbetsmiljön och med att införa nya strukturer och arbetssätt för att stärka och utveckla myndighetsutövningen. Kostnaderna för köpt vård har under 2021 minskat till 12,2 mnkr från 16,9 mnkr som de låg på för 2020. Budget för köpt vård 2021 är 15,8 mnkr. Höga kostnader för inhyrd personal/konsulter drar ner överskottet från de lägre kostnaderna för köpt vård.

LSS- verksamheten

Den omstrukturering som gjordes under våren inom LSS verksamheten innebar en anpassning av bemanningen till något lägre nivå i enlighet med den stödbehovsmätning som genomförts vilket genererat ett överskott avseende personal. Högre intäkter än beräknat från Migrationsverket påverkar också resultatet.

6 Investeringsredovisning

Årets nettoinvesteringar uppgår till 34,2 mnkr inom de skattefinansierade verksamheterna. Det är 11,3 mnkr lägre än budget som uppgår till 45,5 mnkr. För de affärsdrivande verksamheterna uppgår total nettoinvestering till 19,4 mnkr med en budget på 34,7 mnkr. Utfall understiger därmed budget med 15,3 mnkr. Investeringarna inom de affärsdrivande verksamheterna fördelar sig med 5,1 mnkr inom fjärrvärme, 14,2 mnkr inom VA och 0,1 mnkr inom renhållning.

Totalt för kommunen uppgår därmed investeringarna till 53,6 mnkr, vilket är 26,6 mnkr lägre än budget som uppgår till 80,2 mnkr. Jämfört med 2020 har nettoinvesteringarna totalt sett minskat med 20,3 mnkr.

Årets största investeringsprojekt inom de skattefinansierade verksamheterna är nybyggnad av sporthallen Ekhagshallen vid Ekhagsskolan i Dals Långed. Årets investering uppgår till 8,7 mnkr. Projektet startade under år 2020 och uppgår totalt sett till 34,1 mnkr mot budgeterat 33,6 mnkr. Investeringar i olika fastighetsåtgärder har gjorts med 5,2 mnkr. I beloppet ryms cirka 20 delprojekt av varierande storlek. Asfaltering utgör också ett av årets större investeringsprojekt där 4,1 mnkr lagts ner under året.

Inom fjärrvärmeverksamheten utgörs årets största investering av ledningsförnyelse på Baståsen i Billingsfors. Totalt har 2,9 mnkr investerats i detta projekt. Inom VA-verksamheten har 11,9 mnkr investerats i ett tjugotal olika delprojekt inom ramen för potten för förnyelse.

I tabellen redovisas samtliga investeringsprojekt där årets utfall eller budget uppgår till minst 1,0 mnkr.

Investeringsprojekt - belopp i mnkr	Budget	Utfall	Avvikelse	Kommentar
Skattefinansierad verksamhet				
8416 - IT INVESTERINGAR	-1,4	-1,7	-0,3	Höga priser och osäkra leveranser under året.
8678 - FVM - Millennium	-1,2	-0,3	0,9	Osäker tidsplan och osäkert vilket år investeringarna infaller. TB 2022 beslutad.
9275 Lås och Larm/ utrymning	-1,3	-1,3	0,0	Bengtsgården och Brandstation Bengtsfors
9302 - Fordon, matdistribution kylda matlådor	-1,0	0,0	1,0	Genomförs 2022. TB 2022 beslutad.
9309 Fastighetsåtgärder 2021 (pott)	-4,8	-5,2	-0,4	Cirka 20 mindre projekt (bland annat fasad Bengtsgården, omklädningsrum Franserud, mattbyte Kanalgården)
9314 Energiåtgärder inkl solceller	-1,5	-1,2	0,3	Solceller Björkåsen bland annat
9320 Fordon/Utr./IT Räddningstjänst	-1,7	-1,4	0,3	Bland annat ombyggnad räddningsbil.
9325 Sport/Bollhall, Ekhagsskolan	-8,3	-8,7	-0,5	Slutfört under året. Total kostnad 34,0 mnkr
9331 Busshållplats (Billingsforslyftet)	-1,2	-0,2	1,1	Projektet försenat, omstart 2022. TB 2022 beslutad.
9369 Asfalt 2021	-4,0	-4,1	-0,1	Enl. asfaltplan 4,2% förnyelsegrad (mål 3%)
9373 Fordon inkl. gräsklippare	-2,0	-2,2	-0,2	Hjullastare. Delfinansieras med 500 tkr från fastighetspott
9374 Inventarier Måltidsservice	-1,2	-0,6	0,6	Mobilt elverk planeras för 2022. TB 2022 beslutad.
9393 Ombyggnad fritidsgård	-2,9	-0,1	2,7	Entreprenad påbörjad vår 2022. TB 2022 beslutad.
Övriga projekt skattefinansierat	-13,0	-7,1	6,0	
Summa skattefinansierat	-45,5	-34,2	11,3	

Investeringsprojekt - belopp i mnkr	Budget	Utfall	Avvikelse	Kommentar
Fjärrvärme				
9701 - Utbyggnad/reinvestering fjärrvärme	-5,0	-0,1	4,9	
9702 - Nyanslutningar 2021, fjärrvärme	-2,5	-0,6	1,9	
9714 Utbyggnad till Alfapack Billingsfors	0,0	-1,3	-1,3	
9716 Baståsen etapp 2	0,0	-2,9	-2,9	
Övriga projekt fjärrvärme	0,0	-0,2	-0,2	
Summa fjärrvärme	-7,5	-5,1	2,4	
VA				
9288 Ledningsnät Strandvägen	-0,5	-1,0	-0,5	Totalt sett 1,5 mnkr lägre kostnad än budget men mer förskjutning mot 2021 än beräknat.
9108 Ledningsnät/Utrustning	-17,0	-11,9	5,1	Fördelas över ett tjugotal projekt
9104 Ledningsnät Dingelvik	-6,5	0,0	6,5	Försening pga fastighetsfrågor. TB 2022 beslutad.
9876 Vattenmätarbyte 2019-2021	-1,5	-0,3	1,1	Försenat pga pandemi. TB 2022 beslutad.
9890 Ekhagsskolan	-0,9	-1,0	-0,1	Klart
Övriga projekt VA	-0,6	0,0	0,6	
Summa VA	-27,0	-14,2	12,8	
Renhållning				
Projekt renhållning	-0,2	-0,1	0,1	
Summa renhållning	-0,2	-0,1	0,1	
Summa affärsdrivande	-34,7	-19,4	15,3	
Total	-80,2	-53,6	26,6	

7 Redovisning av de kommunala bolagen

Bengtsfors kommunkoncern

I Bengtsfors kommuns sammanställda redovisning ingår de av kommunen direkt helägda bolagen Bengtsfors Energi AB, Bengtsforshus AB, Bengtsfors Teknik AB och Majberget Utvecklings AB. Dessutom ingår Bengtsfors Energi Nät AB som till 100 % ägs av Bengtsfors Energi AB.

De kommunala bolagen uppvisar för år 2021 ett positivt resultat efter finansiella poster på sammanlagt 10,2 mnkr.

Bengtsfors Teknik AB

Bolaget har varit moderbolag i en koncern som omfattade Bengtsfors Energi Nät AB, Bengtsfors Energi AB och Bengtsforshus AB. Verksamheten bestod i att äga och förvalta aktierna i dotterbolagen. I enlighet med beslut av kommunfullmäktige såldes under 2019 aktierna i Bengtsfors Energi AB och Bengtsforshus AB till Bengtsfors kommun. Aktierna i Bengtsfors Energi Nät AB har sålts till Bengtsfors Energi AB. Bolaget har inte längre någon verksamhet.

Bolaget redovisar ett resultat efter finansiella poster på -0,1 mnkr (0,6 mnkr föregående år).

Bengtsfors Energi AB

Bolaget bedriver handel med el. Bolaget äger 100 % av aktierna i Bengtsfors Energi Nät AB.

Vid årets slut var antalet kunder 2 157 st (2 116 st f.g. år.) Inom ramen för elleveransavtalet med Vattenfall (kommissionsförsäljning) har 26 512 MWh levererats (25 271 MWh f.g.år). Produktionen av el i Bäckefors kraftstation har under året uppgått till 422 MWh (443 MWh f.g.år), vilket är att beteckna som bra och året har präglats av mycket höga priser för försold energi.

Under året har 34 kunder (24 f.g.år) levererat in totalt 167 MWh solel (113 MWh f.g.år).

Under året har 2 laddplatser, med två uttag i varje, för elbilar tagits i drift.

Kommunfullmäktige beslutade vid decembermötet att de affärsdrivande verksamheterna fjärrvärme, renhållning, och vatten/avlopp skall bolagiseras och tillföras Bengtsfors Energi AB.

Bolaget redovisar ett resultat efter finansiella poster på 0,5 mnkr (-0,6 mnkr föregående år).

Bengtsfors Energi Nät AB

Bolaget bedriver nätdistribution av el samt distribution av bredband i fibernät.

Under året har 31 748 MWh (28 192 MWh f.g. år) överförts i elnätet. Antalet nätkunder den 31 december var 2350 st (2 357 st f.g. år.) Överföringsförlusterna 2021 var 3,55 % (3,09 % f.g. år).

44 nätkunder har under året (28 f.g. år) levererat totalt 207 MWh (129 MWh f.g. år) solel via nätet..

Leveranssäkerheten har varit god, inga fel i eget högspänningsnät har inträffat under året.

Antalet anslutningar vid utgången av 2021 var 4 153 st (3 935 st f.g.år). till detta skall läggas 89 st svartfiberanslutningar till ett antal kunder i kommunen. Av totala antalet nyanslutningar 2021, har 84 st (120 st f.g. år) anslutits till tidigare investerad kanalisation..

Verksamhetsårets färdigställda investeringar i elnätet har uppgått till 4,2 mnkr (3,2 mnkr f.g.år) och följer i stort beslutad investeringsplan för året, pågående projekt över årsskiftet är 0,3 mnkr. Största investeringarna är utbyte av transformatorstationer, transformatorer, högspänningsjordkabel och inköp av nya elmätare. Genomförda utbyten är gjorda för ökad personsäkerhet, minskade överföringsförluster, ökad driftsäkerhet och för att kunna möta nya lagar och ökade kundkrav.

Färdigställda investeringar i fibernät uppgår till 1,0 mnkr (1,1 mnkr föregående år).

Bolaget uppvisar ett resultat efter finansiella poster på 5,6 mnkr (4,2 mnkr föregående år).

Bengtsforshus AB

Bengtsforshus är kommunens bostadsbolag som skall främja bostadsförsörjningen i Bengtsfors kommun. Verksamheten i bolaget utgörs huvudsakligen av förvaltning och uthyrning av bostads- och lokalfastigheter med tillhörande serviceanläggningar.

Bengtsforshus AB förvaltar 860 lägenheter samt fyra vårdboende. Bolaget har under året förvaltat 56 488 kvm bostadsyta och 14 136 kvm lokalyta vilket ger 70 624 kvm uthyrbar area.

Bolaget har vid ett tidigare beslut utdömt 35 lägenheter i Billingsfors. Lägenheterna var i allt för dåligt skick för att det skulle vara företagsekonomiskt rätt att renovera så dessa revs under året.

Fastigheterna i Gustavsfors har sålts till en privat hyresvärd. Detta till stora delar för att renodla och i viss mån centralisera bolagets fastighetsbestånd

Björkdungen bolagets nya fastighet har stått klart under året. En lyckad satsning då samtliga lägenheter var tecknade innan fastigheten var färdigställd. Folktandvården hyr första våning och här tecknade bolaget och Västfastigheter ett hyresavtal på 15 år.

I övrigt har flera renoveringar färdigställts .Två nya tak, och solceller har monterats på delar av taket till Granåsgården.

Bolaget uppvisar ett resultat efter finansiella poster på 4,2 mnkr (2,6 mnkr föregående år).

Majberget Utvecklings AB

Bolaget har inte bedrivit någon verksamhet under 2016-2021.

Bolaget uppvisar ett resultat efter finansiella poster på 0,0 mnkr (0,0 mnkr föregående år).

8 Revisionsberättelse

KOMMUNREVISORERNA

Till
Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer i Bengtsfors kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag under 2021.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisorernas analyser av väsentlighet och risk har varit vägledande för valet av granskningsinsatser och har utgjort grunden till revisionsplanen för verksamhetsåret 2020.

Vi har löpande tagit del av styrelsens och nämndernas verksamhet via protokoll och andra beslutsunderlag, samt genom samtal med förtroendevalda och tjänstemän. Vidare har räkenskaperna samt den interna kontrollen granskats. Dialog har förts med vår uppdragsgivare, kommunfullmäktiges presidium. KPMG har biträtt oss vid revisionen.

Resultatet och omfattningen av genomförd granskning framgår nedan och i bilaga 1 *Revisorernas redogörelse*, bilaga 2 *Lekmannarevisorernas granskningsrapporter*, bilaga 3 *Revisionsberättelser från de kommunala företagen*.

Vi har inte erhållit revisionsberättelse från Fyrbodals kommunalförbund eller Dalslands miljö- och energiförbund.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Bengtsfors kommun inte bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Detta mot bakgrund av konstaterandet att kommunen inte levt upp till begreppet god ekonomisk hushållning under 2021 då endast 2 av 7 verksamhetsmässiga fullmäktigemål bedöms uppfyllda. Vi bedömer dock att styrelse och nämnder i huvudsak bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och myndighetsnämndens interna kontroll **inte** varit tillräcklig då något arbete i enlighet med kommunens reglemente för intern kontroll inte bedrivits under året. Några planer för intern kontroll har inte upprättats för 2021 och således har inte några kontroller genomförts inom vare sig kommunstyrelsen eller myndighetsnämnden.

KOMMUNREVISORERNA

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Kommunstyrelsen gör själv bedömningen i årsredovisningen att Bengtsfors kommun inte levt upp till begreppet god ekonomisk hushållning under 2021. Vi delar den bedömningen avseende de verksamhetsmässiga målen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över och förtydliga kriterierna i hur målen utvärderas i årsredovisningen till kommande år. Vi kan inte av årsredovisningen notera några beslutade åtgärder för att höja måluppfyllelsen.

Vi riktar kritik mot kommunstyrelsen för bristande måluppfyllelse.

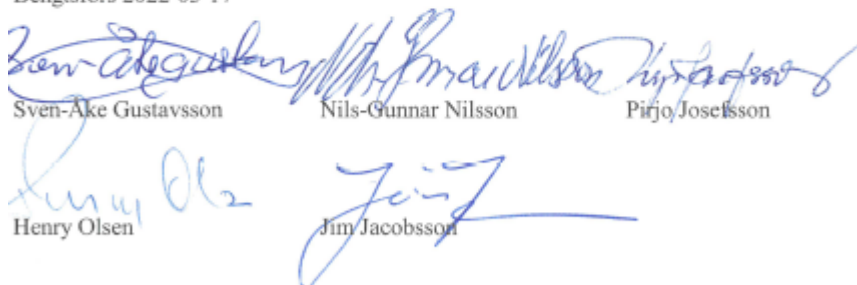
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021. Årsredovisningen ger i allt väsentligt en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Revisionsberättelsen är upprättad av de, av kommunfullmäktige, valda revisorerna i Bengtsfors kommun.

Med hänsyn till kommunallagens regler om jäv och kommunfullmäktiges beslut har nedanstående revisorer inte deltagit i revisionen av följande nämnd; Sven-Åke Gustavsson av överförmyndarnämnden.

Bengtsfors 2022-03-17

Sven-Åke Gustavsson Nils-Gunnar Nilsson Pirjo Josefsson
Henry Olsen Jim Jacobsson

- Bilaga 1 Revisorernas redogörelse 2021
- Bilaga 2 Lekmannarevisorernas granskningsrapporter 2021
- Bilaga 3 Revisionsberättelser från de kommunala företagen 2021

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.

9 Snabbfakta om Bengtsfors kommun

	2021	2020	2019
Folkmängd 31 december	9406	9 591	9 750
Kommunal skattesats	22,92	22,92	22,92
Årets resultat			
Kommunen	17,1	76,5	-20,2
Kommunkoncernen (sammanställd redovisning)	26,1	25,1	-13,1
Investeringar (miljoner kronor)			
Kommunen	53,6	73,9	35,8
Soliditet (%)	50,7	49,2	43,6